Äripäeva *online*-uudised: **www.aripaev.ee**

Äripäev

TEISIPÄEV • 31. mai 2005 • nr 104 (2884) • hind 15 kr

valuutakursid	30.05.
USD 12,49 EEK	↑
EUR 1,25 USD	↓
SEK 1,70 EEK	↑

ÄP indeks	30.05.
1636,43	-2,15% ↓

kolumn

Keskkonnamaksude mõju liiga nõrk

Valdur Lahtvee

Madalate saastetasude tõttu on Eesti majandus liiga energia- ja materjalimahukas, väidab Säästva Eesti Instituudi juhataja Valdur Lahtvee. **lk 23**

Dividendid välismaalt soodsamad

Tagasiulatuvalt alates selle aasta 1. jaanuarist ei pea Eesti firmad välisriigis asuvate tütarettevõtete kasumit Eestis dividendidena välja võttes makse maksma – näiteks Läti puhul tähendab see 9protsendist kokkuhoidu dividendide võtmisel. **lk 2**

Foto: Julia-Maria Linna

ELi põhiseadus pole surnud

Pärast ELi põhiseadusliku leppe rahvahääletust jaguneb Euroopa kahte leeri: ühtede arvates see nõrgestab ELi, teiste arvates tugevdab. Põhiseaduse eest vastutava Euroopa Komisjoni voliniku Margot Wallströmi sõnul ei ole põhiseaduslik lepe nüüd aga kaugeltki surnud. **lk 6**

Eesti annab garantiisid naabritest vähem

Kogueksperdist andis Eesti garantiisid eelmisel aastal 0,9 protsendile, mis on mitu korda vähem kui põhjanaabritel. **lk 7**

Maamaksu tõusu kava külmutatud

lk 5

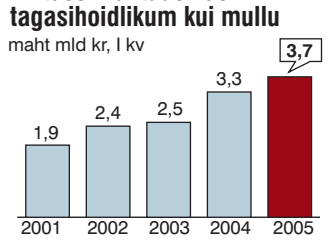
Merko Ehituse töömaht vähenes esimeses kvartalis. Foto: Raul Mee

Ehituse kasv kaotab tempot

Esimeses kvartalis ehitasid ehitusettevõtted Eestis 2004. aasta sama ajaga võrreldes vaid 2 protsenti rohkem. Tagasihoidliku kasvu ühe põhjusena nimetasid firmad ametnike suutmatust ehitusse euroraha kaasata. **lk 8**

Ehituse mahtude kasv tagasihoidlikum kui mullu

maht mld kr, I kv

Allikas: statistikaamet

Saetööstused streigi mõjusfääris

Eesti saetööstused pole seni kannatanud Soome paberitööstuse streigi tõttu, kuid peatselt võib juhtuda, et nende hakkepuitu Soome enam ajutiselt ei vaja. **lk 4**

Haigekassa eelarve lappimisvõimalused

Jaak Aab

Sotsiaalminister Jaak Aab tutvustas eile haigekassa eelarveaugu lappimise võimalusi, millest osa on sundinud Tööandjate Keskliitu protesti märgiks ähvardama alampalga külmutamisega. **lk 3**

Riskikapital ahistab Stockholmi börsi

Kahe ja poole aastaga on sellelt börsilt lahkunud 42 firmat, asemele on tulnud ainult 17, mis annab alust muretseda börsi teisejärguliseks muutumise pärast. **lk 9**

äriidee

Veematkamise hooaeg toob paaditegijatele tublisti tööd. **lk 14**

turundus

Hansapank valiti parimaks Balti brändiks. **lk 16**

transport

Reisi õnnestumine sõltub suures osas bussijuhist. **lk 18**

Uus maksukord alandab dividendimaksu

Tagasiulatuvalt alates selle aasta 1. jaanuarist ei pea Eesti firmad välisriigis asuvate tütarettevõtete kasumit Eestis dividendidena välja võttes makse maksma – näiteks Läti puhul tähendab see 9protsendilist kokkuhoidu.

Äripäev **Andris Feldmanis**
andris.feldmanis@aripaev.ee

"See vabastusmeetod annab Eesti ettevõtetele paremad võimalused välisturul konkureerida," kommenteeris rahandusministeeriumi otseste maksude talituse juhataja Ivo Vanasaun 20. aprillil vastu võetud tulumaksuseaduse muudatust. Edaspidi maksustatakse Eesti ettevõtteid välisriikides vastava riigi tulumaksuga ning üldjuhul midagi lisaks maksta ei tule.

"See tähendab, et kui Eesti firma saab oma Läti firmast dividende ja kui Lätis on see kasum maksustatud, siis Eesti firma poolt nende dividendide väljamaksmine on maksuvaba," ütles KPMG maksude ja juriidiliste teenuste osakonna juhataja Kadri Arula.

Lätti on eestlased investeerinud möödunud aasta seisuga üle 5 mld krooni, veel rohkem on investeeringuid läinud Leetu, kus on samuti ettevõtte tulumaksumäär 15 protsenti – kokku on see üle 70 protsendi Eesti investeeringutest välisriikidesse. Edaspidi nendelt investeeringutelt teenitud tulult Eestis makse maksma ei pea.

Seni on toimunud maksustamine nn krediidipõhimõttel, mis tähendab, et näiteks Lätis asuv firma maksab ära sealse kasumimaksu, mis on 15 protsenti, ning võttes selle kasumi dividendidena välja Eestis, ei pea ta maksma mitte 24 protsenti tulumaksu, vaid ainult üheksaprotsendilise vahe. Nüüd ei pea seda vahet enam aga kinni maksma.

Põhiline mõju võiks Arula sõnul sellel seadusemuudatusel olla just dividendide maksmisele. "Päris palju jälgitakse ju seda, millised need maksukohustused on ja sellest lähtuvalt otsustatakse, kui palju dividende maksta," lisas ta.

Seadusemuudatus oli tingitud aasta alguses kehtima hakanud Euroopa Liidu direktiivist, mis nägi ette topeltmaksustamise vältimiseks kahte võimalust – seni Eestis kasutusel olnud krediidimeetod ning vabastusmeetod.

Mõnede direktiivi ettekirjutuste tõttu oleks krediidimeetodi edasine kasutamine muutunud Eestis arveldamise mõttes väga keeruliseks, seetõttu otsustati valida vabastusmeetod. Sama süsteem on kasutusel ka näiteks Soomes ja teistes Euroopa Liidu väiksemates riikides.

"Eelkõige on ettevõtte võit just süsteemi lihtsustumises," sõnas Kaubandus-Tööstuskoja majanduspoliitika osakonna juhataja Reet Teder.

Täpseid numbreid selle kohta, milline mõju on seadusemuudatusel riigieelarvele ja maksude laekumisele, ei osanud rahandusministeerium eile öelda. "Lõppmõju on väga raske hinnata, kuna see toimib mitut pidi," ütles Ivo Vanasaun.

Ettevõtjad veel seadusemuudatuse mõjusid täpselt kommenteerida ei osanud. Nii tõdes Montoni kaubamärgiga Lätis esindatud Baltika juht Meelis Milder, et on asjast kuulnud, kuid päris kursis sellega veel ei ole. Sama rääkis ka Pinsi Kinnisvara finantsjuht Raivo Maine.

Uus dividendide maksustamise kord võib tuua Eestisse uusi välisinvesteeringuid. "See avab Eestile reaalse võimaluse pakkuda konkurentsi Hollandile ja Luksemburgile väljastpoolt ELi tulevate investeeringute teostamiseks, näiteks *holding*-ühingu asukoha valikul," kommenteeris PricewaterhouseCoopersi maksuosakonna juhataja Aare Kurist.

Loe ka kommentaari lk 23.

"See tähendab, et kui Eesti firma saab oma Läti firmast dividende ja kui Lätis on see kasum maksustatud, siis Eesti firma poolt nende dividendide väljamaksmine on maksuvaba.

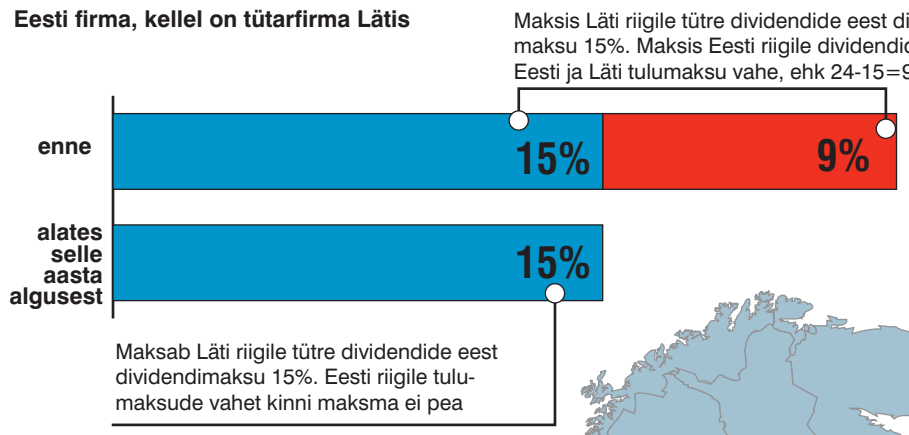
Kadri Arula, KPMG maksude ja juriidiliste teenuste osakonna juhataja

"Eelkõige on ettevõtte võit just süsteemi lihtsustumises.

Reet Teder, Kaubandus-Tööstuskoja majanduspoliitika osakonna juhataja

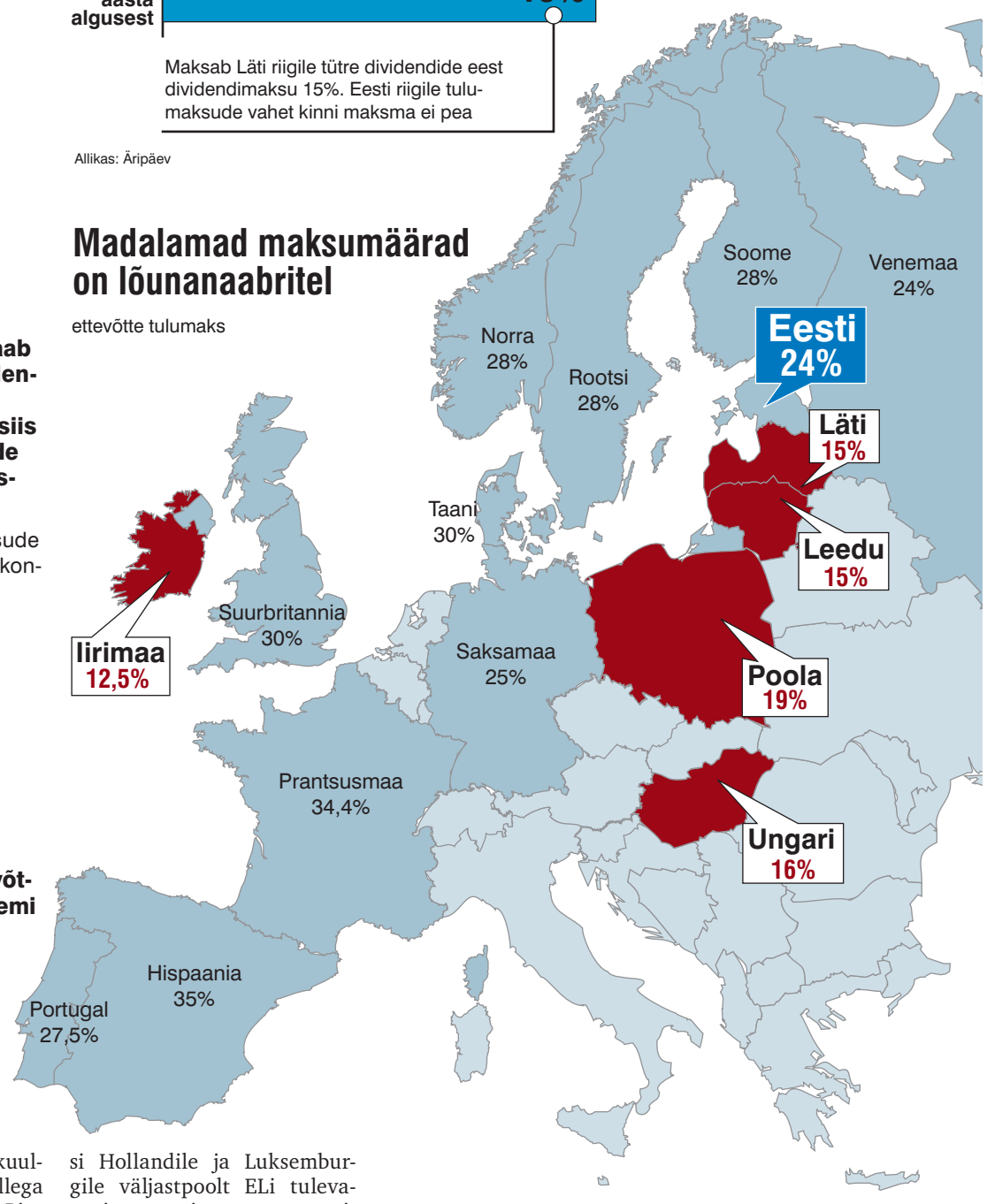
Maksuseaduse muudatus tegi atraktiivseks Lätist dividendide võtmise

Allikas: Äripäev

Madalamad maksumäärad on lõunanaabritel

ettevõtte tulumaks

Küpros	10%	USA	35%
Hongkong	17,5%	Hiina	33%
Gruusia	20%		

Allikas: Forbes

Haigekassa auku lapivad FIEd ja haiglareform

Sotsiaalministri ettepanekud haigekassa eelarveaugu lappimiseks tooks järgmisel aastal FIEde maksukoormuse tõusu, piirid töövõimetusrahale ning ümberkorraldused haiglate kulude katmise ning tulude arvestuse osas.

Andres Kärssin
andres.karssin@aripaev.ee

Esmaspäeval esitas sotsiaalminister Jaak Aab koalitsioonikogus ettepanekud, mis aitaks leevendada haigekassa defitsiiti. Neist neli ettepanekut on sellised, mida ministri sõnul saaks rakendada kiiremini, et "me poleks järgmisel aastal lõhkise küna ees".

Esimese ettepaneku kohaselt tuleb ravikindlustuse tulubaasi suurendamiseks võrdsustada kuumäär, millest sotsiaalmaksu makstakse, kolme aasta jooksul miinimumpalgaga. Aabi sõnul oleks see summa järgmisel aastal 1350 krooni ehk pool miinimumpalgast, 2007. aastal 75% sellest ning 2008. aastal võrdne miinimumpalgaga. "See puudutab ka FIEsid, kes maksvad praegu maksu 700 krooni pealt kuus," märkis ta. Näiteks 2006. aastal tähendaks sotsiaalmaksu miinimumi tõstmine 60 miljonit lisakrooni FIEdelt.

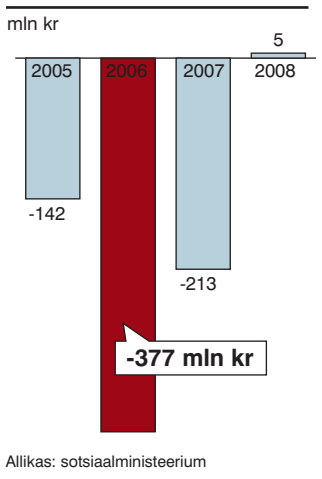
Teine ettepanek on haiglate kapitalikulude katmine eelarvest, mitte haigekassa ravirahast. Ministri sõnul oleks siin minimaalne summa 115 miljonit krooni – see kataks haiglate jooksva amortisatsiooni kulud, samas investeeringuid teha ei saaks. Maksimaalne summa oleks 250 miljonit krooni. Hoonete kaasajastamiseks on lootust edaspidi raha saada ELi struktuurifondidest.

Kolmanda ettepanekuna nimetas minister haiglate omatulude – visiiditasu, muud tasulised teenused – arvestamist tervishoiuteenuste piirhindadesse. "See pole kindlasti populaarne ettepanek, aga rääkima peab," tõdes Aab. Tema sõnul annaks visiiditeenuse arvestamine raviteenuse hinna sisse 30 miljonit krooni kokkuhoidu. Ravikindlustusväliseid tulusid on Eesti haiglatel keskmiselt suurusjärgus 13%.

Ministri neljas ettepanek on panna lagi töövõimetushüvitisele – viimase maksimaalset suurust piirataks kas sarnaselt vanemahüvitisega või siis Eesti keskmise sotsiaalmaksuga maksustatava ühe kuu tulu suurusega. "Enamikus Euroopa riikides on see lagi paigas," ütles Aab. Ta lisas, et mullu maksti Eestis välja ühel juhul üle miljoni krooni töövõimetushüvitist.

Ülejäänud kokkuhoiumeetmeid tuleks Aabi sõnul kaaluda kaugema tuleviku rakendusvõimalusi arvestades. Ettepanekute seas on tööandjale kohustuste seadmine haigushüvitiste kulude katmisel, samas alandataks sotsiaalmaksu 1% võrra. Minister lausus, et see ettepanek ei tähendaks tööandjale otsese maksukoormuse tõusu, vaid selle teistmoodi jaotumist. "See motiveerib tõsisemalt tegelema töötingimuste ja inimestega – kui inimene on haige, siis on kulutusi rohkem, ja kui terve, siis kulutusi vähem," lausus ta.

Haigekassa miinus on suurim tuleval aastal

Allikas: sotsiaalministeerium

Tööandjad pole nõus koormiste suurenemisega haigekassa heaks

Tööandjad pole nõus koormiste suurendamisega haigekassa 400 miljoni kroonise eelarveaugu lappimiseks, pidades samas vajalikuks FIEde lisamaksustamist ning töövõimetushüvitiste vähendamist.

Eesti Tööandjate Keskliit teatas eile, et juhul, kui haigekassa 2006. aasta eelarvega peaks kaasnema tööandjate koormiste suurenemine, kaalub liit järgmiste aastate alampalga kasvu külmutamist, kuni sotsiaalmaksu miinimumkohustus on viidud kehtiva alampalga (2690 krooni) tasemeni.

Keskliidu ettepaneku kohaselt tuleks tõsta FIEde sotsiaalmaksu miinimumbaasi praeguselt 700 kroonilt riikliku kuupalga alammäärani. See tooks maksuameti andmete põhjal tehtud arvutuste kohaselt ravikindlustusele täiendavat tulu kuni 150 miljonit krooni, märkis liit.

Tööandjate hinnangul alandaks töövõimetushüvitiste vähendamine 70 protsendini ning haigushüvitiste väljamaksmine alates neljandast haiguspäevast haigekassa kulusid kokku 180 miljoni krooni võrra. Samuti peavad tööandjad oluliseks riigi poolt kindlustatute sotsiaalmaksu miinimummäära tõstmist. **Äripäev**

Muudetud palgaseadus keelab töölepingus netopalka näidata

Riigikogu muutis palgaseadust nii et, töölepingusse ei tohi enam kirja panna netopalka, vaid ainult brutopalka.

Palgaseaduse § 3 muutmise seadus täpsustab põhimõtet, et töölepingus määratakse kindlaks palga suurus, millest peetakse kinni seadusega sätestatud maksud, sealhulgas üksikisiku tulumaks. See tagab töötajatele tulumaksuprotsendi alanemisest tuleneva lisasissetuleku. Samuti väldib täpsustatud seadus pensionikassasse, ravikindlustusse ja töötuskindlustusse suunatavate mahaarvamiste vähenemist. Täpsustatud seadus tagab ühese arusaama töölepingus fikseeritud palga mõistest, väldib palgastatistika risustamist ning muudab palgaläbirääkimised selgemaks.

Tulumaksureformi rakendumisega seoses on töökohtadel sagenenud praktika, mille järgi lepivad tööandja ja töövõtja töölepingus kokku netopalgas. Selle üheks põhjuseks on tööandja soov kasutada tulumaksuprotsendi alandamisest ja tulu maksuvaba miinimumi tõusust tulenevat raha ise ja mitte jätta lisatulu töövõtja käsutusse. **Äripäev**

Raudtee avab veoturu konkurentsile

Kaido Simmermann

Eesti Raudteel algas pühapäeval uus liiklusperiood, mis lähtub uuest raudteeseadusest ning avab veoturu täielikult konkurentsile, teatas ettevõte.

Eesti Raudtee infrastruktuuridirektori Kaido Simmermanni sõnul alustas ainsa uue operaatorina Eesti Raudtee kõrval pühapäeval reaalset veotegevust Westgate Transport OÜ, kellega sõlmiti möödunud nädalal infrastruktuuri kasutuslepingu ja kommertslepingu.

"Spacecomiga ei õnnestunud enne liiklusperioodi algust läbirääkimistel kokkuleppeni jõuda, sest operaator on keeldunud täitmast kohtu korraldust ning võlgneb Eesti Raudteele mitukümmend miljonit krooni," ütles Simmermann.

"Eesti Raudtee näitas järjekordselt soovimatust täita Eesti riigi seadusi," ütles ASi Spacecom juhatuse esimees Oleg Ossinovski pressiteate vahendusel. Eilsel kohtumisel raudteeinspektsioonis pooled lähedastele seisukohtadele ei jõudnud. **Äripäev**

IBM eserver
TD BALTIC
Technology distribution in Baltic States

Anna IT-mehele puhkust!

Uus **IBM xSeeria** server on sedavõrd töökindel, et kogu süsteem lihtsalt töötab!

Võimas Intel Xeon protsessor tagab piisava jõudluse teenindamaks kogu võrku, aga juhul kui sellest peaks väheks jääma, saab serverit lihtsalt laiendada lisades veel mälu, kõvakettaid või teise protsessori.

Selline ta ongi - IBM-i paljukiidetud kvaliteet, millele turul naljalt võrdset ei leidu. Garantiihooldust oma toodetele teostab IBM Eesti.

Otsusta ruttu, sest tippkvaliteeti tavaliselt sellise hinnaga ei pakuta!

IBM eServer xSeries 226
Protsessor Intel© Xeon™ 3,0 GHz (800 Mhz)
EM64T 2MB L2 Cache (max. 2 protsessorit)
Mälu 1024 MB PC2-3200 DDR2 (max. 16 GB)
Integreeritud RAID 1, 0, 10
Kõvaketta kohti: 6 (max. 1,8 TB)
Integreeritud Gigabit Ethernet
CD-ROM, FDD
Dubleeritud toide (2x514W)
Tower
Garantii 3-aastat on-site
Soovituslik jaehind:
32 500.-
sisaldab käibemaksu

tootekood 84883DG

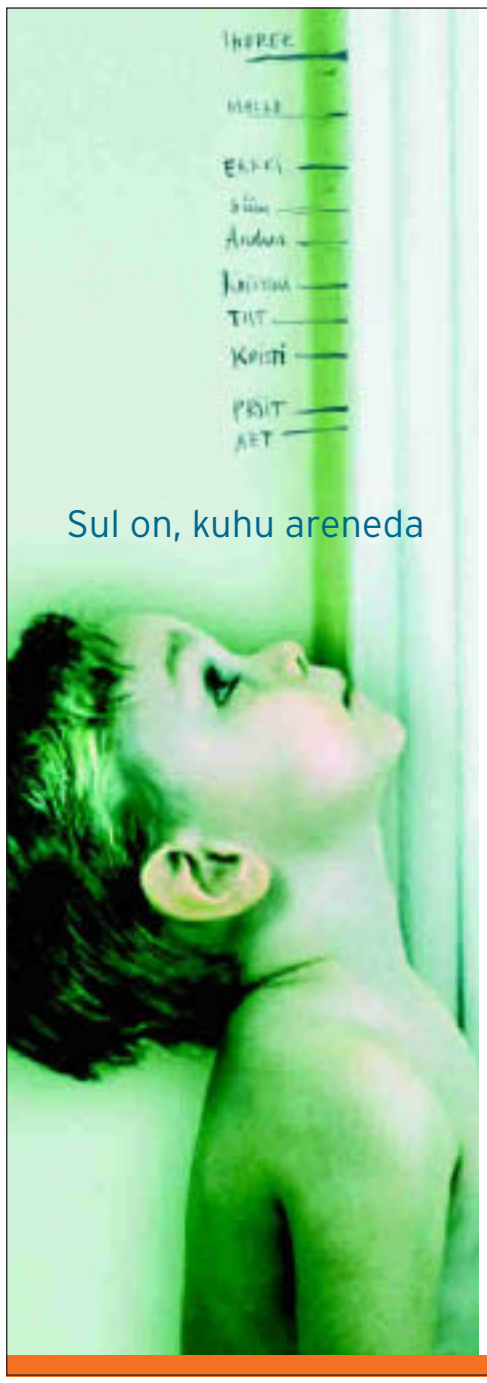

IBM eServer xSeries 346
Protsessor Intel© Xeon™ 3,2 GHz (800 Mhz)
EM64T 1MB L2 Cache (max. 2 protsessorit)
Mälu 1024 MB PC2-3200 DDR2 (max. 16 GB)
Integreeritud RAID 1, 0, 10
Kõvaketta kohti: 6 (max. 1,8 TB)
Integreeritud Gigabit Ethernet
DVD-ROM, FDD
Dubleeritud toide (2x625W)
Rack 2U
Garantii 3-aastat on-site
Soovituslik jaehind:
41 000.-
sisaldab käibemaksu

tootekood X02AGEU

IBM Business Partner

IBM Volitatud edasimüüjad / Premier Partnerid Eestis:
Tallinnas: Cell Network AS, tel 6 272 300; Net Group OÜ, tel 6 105 927; Zebra Infosüsteemid AS, tel 6 684 006; BCS Infra AS, tel 6 998 181; Esknet AS, tel 6 010 248; MarkIT OÜ, tel 610 6214; Microlink Eesti AS, tel 6 501 750; Elion Ettevõtted/Elion Esindus, tel 6 507 020; Usesoft AS, tel 6 305 105
Tartus: Kernel AS, tel 7 420 234; BCS Tartu osakond, tel 7 409 201; Microlink Eesti, tel 7 306 617

AS Hansa Investeerimisfondid on Hansapanga gruppi kuuluv Baltimaade suurim varahaldusfirma, mille varade maht on ligikaudu 6 miljardit krooni ja kus töötab 14 inimest. Ettevõtte tegevusalaks on investeerimisfondide, institutsionaalsete investeerimisportfellide ja pensionifondide haldamine.

Hansa Investeerimisfondid otsib oma meeskonda

ARENDUSJUHTI,

kelle töö eesmärgiks on tagada efektiivsed äriprotsessid kiiresti arenevas ja tugevalt reguleeritud valdkonnas.

Arendusjuhi peamised tööülesanded on seotud ettevõtte äriprotsessidega: nende kaardistamise, ülesehitamise ja efektiivistamisega. Samuti vastutab arendusjuht sisseostetud teenuste kvaliteedi eest ja juhib tootearendusprotsessi.

Sobiv kandidaat:
- on kõrghariduse ja eelneva finantsalase töökogemusega;
- on aktiivne ja iseseisev tegutseja;
- tunneb huvi investeerimisvaldkonna ja selle ala maailmapraktika vastu ning tahab seda ellu rakendada;
- mõtleb süsteemselt ja laialt, kuid näeb ka detaile;
- on paindlik läbirääkija ja ülesannete täitmisel järjekindel.

Omalt poolt pakume:
- võimalust eneseteostuseks arenevas valdkonnas ja
- motiveerivat kompensatsioonipaketti.

Konkursil osalemiseks palume saata oma CV hiljemalt 5. juunil meiliaadressile *CV@hansa.ee* märgusõnaga *„HAI arendusjuht“*.

www.hansa.ee

Hansapank

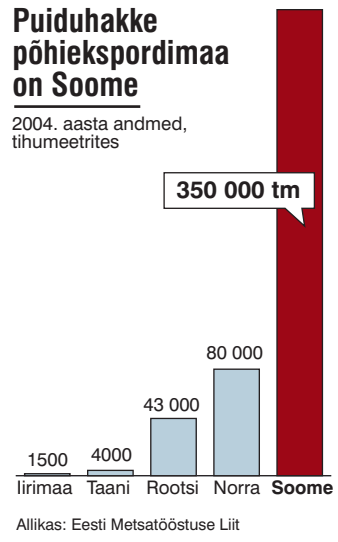
Miiduranna sadama vanemmõõtja Liia Kurm seisab puiduhakke laoplatsil, mis saaks triiki täis kümne päeva pärast, kui nad ühtki laevatäit vahepeal ära saada. Foto: Andras Kralla

Streik Soomes pärsib puiduhakke eksporti

Kuigi Soome paberitööstuse streigi tõttu on seiskunud okaspuuhakke väljavedu Soome, lubavad varujad veel vähemalt kaks nädalat osta saetööstustelt haket, mis ladustatakse sadamatesse.

Äripäev **Väinu Rozental**
vainu.rozental@aripaev.ee

Samas tunnistasid saetööstuste esindajad ja puiduhakke varujad, et lattu kuhjatud tselluloositööstuse tooraine kaotab seistes oma väärtust. “Kui okaspuuhake jääb näiteks kuuks ajaks seisma, kõlbab ta lõpuks vaid kütteks, ning see maksab kuni kolm korda vähem kui kvaliteetne tselluloositoore,” ütles ASi Stora Enso Timber Paikuse saeveski tegevdirektor Tõnu Järv. Järve kinnitusel on nad seni saanud tõrgeteta saata hakkekoormaga autosid nii Tallinna Miiduranna sadamasse kui ka Pärnu sadamasse. Järve sõnul saeveski teise olulise kõrvalprodukti saepuruga probleeme pole, sest kodumaised graanulitootjad ostavad saepuru lennult ära.

Allikas: Eesti Metsatööstuse Liit

Eesti Metsatööstuse Liidu asedirektor Märt Riistop ütles, et kui puiduhaket enam kusagile panna ei ole, peavad saeveskid saagimise lõpetama. “Asja teeb komplitseeritumaks see, et enamik saeveskeist on tänavu kevadel tänu soodsatele tingimustele väga palju ümarpalki varunud,” rääkis Riistop.

Suurima puiduhakke eksportija ASi Stora Enso Mets Miiduranna sadama lao vanemmõõtja Liia Kurmi andmeil on nad oma gruppi kuuluvatelt saeveskitelt lattu kokku ostnud 80 000 kuupmeetrit haket. “Lattu mahub veel 10 000 kuupmeetrit haket,” lausus Kurm ja lisas, et kui nad vahepeal haket ära saata ei saa, on ladu 11. juuniks triiki täis.

Kurmi sõnul ei ole nad oma põhikliendile, Kotka lähedal asuvale Summa tselluloositehasele saanud maikuus saata ühtki laevatäit haket. “Osa plaanitud reise jäi vahele juba märtsis ja aprillis,” kurtis ta. “Otsime kogu aeg võimalusi saata lisakoguseid Rootsi.”

Suuruselt teise hakkevaruja, ASi Mets & Puu tegevdirektor Enn Sapp ütles, et kui lokaut Soomes jätkub, hakkavad nad kahe nädala pärast ilmselt puiduhakke kokkuostu piirama. “Seni ostame haket piiranguta, ladustame ja riskeerime, sest toorme kvaliteet seistes halveneb,” rääkis Sapp. “Oleme alustanud partneritest saeveskitega ka läbirääkimisi, et nad võtaksid osa riskist enda kanda.”

Sapi kinnitusel pole neil mai keskpaigast õnnestunud saata Soome ühtki hakkelaeva.

Kehra paberivabrik suurendab tualettpaberi tootmist

■ Soome poeketid on Soome paberitööstuse streigi tõttu palunud Kehras asuval Horizon Tselluloosi ja Paberi ASil pakendada rohkem tualettpaberit.

“Soome poeketid on suurendanud tualettpaberite tellimusi,” kinnitas Horizon Tselluloosi ja Paberi nõukogu esimees Urmas Reimand. “Samas on meil tootmismahud planeeritud ning oluliselt me toodangumahtu suurendada ei saa.”

Reimandi sõnul ostavad nad WC-paberit suurte rullidena üle maailma. “Meie siin kohapeal lõikame ja müüme pakendatud paberit,” selgitas Reimand.

Tehase põhitoote pruuni jõupaberi järele pole Reimandi sõnul nõudlus suurenenud.

Väinu Rozental

Microsoft®
Sinu võimed. Meie pühendumus.™

At Microsoft Eesti, we are excited to be a part of a technology industry that is fundamental to the way people live, work and play. Here in Tallinn we are a Sales, Marketing and Services organization for products such as Office, Windows, Server products, ERP solutions, etc. To expand Microsoft Eesti, we are looking now for:

Finance Manager

This position is responsible to support Microsoft in Estonia with financial information, drive financial processes, manage accounting, financial reporting, manage statutory compliance issues in Estonia as well as establish internal controls.

Responsibilities:
- Drive and participate in design, implementation and monitoring of preventative and detective internal controls and related processes in field operations such as procurement, payroll and general finance functions
- Ensure integrity of the compliance with corporate and local policies and procedures
- Responsible for internal Controls, including MAP Compliance, Internal Audit Assessment, following up on open Audit issues, Policies and Procedures, Sarbanes Oxley requirements
- Directly responsible to ensure proper accounting and reasonableness of financial statements (statutory and management) of MS Estonia
- Support F&A manager in Mid Year, Planning and Monthly Forecast with focus on expenses control and cost efficacy

Requirements:
- Bachelors' degree or equivalent with a minimum of 5 years of demonstrated experience in financial, accounting or auditing positions (CPA, ACCA or equivalent will be considered as advantage)
- Understanding of internal controls and compliance; familiar with Sarbanes Oxley requirements
- Strong understanding and experience in multinational financial operations with some understanding of US GAAP
- Understanding with business processes and systems should include closing, planning, forecasting, invoicing, credit, collection, procurement
- Experience in working in multiple organizations with demonstrated ability to work towards strict deadlines and under pressure
- Team player; must have ability to manage cross group and cross country boundaries
- Highly developed analytical and organizational skills
- PC literate, strong knowledge of Excel
- Bilingual with English as a secondary language; able to communicate verbally in Russian

Contact person: Ines Kloren
Position: Reicruitment Consultant
Address: Mustam äe street 4, Tallinn
Telephone: 656 6514
E-mail: ines@cv.ee

Deadline for applying: 05.06.2005

FINANCE PEOPLE

CVO Group
CV-Online ▪ Professional People ▪ CVO Technologies

Microsoft Eesti jaoks on erutav väljakutse kuulumine tehnoloogiasektorisse, mille saavutuste najal inimesed elavad ja töötavad ja mängivad. Meie müügi-, turundus- ja teenusteorganisatsioon müüb Tallinnas Office'i, Windowsi ja ERP lahendusi, serveritooteid jmt. Kui Microsoft räägib parimate ja kõige targemate inimeste värbamisest, siis peetakse silmas neid, kes otsivad väljakutseid, on valmis koostööks ning uute võimaluste avastamiseks. Microsoft Eesti laiendamiseks otsime **FINANTSJUHTI**.
Tööülesanded: Eesti Microsofti toetamine finantsalase teabega, finantsprotsesside juhtimine, raamatupidamise juhtimine, raamatupidamisaruandlus, Eesti seadustele vastavuse jälgimine, aga ka uute sisekontrollimehhanismide loomine.
Peamised tööülesanded: ennetavate ja tuvastavate sisekontrollisüsteemide, hanke-, palgaarvestuse ja üldiste finantsprotsesside väljatöötamine, ellurakendamine ja seire ning nende protsesside juhtimine; ettevõtte poliitika ja sisekorra järgimise tagamine; vastutus sisekontrolli, MAPi täitmise, siseauditi hinnangute, auditis lahtiseks jäänud küsimuste järelkontrolli, sisekorra, Sarbanes Oxley nõuete täitmise eest; otsene vastutus MS Eesti korrektse raamatupidamise ja raamatupidamisaruannete eest (nii seaduste kui ettevõtte poliitika järgimine); finants- ja haldusjuhi toetamine poolaasta- ja kuuprognooside koostamisel põhitähelepanuga kulude kontrollil ja tõhususel. **Nõudmised kandidaadile:** bakalaureuse- või sellega võrdne kraad ja vähemalt 5aastane tõendatud kogemus finants-, raamatupidamis- või auditeerimisametikohal (eelistatakse CPA, ACCA või nendega võrdset taset); sisekontrollist ja selle nõuete täitmisest arusaamine; Sarbanes Oxley nõuete tundmine; kogemus ja arusaamine rahvusvahelistest finantsoperatsioonidest ja USA GAAP standardite mõningane tundmine; arusaamine, et äritegevus ja ärisüsteemid peavad hõlmama tehingute lõpetamist, planeerimist, prognoosimist, arvete esitamist, krediiti, võlgade sissenõudmist, hankeid; kogemus mitmete organisatsioonidega töötamisel, tõendatud oskus tähtaegadest kinni pidada ning stressitaluvus; meeskonnamängija; peab olema suuteline juhtima erinevate gruppide ja riikide vahelisi protsesse; tipptasemel analüütilised ja organisatoorsed võimed, hea MS Exceli tundmine; kahe keele valdamine, teise keelena peab valdama inglise keelt, peab olema võimeline suhtlema vene keeles.
Asukoht: Tallinn, Eesti. **Kontaktandmed:** kontaktisik Ines Kloren, ametikoht: konsultant; aadress: Mustamäe tee 4, Tallinn; tel 656 6514; e-post: ines@cv.ee. **Avalduste esitamise tähtaeg:** 05.06.2005.

Sõerd: eurole üleminekut ohtu ei seata

■ Rahandusministeerium arvestab eelarve- ja maksustrateegia kujundamisel kindlasti Maastrichti konvergentsikriteeriumite täitmisega.

"Jälgime inflatsioonikriteeriumit, jälgime eelarvepuudujäägi kriteeriumit ning samuti riigivõla ja intressimäärade kohta sätestatud kriteeriume. Üleminek eurole peab toimuma 1. jaanuaril 2007," ütles rahandusminister Aivar Sõerd.

Aivar Sõerd

Eestile on nendest kahlemata kõige kriitilisem hindamisperioodi inflatsioonikriteerium ehk 2,6% inflatsioonitaseme saavutamine, teatas ministeerium.

Käesoleva aasta juunis-juulis vaadatakse veel kord läbi analüüsid ja prognoosid ning kui selle kriteeriumi täitmine ei ole saavutatav, tuleb teha ka sellekohaseid otsuseid.

Eesti inflatsioonile avaldavad suurt mõju nii maailmaturuhindade arengud kui ka administratiivsed hinnatõusud. Seejuures on maailmaturuhindade mõju Eesti inflatsioonile suurem kui Euroopa Liidus keskmiselt, sest meie ostukorvis on suurem osakaal toiduainetel ja transporditeenustel.

Praeguste hinnangute kohaselt moodustavad maksumuudatustest tingitud hinnatõusud ligikaudu 20 protsenti kogu hinnatõusudest Maastrichti inflatsioonikriteeriumi hindamise perioodil. Seega on inflatsioonikriteeriumi täitmisel oluline jälgida hinnatõusu mõjutavaid arenguid, nagu nafta ja toidukaupade maailmaturuhinnad ning administratiivsete hinnatõusude osas lisaks maksumuudatustest tulenevatele hinnasurvetele ka muud riiklikult ja kohalike omavalitsuste poolt kontrollitavate hindade tõusud.

Samuti tuleb rahandusministeeriumi hinnangul arvestada, et ka nõudluse kasv tekitab inflatsioonisurveid, mistõttu tuleb jälgida ka kiire laenukasvu (tarbimislaenude kasvu) mõju inflatsiooni kiirendamisele. Kuna maailmaturuhindade arenguid ei saa Eesti mõjutada, siis on inflatsioonikriteeriumi täitmiseks oluline kontrollida administratiivseid hinnatõuse ning vältida ekspansiivse eelarvepoliitika elluviimist. **Äripäev**

Maamaksumuudatusi tuleval aastal veel ei tule

■ Esmaspäevane Äripäev kirjutas, et valitsus planeerib arengukava kohaselt maa üle kogu riigi ühtse määraga maksustada, mis teeks maa omamise kordi kallimaks.

Artikli juurde kuulus ka tabel, mis tugines rahandusministeeriumi kodulehel avaldatud dokumendile "Riigi eelarvestrateegia 2006–2009". Sellest tabelist võib välja lugeda, nagu kavatseks valitsus juba järgmisel aastal maksustada kogu maa ühe maksumääraga, kaotades erisused eri sihtotstarbega maa maksustamismäärades.

Nimetatud ülesanne on rahandusministeeriumi kommunikatsiooniosakonna juhataja Riina Vändre sõnul küll valitsuse järgneva kolme aasta arengukavas, kuid praeguse seisuga ei muutu vähemalt järgmisel aastal maa maksustamise põhimõtetes veel midagi.

Rahandusministeeriumis ette valmistatud ja kooskõlastamisele saadetud seaduseelnõu kohaselt oleks näiteks tallinlasel tuleval aastal maa omamine peaaegu kaks korda kallimaks läinud.

Kuna Eesti Linnade Liit ja Eesti Maaomavalitsuste Liit ei andnud seaduseelnõule heakskiitu, jäi eelnõu menetlemine möödunud sügisel toppama. **Äripäev**

President ei nõustunud Riigikogu liikmete tööga volikogudes

■ President jättis eile välja kuulutamata välja kuulutamata Riigikogus vastu võetud seaduse, mis oleks lubanud Riigikogu liikmel kuuluda ka kohaliku omavalitsuse volikogusse.

Otsust tehes rõhutas president Rüütel, et seadusega uuesti kehtestatud võimalus samal ajal kuuluda nii Riigikogusse kui ka kohaliku omavalitsuse volikogusse on vastuolus võimude lahususe ja tasakaalustatuse printsiibiga, teatas presidendi kantselei. "Seadusloomes peaks suutma vältida huvide konfliktolukordi, mis võivad tekkida kuulumisel nii Riigikogusse kui kohalikku volikogusse," vahendas kantselei presidendi sõnu.

President Rüütel märkis ka, et teab oma kogemustest, kuivõrd suurt pühendumist nõuab töö Riigikogu või kohaliku volikogu liikmena. "Mõistan poliitikute soovi oma võimeid igakülgselt rakendada, kuid selline hõivatus võib viia kergesti valijate põhjendatud rahulolematuseni," ütles riigipea.

President soovis, et Riigikogu seadust uuesti arutaks. **Äripäev**

„ Mõistan poliitikute soovi oma võimeid igakülgselt rakendada, kuid selline hõivatus võib viia valijate põhjendatud rahulolematuseni.

Arnold Rüütel, president

Ametnikud hindavad ELi toetuste jagamist

■ Eile ja täna kogunesid Läänemaal Roostas Euroopa Komisjoni ja Eesti ametnikud, andmaks hinnangut ELi struktuurifondide kasutamise esimesele aastale.

"Koosoleku käigus antakse ülevaade struktuurifondide hetkeseisust ning esimese rakendamisaastast tulemustest, mida vaatamata mõningatele rakendamisprobleemidele võib pidada taotlusterohkeks ja üldkokkuvõttes edukaks," kommenteeris rahandusministeeriumi asekantsler Renaldo Mändmets. **Äripäev**

HP Compaq nc6120 ja nx8220. Rohkem vabadust!

Nüüd on saabunud Intel® Centrino™ mobiilse tehnoloogia, erakordse disaini ja kvaliteediga õhukesed ja kerged sülearvutid HP Compaq nc6120 na nx8220, mis tagavad häireteta ühenduse Sinu ja Su kontori vahel. Tänu reisiakule saad arvutiga vooluvõrgust eemal olla 4 tunni asemel tervelt 9 tundi! Nii pääsed võrku kõikjal, kus viibid. Kui arvestad, et saad nii soodsa hinna eest uusima juhtmeta tehnoloogia, parima disaini ja kvaliteedi, siis mõistad, miks just neid sülearvuteid võib pidada uueks HP vabaduse võrdkujuks.

HP soovitab: Microsoft® Windows® XP Professional.

HP COMPAQ nc6120
SÜLEARVUTI

22 222.- sis. km (PU885AA)

- **Intel® Centrino™ Mobile Technology**
  - Intel® Pentium™ M Protsessor 740 (1.73GHz)
  - Intel® 915GM Chipset
  - Intel® PRO/Wireless LAN 802.11b/g
- **Microsoft® Windows® XP Professional**
- 512MB mälu
- 60GB 5400 p/min kõvaketas
- 15'' WXGA TFT ekraan
- DVD+/-RW
- 10/100/1000 LAN
- Intel® Graphics Media Accelerator 900

3-aastane HP Care Pack: remont hoolduskeskuses. 3442.- sis. km (U4395E)

HP COMPAQ nx8220
SÜLEARVUTI

24 990.- sis. km (PG802EA)

- **Intel® Centrino™ Mobile Technology**
  - Intel® Pentium™ M Protsessor 740 (1.73GHz)
  - Intel® 915GM Chipset
  - Intel® PRO/Wireless LAN 802.11b/g
- **Microsoft® Windows® XP Professional**
- 512MB mälu
- 60GB 5400 p/min kõvaketas
- 15,4'' WXGA TFT ekraan
- DVD+/-RW
- 10/100/1000 LAN
- Bluetooth®
- ATI Mobility Radeon X600 kuvaadapter, 64MB mälu

3-aastane HP Care Pack: remont hoolduskeskuses. 3442.- sis. km (U4395E)

Luba endale rohkem liikumisvabadust! Ostes HP reisiaku, saad 5 tunni võrra rohkem sõltumatust!

HP REISIAKU
1 090.- sis. km

Ostes eripakkumisest sülearvuti, saad reisiaku soodushinnaga.

hp invent

Otsusta, enne kui on hilja!
Pakkumine kehtib kuni 19.06.2005.

HELISTA	**681 3823**
KIRJUTA	**support.estonia@hp.com**
VAATA	**www.hp.ee/sooduspakkumised**

intel inside centrino™ MOBILE TECHNOLOGY

© 2004 Hewlett Packard Development Company L. P. All rights reserved. Intel, Intel logo, Intel Inside, Intel Inside logo, Intel Centrino, Intel Centrino logo, Celeron, Intel Xeon, Intel SpeedStep, Itanium, Pentium, and Pentium III Xeon are trademarks or registered trademarks of Intel Corporation or its subsidiaries in the United States and other countries. Microsoft and Windows are registered trademarks of Microsoft Corporation. Hinnad on tüüpilised edasimüüjate hinnad, sisaldavad makse ja võivad pärast reklaami ilmumist muutuda.

IBM eserver

Vaata eripakkumist lk 3

sõnumid

Hiina loobub ekspordimaksust tekstiiltoodetele

■ Maailma suurim tekstiiltoodete tootja Hiina teatas, et loobub oma kavast kehtestada rõiva- ja tekstiiltoodetele ekspordimaks.

Ekspordimaksu kehtestamisest loobumine annab USA-le ja ELile märku, et Hiina kavatseb läbirääkimistel tekstiiltoodete impordikvootide üle ajada jäika poliitikat. Algselt teatas Hiina ekspordimaksude kehtestamisest ligikaudu nädal tagasi.

2001. aastast pärineva Hiina WTO-liitumisleppe kohaselt võivad teised riigid erandjuhul piirata Hiinast pärinevate tekstiiltoodete impordi kasvu 7,5 protsendini aastas.

USA kaubandusministeerium teatas 18. mail, et piirab Hiina rõiva- ja tekstiiliimporti 914 miljoni dollarini. Hiina tekstiilitootjad teatasid varem, et Hiina enda surve ekspordimaksude näol ja välisriikide surve impordipiirangute näol sunniks neid töökohti vähendama. **Äripäev**

Nigeeria kirjade asemel levivad internetis nüüd Hodorkovski kirjad

■ Kui varem on kergeusklikelt üritatud raha välja petta nn Nigeeria kirjadega, siis nüüd levivad internetis sarnased Hodorkovski kirjad.

E-kirjas palub keegi Ljudmilla Kimajeva, kes nimetab end arreteeritud Mihhail Hodorkovski raamatupidajaks, abi 28 miljoni USA dollari paigutamiseks. Esialgu ei tehta kirja saajale küll veel konkreetset investeerimisettepanekut, küll aga olevat tegemist "kindla äriga 20protsendilise preemiaga". Kimajeva palub, et kirja saaja annaks oma nõusoleku äritehingutes osalemiseks ning otsekontaktid.

Kirja lõpus nimetab Kimajeva end misteriks. **Äripäev**

TÄPSEM INFO WWW.HORIZONTRAVEL.EE
TEL. 640 90 53, ASUME ESTONIA PST. 3.

Prantslaste "ei" mõju suhtes valitsevad vastakad arvamused

ELi põhiseadusliku leppe rahvahääletusel selgelt hüljanud prantslaste otsuse mõju hindamisel jaguneb Euroopa taas kahte leeri: ühtede arvates see nõrgestab ELi, teiste arvates võib isegi tugevdada.

Prantslaste ei-leeri propaganda reedel Pariisi tänavatel kaks päeva enne ELi põhiseadusliku leppe rahvahääletust. Foto: Julia-Maria Linna

Tõnis Arnover
tonis.arnover@aripaev.ee

Pühapäevasest Prantsusmaa rahvahääletusest osavõtt oli erakordselt aktiivne, 42 miljonist hääleõiguslikust kodanikust käis oma arvamust avaldamas ligi 70%. President Jacques Chiraci veenmispüüetele vaatamata jäid Euroopa põhiseadusliku leppe vastased peale, vastu oli 54,9% hääletanutest. Et Prantsusmaa on ELi üks asutajaid ja koos Saksamaaga selle üks alustalasid, siis avaldab prantslaste eitav otsus ELi edasisele käekäigule paratamatut mõju, aga millist?

Kohe pärast tulemuste selgumist president Chiracile helistanud Saksamaa kantsler Gerhard Schröder kinnitas telefonivestluses: "Prantsuse hääletuse tulemus on tagasilöök põhiseaduslikule protsessile, kuid mitte selle lõpp. Nagu see ei ole ka Prantsuse-Saksa suhete või Euroopa lõpp."

"Euroopa on kogenud ennegi raskeid hetki ja iga kord neist tugevamana välja tulnud," ütlesid ühisvalduses ELi eesistujamaa Luksemburgi peaminister Jean-Claude Juncker, EK esimees José Manuel Barroso ja Euroopa Parlamendi eesistuja Josep Borrell. Nad loodavad, et see tagasilöök, mis paratamatult saadab välismaailmale negatiivse signaali, süvendab teiste ELi riikide koostöötahet.

Teised ELi liidrid on hinnangutes ettevaatlikud. Põhiseaduse eest vastutava Euroopa Komisjoni voliniku Margot Wallströmi sõnul ei ole põhiseaduslik lepe nüüd kaugeltki surnud. Selles on ette nähtud võimalus, et 25 riigist mõni võib selle ratifitseerimata jätta. Kui riikidele antud ratifitseerimistähtaeg – 1. november 2006 – saab täis, on riigipeadel ja valitsusjuhtidel võimalik otsustada, kuidas edasi toimida, ütles ta. Üheks võimaluseks on põhiseaduslikku leppesse paranduste tegemine, näiteks prantslasi huvitavas sotsiaalpoliitika valdkonnas. Välistatud pole ka uue Prantsuse referendumi korraldamine, sest ka Taani ja Iirimaa on varem pidanud ELi asjades teistkordse, positiivselt lõppenud rahvahääletuse. Soodus hetk selleks oleks näiteks pärast 2007. aasta Prantsusmaa presidendivalimisi.

> **"Prantslaste surmasuudlus ELi superriigile, *Vive la France!***
>
> **Briti ajaleht Daily Mail**

Ebakindel on ka Saksamaa ja Suurbritannia positsioon. Ehkki Saksamaa ratifitseeris põhiseadusliku leppe, võivad sügisel peetavad ennetähtaegsed parlamendivalimised aeglustada praeguse valitsuse väljatöötatud majandusreforme, millel on oluline mõju kogu ELi majandusele. Teiseks pole teada, mida teeb pärast valimisi nõrgemal positsioonil olev peaminister Tony Blair, kes on lubanud põhiseadusliku leppe rahvahääletusele panna tuleva aasta kevadel. Inglaste euroskeptilisus on üldteada. Ka praeguse prantslaste hääletuse puhul olid Briti lehed kahjurõõmsad. "Prantslaste "ei" on tekitanud ELis kaose," kirjutas Daily Telegraph. "Prantslaste surmasuudlus ELi superriigile, *Vive la France!*" konstateeris Daily Mail, kes ennustas, et Blair on sunnitud rahvahääletuse ära jätma. Sest kui ka britid ütleksid "ei", muutuks asi tõsiseks. Põhiliselt just nende riikide tõttu lükkub edasi ka ELi 2007.–2013. a eelarve vastuvõtt, mis oli kavas juba juunis.

> **"Ei ole mingit põhjust oletada, et prantslaste "ei" võiks kuidagi mõjutada ELi majanduspoliitikat.**
>
> **Jean-Claude Juncker**, ELi eesistujamaa Luksemburgi peaminister

Erakordselt oluline on, missugust mõju võib prantslaste "ei" avaldada majandusele. Luksemburgi peaminister Juncker tõttas kiirelt deklareerima: "Ei ole mingit põhjust oletada, et see võiks kuidagi mõjutada ELi majanduspoliitikat."

Aasia ja Ameerika valuutaturgudel oli euro veidi nõrgenenud juba enne referendumit, kuid analüütikud peavad seda mõju ajutiseks. Paljud tunnistavad, et euro mõningane nõrgenemine mõjuks Euroopa ekspordile isegi hästi.

Kõige rohkem huvitab turge see, kas "ei" võib aeglustada ELi majanduse struktuurireforme. Mitmed analüütikud leiavad, et prantslased ei väljendanud oma otsusega vastuseisu mitte üksnes presidendile ja ebapopulaarsele Jean-Pierre Raffarini valitsusele, vaid ka Barroso juhitava Euroopa Komisjoni uusliberaalsele majanduspoliitikale. Komisjon ei saa seda eirata, mis tähendab paratamatult ELi konkurentsivõime parandamist taotlevate reformide tempo aeglustumist.

Loe ka kommentaare lk 11 ja 12 ning juhtkirja lk 22.

Statistika andmetel peab oma äri alustamise plaane 10% elanikkonnast. Neist 3% alustavad ettevõtlusega ja 1%-l see ka õnnestub. Valdav osa Eesti firmadest on väike- või keskmise suurusega ettevõtted töötajate arvuga kuni 250. Meie väidame, et

KÕIK FIRMAD ON EDUKAD!

enterprise estonia ettevõtluse arendamise sihtasutus · Eesti Kaubandus-Tööstuskoda · Eesti Tööandjate Keskliit · Eesti Päevaleht

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, Eesti Tööandjate Keskliit ja Eesti Päevaleht kutsuvad kõiki ettevõtteid osalema juba traditsiooniks saanud konkurssidel

ETTEVÕTLUSE AUHIND 2005 JA EESTI ETTEVÕTETE KONKURENTSIVÕIME EDETABEL 2005

Ankeedid ja metoodika internetist aadressilt **www.ki.ee/konkurss.** Ankeetide saatmise tähtaeg 1. juuni 2005. a.

Jaekaupmeeste käive kasvas aastaga ligikaudu kümnendiku võrra

Jaekaubandusettevõtete kaupade jaemüük suurenes tänavu aprillis eelmise aasta aprilliga võrreldes püsivhindades 9%, teatas statistikaamet.

Aprillis müüsid jaekaubandusettevõtted kaupu 2,9 miljardi krooni eest. Põhiliselt toidukaupu müüvate jaekaubandusettevõtete jaemüük suurenes eelmise aasta aprilliga võrreldes 12%, põhiliselt tööstuskaupu müüvate jaekaubandusettevõtete jaemüük 5%.

Kõige rohkem (27%) suurenes aastaga jaemüük tööstuskaupade spetsialiseerimata kauplustes.

Mootorikütuse jaemüügiettevõtete käive suurenes eelmise aasta aprilliga võrreldes 20%, mootorsõidukite müügi-, hooldus- ja remondiettevõtete käive aga vaid 6%. Eelmise aastaga võrreldes oli kasvutempo tagasihoidlik, mida osaliselt põhjustas eelmise aasta Euroopa Liiduga liitumise eelne sõidukite ostmise buum. 2005. aasta märtsiga võrreldes kasvas sõidukikaubandusettevõtete käive jooksevhindades 13%.

Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi kommentaari kohaselt on toiduainete müügi nõudlus endiselt kõrge ja see kasvab ka järgmistel kuudel.

Ettevõtetelt märtsikuus kogutud hinnangutest nähtub, et müügi ootused järgnevaks kolmeks kuuks on kõikides kauplustegruppides tõusutrendil, osaliselt seoses nõudluse suurenemisega kevadsuvisel müügihooajal. Müügi kasvu eeldab järgneval kolmel kuul 73 protsenti kauplustest. **Äripäev**

sõnumid

Sotsid tahavad tulumaksuvabastust

Riigikogu sotsiaaldemokraadid soovivad muuta tulumaksuseadust ja laiendada maksuvabastust ettevõtjate kulutustele, mis tehakse töötajate tervise edenduseks.

"Sotsiaaldemokraadid piiravad maksuvaba summa ühe kalendrikuu jooksul makstud ja sotsiaalmaksuga maksustatud summaga ning seavad eeltingimuseks vastavate soodustuste märkimise kollektiivlepingus," seisis eile Riigikogu menetlusse esitatud eelnõus. **Äripäev**

IBM eserver®
Vaata eripakkumist lk 3

KredExi juhataja Andrus Treier
Foto: Andras Kralla

KredExi juht: eksporditoetust tuleks tõsta

Riigi garanteeritud eksport moodustas kogueksportidst eelmisel aastal 0,9 protsenti, see protsent võiks olla aga kaks korda suurem, leiab KredExi juhataja Andrus Treier.

Krista Taim
krista.taim@aripaev.ee

Eesti pole oma 0,9% ehk 650 mln krooniga esireas ja jääb põhjanaabritele kõvasti alla. "Kui vaadata Rootsi või Soome numbreid, siis need on 2–2,5%, mis samuti pole protsendina eriti suured, kui võrrelda Sloveeniaga, kus ulatub garanteeritud eksport 10 protsendini. Eesti puhul on aga positiivne, et mahud on kasvanud, aasta tagasi oli see näitaja poole väiksem," sõnas Treier.

Sel aastal suurendas Riigikogu KredExi maksimaalse garantiiportfelli mahtu 300 miljonilt kroonilt miljardile kroonile, mis andis võimaluse ka keskmistel ja suurematel eksportijatel teha oma potentsiaalsetele välisklientidele võrdväärseid pakkumisi.

Treieri hinnangul võiks portfell ulatuda 2,2 miljardini, sest kasvanud on just suuremate projektide käimalükkajate huvi.

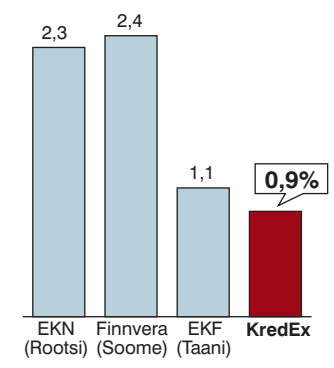
"Eesti eksport oleks suhteliselt ebavõrdses olukorras, kui ta ei saaks riigi poolt toetust, eriti selles osas, mis puudutab suuremaid projekte, kus just finantseerimisskeemid toetuvad väga suuresti riigi tagatistele. Soomes on selleks näiteks laevaehitus, meie suuremaid ekspordivaldkondi on tööstuse sisseseaded. Suuremaid sisseseadeprojekte välismaale müüa ilma korrektse finantseeringuta on aga suhteliselt raske. Kui eksportija otsib ostja ja leiab sobiva toote, mida maha müüa, siis kindlasti pole tema põhikompetents vaadata, millised on krediidiriskid ja kuidas seda finantseerimisskeemi sinna taha kokku panna. Siin saab ja peabki riik appi tulema, nagu see on Soomes ja Taanis," sõnas Treier.

Eestis on hetkel 100 eksportijat ja 400 ostjat, keda on KredEx garanteerinud.

Sel aastal tuli KredEx välja investeeringugarantiiga, mis aitab näiteks Venemaal ja Ukrainas poliitikast tingitud võimalikke riske maandada.

Praegu käib sihtasutuses töö suuremahuliste, pikaajalist garantiid vajavate tehingute lisagarantiide süsteemi väljatöötamiseks.

Eestis on riigi garantii veel tagasihoidlik
Võrdlev tabel, garanteeritud eksport kogueksportidst, %

Allikas: Äripäev

www.toyota.ee

Saksa autoklubi ADAC viimaste uuringute tulemused kinnitavad, et Toyota on tippkvaliteediga automarkide konkurentsitu liider. Parima kvaliteedi auhinna võitis Avensis ja nii Yaris, Corolla kui RAV4 jõudsid samuti esikümnesse. Saksamaa tehnojärelevalve asutus TÜV annab Toyotale lisaks ka esikoha vastupidavuses. Uuringutest saab lähemalt lugeda www.toyota.ee.

ADAC Top 10

1.	**Toyota Avensis**	**1,15**	6.	Mitsubishi Colt	1,26
2.	**Toyota Yaris**	**1,18**	7.	Mini (BMW)	1,30
3.	Mazda Premacy	1,23	8.	Mazda MX-5	1,31
4.	**Toyota Corolla**	**1,25**	9.	Honda Civic	1,34
5.	**Toyota RAV4**	**1,25**	10.	Mazda 626	1,35

ADAC TÜV AUTO REPORT 2005

TODAY TOMORROW TOYOTA

TOYOTA BALTIC AS:
Tallinn: **AMSERV AUTO AS**, tel 650 2105; **ELKE AUTO AS**, tel 650 5700; Tartu: **VALOOR AS**, tel 730 3221; Kuressaare: **TESMAN AUTO AS**, tel 452 4333; Pärnu: **AMSERV PÄRNU AS**, tel 445 5740; Rakvere: **HAT AUTO AS**, tel 322 5536; Viljandi: **UNISTAR-AUTO OÜ**, tel 435 5920.

Ehitamise kasvu hoog raugemas

Ehituse kasv aeglustus aasta alguses, ettevõtjad toovad selle ühe põhjusena esile ametnike suutmatuse euroraha ära kasutada.

Ä **Gert D. Hankewitz**
gerth@aripaev.ee

Tallinna kesklinnas on järjest uusi maju kerkimas. Foto: Raul Mee

Eestis ehitati esimeses kvartalis ainult 2 protsenti rohkem kui aasta varem samal ajal, koos väljaspool Eestit ehitatuga küündis kasv 4 protsendini.

Esimeses kvartalis ehitasid ehitusettevõtted kokku 3,7 miljardi krooni eest. Sellest 2,9 miljardit läks hoonete ehitusele ning 0,8 miljardit rajatistele, mis on vastavalt 14% rohkem ja 22% vähem kui eelmise aasta esimeses kvartalis.

"Ametnike suutmatus eurorahaga projekte ette valmistada," tõi Eesti Ehitusettevõtjate Liidu direktor Tarmo Lige põhjuseks, miks rajatiste ehitamine märkimisväärselt kahanes. Tema sõnul avaldab Tallinna linnaplaneerimisameti ametnike töö aeglus ning madal kvaliteet mõju eriti infrastruktuuri valdkonnas. "Teedeehitajate ootused ja tegelik karjuv vajadus teedeehituse järele on ju tunduvalt suurem, kui meil võimalusi on," lisas Lige.

Samuti on tema sõnul muutunud aeglasemaks elamute detailplaneeringute menetlemise protsess, mida on eriti hästi märgata Tallinna turul. Näiteks tõi Lige numbrid, kui palju eelmisel aastal ja selle aasta 4 kuu jooksul detailplaneeringuid algatati: vastavalt 186 ja 17.

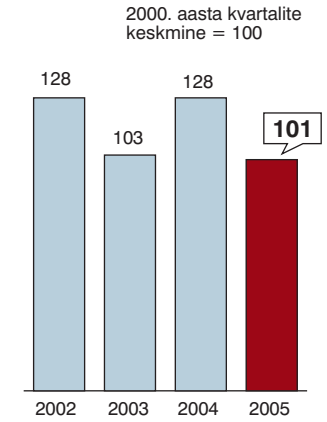
"See on niisugune märk, mis teeb ettevaatlikuks ning seda on vaja jälgida," ütles ehitusfirma Skanska EMV tegevjuht Jaanus Otsa, lisades, et langus pole siiski märkimisväärselt järsk. Tema sõnul kehv kaheprotsendiline tõus aasta keskmist tõusu alla ei tiri, Otsa prognoosi kohaselt peaks see jääma kümne protsendi kanti.

Ka Otsa sõnul on probleeme euroraha õigesse kohta jõudmisega. Euroopa Liidu liikmete jaoks liigub raha teistmoodi. "Suurte infrastruktuuriprojektide läbiviimine, koostamine ning rahastamine koos ELi struktuurifondidega on keeruline," lisas Otsa.

Eelmise aasta samal perioodil oli kasv 26 protsenti suurem kui nüüd. Koger ja Partnerid tegevjuhi Priit Sauki sõnul mõjutasid tol ajal statistikat suuremad käigusolevad projektid, mida praegu ei ole. "Meie firmal on küll tööd sama palju või natuke rohkem kui eelmisel aastal," väitis Sauk. Kogu aasta ehituse kasv võiks Sauki sõnul tulla isegi üle kümne protsendi.

Ehitusmahuindeks sarnane 2000. aastaga

ehitusmahuindeks, I kv

Allikas: statistikaamet

IBM eserver®
Vaata eripakkumist lk 3

sõnumid

Võrus avati eile uus Maksimarket

■ Võrus avati eile Maksimarket, teatas ETK.

Võru Maksimarketi projekti autor on Vadim Tšentropov (OÜ Arhitektuuribüroo 4A), ehituse peatöövõtjaks oli Tartu firma AS Linnaehitus.

Novembris nurgakivi saanud ja vaid mõne kuu jooksul valminud hüpermarket on Võru Tarbijate Ühistu viimaste aastate suurim jaekaubandusprojekt. Ehitis läks maksma 30 miljonit krooni, sisustusele kulus 10 miljonit krooni.

Maksimarketi müügisaali suurus on 2650 m². Võru Maksimarket koos allrentnikega annab tööd umbes 80 inimesele. **Äripäev**

Eesti Pakendiringlus kogub prügi 1200 kohas

Aivo Kangus

■ MTÜ Eesti Pakendiringlus pakendijäätmetete kogumisvõrgus on praeguseks 1191 kogumiskonteinerit üle Eesti, teatas ühing.

"Meie eesmärgiks on üle-eestilise kogumisvõrgu loomine, mis haaraks kõiki Eesti omavalitsusi, Piirissaare kaasa arvatud, ning vähemalt 2200 pakendijäätmete kogumise konteinerit," ütles Eesti Pakendiringluse juhatuse liige Aivo Kangus.

Kogumiskonteinerite väljapanekut nõuab 1. maist 2005 jõustunud pakendiseadus, mille kohaselt tuleb 50% kõigist pakendijäätmetest koguda, sorteerida ja seejärel taaskasutada. **Äripäev**

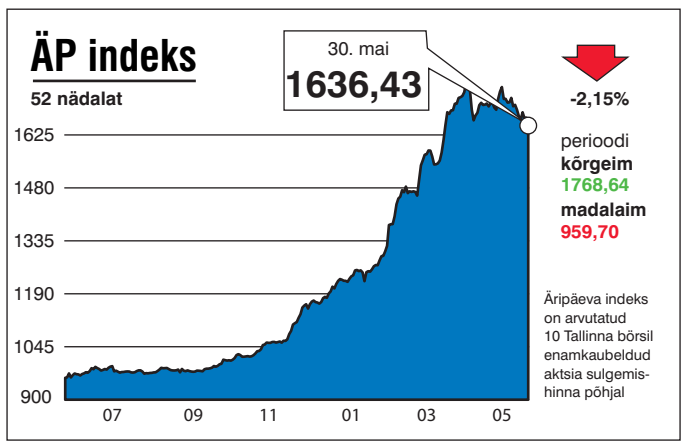
Elcoteq viib regionaalse peakorteri Budapesti

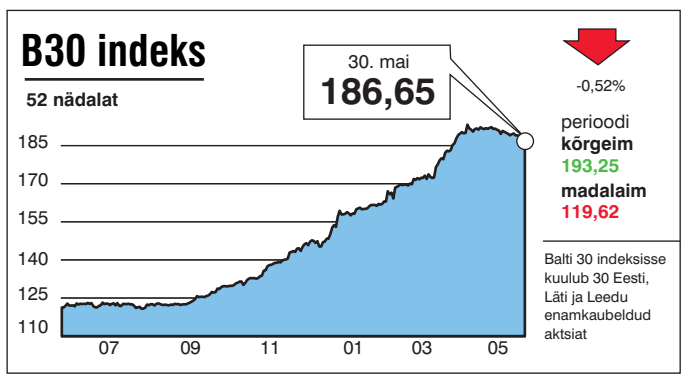
■ Elcoteq viib regionaalse peakorteri Budapesti, vahendas uudisteagentuur Hugin.

Euroopa regionaalne peakontor avatakse 15. juunil. Uue Kesk-Euroopa turule lähemal asuva kontori loomine on osa Elcoteqi rahvusvahelisemaks muutmise strateegiast.

"Budapest on ideaalne asukoht meie Euroopa tegevuste jaoks. Meil on Ungaris suurim tootmisbaas ja Budapest pakub häid transpordivõimalusi mujale Euroopasse," ütles Elcoteqi tootmisdirektor Jukka Jäämaa. **Äripäev**

Tallinna Vesi premeerib töötajaid eduka IPO puhul 10 000 krooniga

■ ASi Tallinna Vesi juhatus otsustas maksta töötajatele 10 000 krooni preemiat seoses eduka aktsiate märkimise protsessiga.

Lõplik kinnitus toetuse kohta selgub 1. juunil, kui algab aktsiatega kauplemine börsil.

"ASi Tallinna Vesi juhtkond võttis tõepoolest vastu otsuse, et ettevõte aktsiate eduka noteerimise puhul Tallinna börsil makstakse kõigile ettevõtte töötajatele 10 000 krooni suurune toetussumma," ütles Tallinna Vee avalike suhete juht Karita Sall Äripäevale. "Sellega soovib ettevõtte juhtkond meeles pidada ja motiveerida kõiki praeguseid Tallinna Vee töötajaid. Nüüd tuleb ettevõttel veel ära oodata Tallinna börsi ametlik noteerimise kinnitus, mis loodetakse saada 31. mail."

"Otsus toetust maksta tehti töötajatele teatavaks avaliku pakkumise alguses (17. mail), nii et neil oleks soovi korral võimalus esitada aktsiate ostuks ka oma pakkumine," ütles Karita Sall. "Samas võivad töötajad kasutada saadavat raha vastavalt oma soovile."

Ettevõttes töötas eelmise aasta lõpu seisuga 346 töötajat. **Äripäev**

sõnumid

Tallinna Vesi leiab oma koha aktsiaindeksites

■ Äripäeva indeksi kolleegium otsustas alates 2. juunist 2005. kaasata Äripäeva indeksisse Hansapanga aktsia asemele Tallinna Vee aktsia.

Kui Tallinna Vee aktsiad noteeritakse 1. juunil Tallinna börsil, siis saab Tallinna Vee baashinnaks esimese kauplemispäeva sulgemishind.

Ühtlasi vahetab Tallinna Vesi Äripäeva tööstusindeksis välja vähelikviidse Tallinna Farmaatsiatehase, viimane on juba niigi 95% ulatuses emafirma Grindeksi omanduses.

Lisaks toimuvad muutused Balti 30 indeksis, kus Tallinna Vesi vahetab jällegi välja Hansapanga. Peale selle asendab indeksis Läti ravimifirma Olainfarm ketitootja Dittoni, sest viimase turuväärtus on Olainfarmist üle kahe korra väiksem.

Leedu väärtpaberitest hõivavad teleriekraanide tootja Ekranase, elektroonikatööstuse komponentide tootja Vilniaus Vingise ja paberitootja Grigiskese koha investeerimisfirma Invalda, väetisetootja Lifosa ja põllumajandusfirma Pieno Žvaigždes.

Uute tulijate turuväärtus jääb 1,2 ja 2,0 miljardi krooni vahele ning nende kauplemisaktiivsus on ületanud käesoleval aastal indeksist lahkujaid. **Äripäev**

Nestle lõpetab oma aktsia noteerimise Euronextil ja Londonis

■ Maiustuste ja toiduainete tootja Nestle toob oma aktsia ära Euronexti ja Londoni börsilt, sest kauplemisaktiivsus on olnud liiga madal.

Kauplemine Euronextil ja Londonis on moodustanud vähem kui ühe protsendi käibest kodubörsil Šveitsis.

Toiduainetootja on juba lõpetanud oma aktsia noteerimise Tokyo, Amsterdami, Brüsseli, Viini ja Frankfurdi börsil. Noteerimise lõpetamise eesmärk on kulude kokkuhoid. Kauplemist jätkatakse Nestle'i Ameerika hoiutähtede ehk ADRidega USAs.

Nestle'i aktsia maksis eile Zürichi börsil 332 Šveitsi franki ja käesoleval aastal on selle hind kerkinud 1,8 protsenti. **Äripäev**

investori kalender

T. 31. mai	Nortel Networks – majandustulemused Ruukki – majandustulemused
K. 1. juuni	Tallinna Vesi – esimene börsipäev
N. 2. juuni	United Utilities – majandustulemused Credit Agricole – majandustulemused
T. 14. juuni	Ahold – majandustulemused
N. 16. juuni	Adobe Systems – majandustulemused

Riskikapital meelitab firmasid Stockholmi börsilt lahkuma

Rootsi pealinnas ollakse tõsiselt mures, et börsil on oht taanduda teisejärguliseks turuks, sest tõhus ja aktiivne riskikapital viib firmad börsilt lihtsalt minema.

Tõnis Arnover
tonis.arnover@aripaev.ee

Seda kinnitab Stockholmi börsi viimase aja areng. Kahe ja poole aastaga on sealt lahkunud 42 firmat, asemele on tulnud ainult 17, kusjuures üpris paljud noteerimist taotlenutest on sellest loobunud ja heitnud silma hoopis riskikapitalifirmadele. Sel aastal ei ole üksgi firma börsile juurde tulnud. Rootsi ärilehe Dagens Industri küsitletud investorite hinnangul on Rootsis tekkinud kaks turgu: suhteliselt uimane börs ning selle kõrval palju dünaamilisem turg, mis on tekkinud kapitaliinvestorite omavahelise investeerimistehingute tulemusena.

Maaklerifirma Morgan Stanley toob värskes uuringus välja põhjused, miks praegune aeg riskikapitalistidele nii soodus on. Pärast sajandialguse börsikrahhi on firmad kõvasti vaeva näinud, et oma tegevust efektiivsemaks muuta. Ja see on kandnud vilja. Nende majandusseis on tugev, nad on vabanenud võlgadest ja suurendanud konservatiivse poliitikaga järsult kasumeid. Nende kursid börsil on kõvasti tõusnud, mistõttu omanikud loobuvad neist kergemini. Samal ajal on kapitalifondid rahast pungil, otsides ainult soodsaid paigutusvõimalusi. Lisaks pole praegusel ülimadalate intresside ajal ka laenurahaga mingeid probleeme. Nii ongi ainuüksi Rootsis hetkel 170 miljardi Eesti krooni väärtuses vaba riskikapitali, mis otsib paigutusvõimalusi.

> **Esimest korda on tekkinud reaalne võimalus, et suured Rootsi firmad on tõsiselt kasulik ära osta ja börsilt minema viia.**
>
> **Affärsvärlden**

Paljudele firmadele meeldib riskikapitalistide kiire tegutsemine. Tüüpiliseks näiteks võib tuua Euroopa suurima madratsitootja Hilding Anders AB, mille riskikapitalifirma Investcorp ostis 2003. aastal. Pärast seda on firmas toimunud suured ümberkorraldused ning käive on kasvanud 2,9 miljardi Eesti krooni võrra. Järgmisel aastal kavatseb Investcorp selle maha müüa ja Hildingi tegevdirektor Anders Pålsson loodab väga, et uus omanik on jälle riskikapitalifirma. "Börsile minek on meie jaoks on alles teiseks alternatiiviks," sõnas ta.

Rootsi äriajakiri Affärsvärlden on teinud praegust seisu arvestades väga huvitava spekulatsiooni, mida võib nimetada ka mustaks stsenaariumiks selle kohta, kui palju Stockholmi börsi 30 suurimast firmast võib maanduda riskikapitali kätte. Sõelale jäi 21, mis esindavad üle 50% börsiväärtusest. Ajakiri teeb nende ostu kohta konservatiivse arvestuse. Selle kohaselt ületab pakkumine 30% firmade börsiväärtust, ostetavate firmade kasum jääb lähiaastail samaks ning ostust 70% kaetakse laenurahaga, mille intress on 5% ehk tunduvalt kõrgem kui praegu üldine 2%. Ja tulemus. Ilma et riskikapitalist ostetavas firmas näppugi liigutaks, teeniks ta Ericssonis ostmiskulusid maha arvestades viie aastaga 97,8 miljardit Eesti krooni või TeliaSoneras 80,8 miljardit krooni. Kui aga tegemist on aktiivse riskikapitalistiga, kes teeb ostetavas firmas ümberkorraldusi ja selle veelgi efektiivsemalt tööle paneb, võib ta oma investeeringu Affärsvärldeni hinnangul mitmekordselt tagasi teenida.

Ajakirja järelduse kohaselt pole loomulikult tõenäoline, et kõik 21 Rootsi tippfirmat ära ostetakse. Ometi peab ta hirmutavaks olukorda, kus esimest korda on tekkinud reaalne võimalus, et suured Rootsi firmad on tõsiselt kasulik ära osta ja börsilt minema viia.

Börsi poolel sellist hirmu siiski veel ei ole. Stockholmi börsi omanikfirma OMXi tegevdirektor Jukka Ruuska ütles Dagens Industrile, et teda riskikapitalifirmade pealetung veel ei kohuta.

"Riskikapitalistid aitavad firmasid tõhustada, mis on aktsionäridele kasulik, kui see lõpuks viiakse tagasi börsile. Olen kindel, et pikaajalise arengu seisukohalt on börsiturg firmale kõige õigem koht."

Ta on veendunud, et riskikapitalifirmade osturalli ja Stockholmi börsil valitsev suhteline vaikus on areng, mis pöördub hiljemalt kahe aasta pärast, kui riskikapitaliturg küllastub. "Mu arvates on see protsess juba alanud," lisas ta.

OMXi president Jukka Ruuska ei murtse, et riskikapitalistid börsile konkurentsi pakuvad. Foto: Lauri Matsulevitš

> **Börsile minek on meie jaoks on alles teiseks alternatiiviks.**
>
> **Anders Pålsson**, Hilding Andersi tegevdirektor

Pärast 2003. a algust Stockholmi börsilt lahkunud firmad

- Alnax
- Allgon
- Altima
- Array
- Biora
- Capinordic
- Celtica
- Custos
- Diffchamb
- Dimension
- Drott
- Epsilon
- Europolitan Vodafone
- Fabege
- Finnveden
- Frango
- Gorthon Lines
- Graninge
- Hoist International
- I.A.R. Systems
- JLT Mobile Computers
- JP Nordiska
- Kinnevik
- Labs 2 Group
- LGP Allgon Holding
- Mandamus Fastigheter
- Mogul
- Netwise
- Norsk Hydro
- North Atlantic Natural Resources
- Pandox
- Perbio Science
- Pharmacia
- Rederi AB Gotland
- RKS
- Scandiaconsult
- Song Networks Holding
- Svenska Orient Linien
- Syngenta
- The Empire
- Tornet
- Utfors

Allikas: Dagens Industri

Miljonäride arv Ühendriikides jõudis tänavu rekordilise tasemeni

■ USAs on jõudnud üle miljoni dollarise netoväärtusega majapidamiste arv 7,5 miljonini, nähtub rikkureid analüüsiva Spectrem Group uuringust.

Netoväärtuse arvestamiseks lahutati inimeste varadest kohustused. Majapidamiste netoväärtusesse ei arvestatud rikkurite alalist elukohta, küll aga ülejäänud kinnisvarainvesteeringud.

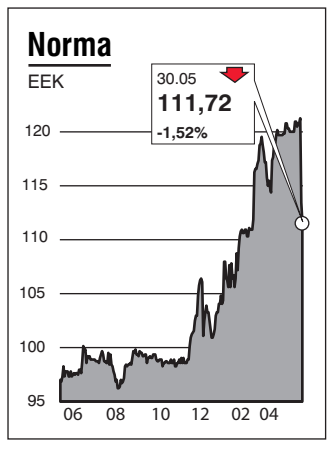
Inimeste rikkus kasvas peamiselt tänu aktsiate ja finantsturgude heale arengule, vahendas The Wall Street Journali *online*-väljaanne.

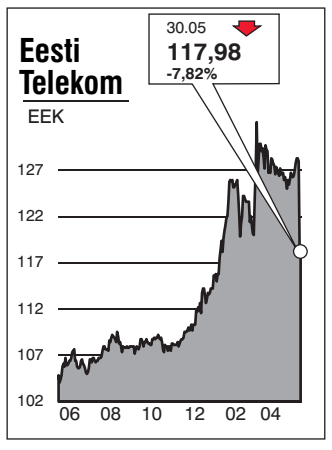
2004. aastal kasvas USAs üle miljoni dollarilise väärtusega majapidamiste arv kogu ni 21%, mis on kiireim tõus pärast 1998. aastat.

USAs tuleb miljonäre juurde enam kui kuskil mujal maailmas. Näiteks lisandub igal aastal 3000 majapidamist, kelle vara puhasväärtus ületab 20 miljonit dollarit.

Uuringud näitavad, et rikkurite varandus kasvab hoolimata sellest, et näiteks alamastme töötajate palgad möödunud aastal koguni langesid.

Erinevalt paljudest palgasaajatest sõltub rikkurite vara nende investeeringutest. Rikkad paigutavad raha peamiselt suurema riskiga ja kiirema potentsiaaliga investeeringutesse ja võlakohustustesse. **Äripäev**

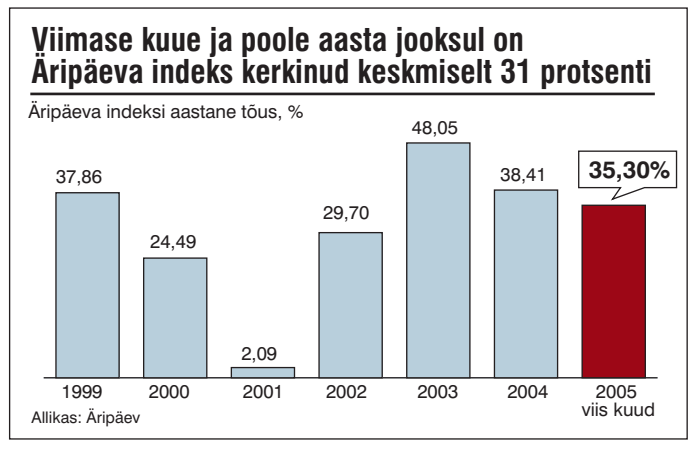

aktiivseim aktsia

Hansapank ..... 21,37 mln krooni

indeksid

Talse	607,22	-0,17%
ÄP tööstusindeks	210,67	-0,07%
Pensioniindeks	124,11	0,17%
EPI 100	113,86	0,00%
EPI 75	120,28	0,15%
EPI 50	127,22	0,20%

Investeerimisfondid

fond	kuupäev	ost kr	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a.) % 12 kuud	3 aastat	5 aastat	fondi maht	haldav ettevõte
II PENSIONISAMBA FONDID											
ERGO Tuleviku Pensionifond	30.05	13,170	13,700	13,300	4,40	5,22	14,26	-	-	89 657 455	AS ERGO Varahaldus
ERGO Rahulik Pensionifond	30.05	11,340	11,790	11,450	1,87	3,34	7,67	-	-	30 086 520	AS ERGO Varahaldus
Hansa Pensionifond K1	27.05	11,380	11,660	11,490	2,09	2,22	5,80	-	-	143 815 040	AS Hansa Investeerimisfondid
Hansa Pensionifond K2	27.05	12,100	12,400	12,220	2,63	3,56	9,60	-	-	620 031 244	AS Hansa Investeerimisfondid
Hansa Pensionifond K3	27.05	13,080	13,410	13,210	4,68	4,84	13,59	-	-	934 781 677	AS Hansa Investeerimisfondid
LHV Aktsiapensionifond	30.05	12,450	12,710	12,580	5,83	5,27	12,22	-	-	78 252 357	LHV Varahaldus
LHV Intressipensionifond	30.05	11,540	11,780	11,660	2,57	2,10	6,00	-	-	13 848 341	LHV Varahaldus
Sampo Pension 25	30.05	11,580	11,820	11,700	2,44	2,27	6,27	-	-	49 164 023	Sampo Baltic Asset Management
Sampo Pension 50	30.05	12,490	12,750	12,620	4,29	2,60	8,61	-	-	388 938 353	Sampo Baltic Asset Management
Sampo Pension Intress	30.05	10,780	11,000	10,890	1,73	1,21	3,42	-	-	14 877 070	Sampo Baltic Asset Management
Seesami Kasvu Pensionifond	30.05	10,770	11,100	10,880	5,02	2,29	4,73	-	-	19 899 078	Seesam Varahalduse AS
Seesami Optimaalne Pensionifond	30.05	10,690	11,020	10,800	2,38	1,23	3,69	-	-	20 358 078	Seesam Varahalduse AS
Seesami Võlakirjade Pensionifond	30.05	10,960	11,180	11,070	2,06	0,55	3,53	-	-	9 998 134	Seesam Varahalduse AS
Ühispanga Pensionifond Konservatiivne	30.05	11,220	11,500	11,330	2,33	1,80	6,60	-	-	172 334 402	SEB Ühispanga Fondid
Ühispanga Pensionifond Progressiivne	30.05	12,590	12,910	12,720	4,16	2,88	10,22	-	-	672 449 130	SEB Ühispanga Fondid
III PENSIONISAMBA FONDID											
Hansa Pensionifond V1	27.05	16,370	16,790	16,540	3,76	4,29	12,59	10,65	9,00	69 131 872	AS Hansa Investeerimisfondid
Hansa Pensionifond V2	27.05	12,120	12,420	12,240	-	5,97	18,95	-	-	38 259 511	AS Hansa Investeerimisfondid
Hansa Pensionifond V3	27.05	13,470	13,810	13,610	-	8,27	28,64	-	-	41 846 725	AS Hansa Investeerimisfondid
LHV Täiendav Pensionifond	30.05	12,150	12,390	12,270	8,14	9,26	14,57	6,67	-	10 134 549	LHV Varahaldus
Sampo Pensionifond	30.05	14,050	14,330	14,190	4,51	3,96	10,60	-	-	18 476 270	Sampo Baltic Asset Management
Ühispanga Tasakaalukas Pensionifond	30.05	14,436	14,728	14,582	4,16	2,56	9,87	10,44	-	65 096 792	SEB Ühispanga Fondid
Ühispanga Aktiivne Pensionifond	30.05	10,318	10,526	10,422	-	4,10	-	-	-	11 721 856	SEB Ühispanga Fondid
AVATUD INVESTEERIMISFONDID											
Hansa Balti Kasvufond	27.05	366,110	375,360	369,810	8,44	8,10	20,46	21,19	17,45	395 654 935	AS Hansa Investeerimisfondid
Hansa Ida-Euroopa Aktsiafond	27.05	138,610	142,110	140,010	11,37	13,81	59,87	-	-	988 553 134	AS Hansa Investeerimisfondid
Hansa Venemaa Aktsiafond	27.05	850,040	871,510	858,630	22,94	16,67	13,46	18,35	23,12	189 201 904	AS Hansa Investeerimisfondid
Mandatum Baltic	30.05	5,389	5,554	5,499	11,32	17,19	41,33	45,31	-	1 071 908 949	Sampo Rahastoyhtiö
Mandatum Russia G	30.05	18,493	18,867	18,680	-	21,15	15,37	-	-	805 651 487	Sampo Rahastoyhtiö
Nordea Euroland*	27.05	2,223	2,268	2,246	9,60	6,30	15,40	-1,50	-	207 200 000	Nordea Rahastoyhtiö
Nordea Optima.fi*	27.05	0,252	0,257	0,255	4,43	4,85	8,06	0,90	-2,80	491 900 000	Nordea Rahastoyhtiö
Nordea Euro Obligaatio*	27.05	0,282	0,285	0,283	2,44	2,90	8,00	7,00	5,30	388 000 000	Nordea Rahastoyhtiö
Sampo Compass 25 G	30.05	17,234	17,407	17,320	-	3,23	7,79	4,45	-	6 233 715 732	Sampo Rahastoyhtiö
Sampo Compass 50 G	30.05	16,668	17,004	16,836	-	4,83	9,96	2,93	-	1 108 567 319	Sampo Rahastoyhtiö
Sampo Compass 75 G	30.05	15,622	15,938	15,780	-	5,89	10,98	0,88	-	1 032 793 203	Sampo Rahastoyhtiö
Sampo Compass Liquidity G	30.05	19,682	19,781	19,781	-	1,71	4,62	4,46	-	1 921 376 177	Sampo Rahastoyhtiö
Sampo Compass Equity G	30.05	9,274	9,461	9,367	-	6,78	12,27	-0,43	-	1 278 828 342	Sampo Rahastoyhtiö
Sampo 2010 G	30.05	17,877	18,238	18,058	-	4,62	9,47	4,38	-	465 292 014	Sampo Rahastoyhtiö
Sampo 2020 G	30.05	15,321	15,630	15,475	-	6,82	10,44	1,72	-	498 926 875	Sampo Rahastoyhtiö
Sampo 2030 G	30.05	13,312	13,581	13,446	-	6,91	10,69	-0,48	-	283 699 029	Sampo Rahastoyhtiö
Sampo 2040 G	30.05	16,580	16,915	16,747	-	6,53	-	-	-	33 725 453	Sampo Rahastoyhtiö
Sampo Uus Euroopa Fond	30.05	19,510	19,910	19,710	15,05	3,36	27,08	24,76	17,15	218 198 222	Sampo Baltic Asset Management
Trigon Kesk- ja Ida-Euroopa Fond	30.05	184,740	191,300	187,550	14,54	7,09	32,19	89,26	-	1 329 757 001	Trigon Funds
Trigon Teise Laine Fond	30.05	134,270	139,040	136,310	-	10,41	-	-	-	1 272 737 062	Trigon Funds
Trigon Uus Euroopa Väikeettevõtete Fond	30.05	98,710	102,210	100,210						333 956 483	Trigon Funds
Ühispanga Kasvufond	30.05	4,557	4,650	4,604	16,00	7,98	27,01	24,07	21,64	346 574 707	SEB Ühispanga Fondid
SEB Ühispanga Fondifond	30.05	9,935	10,035	10,035		0,35				4 301 209	SEB Ühispanga Fondid
VÕLAKIRJAFONDID											
Trigon Areneva Euroopa Võlakirjafond	30.05	1226,280	1244,950	1244,950	0,63	1,89	2,89	3,12	-	12 804 317	Trigon Funds
Ühispanga Võlakirjafond	30.05	12,651	12,651	12,651	1,43	1,25	5,30	5,20	-	371 461 648	SEB Ühispanga Fondid

fond	kuupäev	ost kr	müük	NAV	tootlus (p.a.) % 1 päev	1 kuu	3 kuud	12 kuud	fondi maht	haldav ettevõte
RAHATURUFONDID										
Hansa Intressifond	27.05	139,910	139,910	139,910	-	2,96	3,18	3,17	1 085 512 841	AS Hansa Investeerimisfondid
Hansa Rahaturufond	27.05	-	-	1000,000	1,61	1,71	1,70	1,68	1 294 855 263	AS Hansa Investeerimisfondid
Hansa USD Rahaturufond**	27.05	-	-	10,000	1,66	2,72	2,44	1,31	3 162 656	AS Hansa Investeerimisfondid
Sampo Likviidsusfond	30.05	-	-	1190,190	2,15	1,88	1,86	1,86	270 321 786	Sampo Baltic Asset Management
Ühispanga Likviidsusfond	30.05	-	-	100,000	1,62	1,57	1,83	1,92	2 037 907 506	Ühispanga Varahaldus

* noteeringud ja fondide mahud eurodes; ** noteeringud ja fondide mahud USDdes; **riskiaste** – investeerimisfondi tootluse viimase 24 kuu standardhälve

Hansapanga lahkumine börsilt pöördumatu

Tõnis Oja
analüütik

Hansapanga lahkumine Tallinna börsilt muutus eile pöördumatuks, sest ettevõtte nõukogu võttis vastu otsuse 0,82726 protsendi aktsiate ülevõtmise kohta.

Nõukogu otsustas viimastele aktsionäridele maksta sama palju kui ülevõtmispakkumise vastu võtnud aktsionäridele ehk 211,23 krooni aktsia kohta. Kokku on aktsionäride käes Hansapanga aktsiaid 585 mln krooni väärtuses. Eile oli Hansapanga aktsia käive 21,4 miljonit krooni.

Meeleolu oli eile Tallinna börsil pigem negatiivne. Telekomi aktsia hind kukkus 7,82 protsenti ehk 10 krooni. Sellest kaheksa krooni tuli välja makstud dividendidest, kaks krooni pigem turu meeleolust. Põhinimekirja suurim kukkuja oli Harju Elektri aktsia, mille hind langes 4,01 protsenti. Positiivsele poolele jäi Merko Ehituse tõus 243,93 kroonile. Tundub, et börsil on olukord senisega võrreldes muutunud.

Viimased neli-viis aastat on Tallinna börsi aktsiate hinna kujundajaks olnud liitumine Euroopa Liiduga ning liitumisjärgne integratsiooniprotsess. Hansapanga sattumine ka maailma mastaabis suurte finantsinstitutsioonide huviorbiiti (Fidelity fondid ja asjaolu, et Hansapanga aktsiat hakkas katma maailma suurim finantsinstitutsioon Citigroup) ning lõpptulemusena Balti riikide suurima panga ülevõtmine Swedbanki poolt on tegelikult suures osas seotud Eesti astumisega Euroopa Liitu ning sellest tulenevate väljavaadetega. Äripäevale teadaolevalt kavatses Hansapanga aktsiat katma hakata ka Euroopa üks suuremaid finantsinstitutsioone Deutsche Bank, aga Swedbank jõudis panga enne üle võtta.

Integreerumine Euroopaga on peamine tõukejõud, tänu millele on Äripäeva indeks 1999. aastast alates kerkinud keskmiselt 31 protsenti aastas. (2005. aasta viie esimese kuuga kerkis indeks 38,4 protsenti). Muud uudised ning sündmused aktsiate hindadele mõju ei avaldanud.

Usun, et uue olukorra saabudes hakkavad investorid senisest rohkem tähelepanu pöörama ettevõtete finantsnäitajatele, Eesti makronäitajatele ning muudele meid otsese-

Tallinna börs 30.05.

käive 34,30 mln kr

	sulgemis-hind, kr	muutus eelm, %	ost	müük	tehin-guid	käive, kr	P/E suhe	div. akt. kohta
PÕHINIMEKIRI								
Baltika	75,10	0,00	75,10	76,51	8	283 840	16,5	0,75
Eesti Telekom	117,98	-7,82	117,66	118,13	53	7 575 617	16,0	8,00
Hansapank	211,23	0,00	211,23	212,01	4	21 374 273	22,1	-
Harju Elekter	67,44	-4,01	67,59	69,78	14	290 553	11,2	1,47
Merko Ehitus	243,93	1,56	237,83	243,93	8	2 409 316	14,2	3,25
Norma	111,72	-1,52	111,40	114,22	6	475 245	13,4	5,00
T. Kaubamaja	208,88	5,45	199,96	208,88	1	41 776	14,2	-
I-NIMEKIRI								
Kalev	22,69	3,57	21,28	23,00	6	60 491	333,1	-
Klementi	25,50	-1,21	23,47	25,66	3	25 403	-	-
Rakvere LK	36,93	0,00	35,99	38,18	0	0	13,9	-
Saku Õlletehas	125,17	0,00	125,17	126,42	3	1 049 044	20,0	7,00
T. Farmaatsiatehas	77,61	14,81	77,61	0,00	6	26 705	-	-
Viisnurk	38,33	9,38	38,02	38,33	31	681 425	-	-
VÕLAKIRJADE NIMEKIRI								
Baltika	-		0	0	0	0		
BIG	9 792		9880	9920	0	0		
Fenniger	134 560		150207	153337	0	0		
Eesti Post	10 432		0	0	0	0		
Sampo Pank	15 800		0	0	0	0		
Tallinna Sadam	10 204		0	0	0	0		
VABATURG								
EVP	0,939	0,00	0,939	0,939	1	190		

P/E suhe – arvutatud viimase 4 kvartali vahearuande ((kui on olemas, siis rahvusvahelise raamatupidamisstandardi (IAS) kohase)) konsolideeritud puhaskasumi põhjal
dividendid aktsia kohta – viimase majandusaasta kohta teavitatud (makstud) dividendi suurus (kroonides)
*Saku Õlletehase ja Norma dividendide puhul on tegu ettepanekuga ja Hansapanga puhul esialgse ettepanekuga firma aktsionäride üldkoosolekule.

Aktsiate ostu-müüginoteeringud

aktsia	valuuta	ostuhind	müügihind	noteerija
EVP	EEK	0,925	0,975	Ühispank

kursid on päeva jooksul korrigeeritavad

Maaklerifirmad

Eesti Krediidipank Narva mnt 4, Tallinn
tel 669 0941, faks 661 6038
Hansapank Liivalaia 8, Tallinn
tel 613 1659, faks 613 1545
LHV Tartu mnt 2, Tallinn
tel 680 0401, faks 680 0410
Sampo Pank Narva mnt 11, Tallinn
tel 630 2104
SEB Eesti Ühispank Tornimäe 2, Tallinn
tel 665 6622, faks 665 6802
SBM Pank Pärnu mnt 12, Tallinn
tel 680 2500, faks 680 2501
Suprema Tartu mnt 2, Tallinn
tel 640 5784, faks 640 5701
Trigon Securities Pärnu mnt 15, Tallinn
tel 667 9233, faks 667 9201

Fondivalitsejad

ERGO Varahalduse AS
Lauteri 5, Tallinn, tel 667 9200,
faks 667 9201
AS Hansa Investeerimisfondid
Liivalaia 8, Tallinn 15 038,
tel 631 0336, faks 626 0636
e-post: fondid@hansa.ee
LHV Varahalduse AS
Tartu mnt 2, Tallinn 10 145,
tel 680 0447, faks 680 0410,
e-post: tonno.vahk@lhv.ee
Nordea Rahastoyhtiö
Hobujaama 4, Tallinn 10 151,
tel 628 3344
Sampo Baltic Asset Management
Narva mnt 11, Tallinn,
tel 630 2295, faks 630 2275
e-post funds@sampopank.ee,
koduleht: www.sampo.ee
Trigon Funds Pärnu mnt 15,
Tallinn 10 141, tel 667 9208
faks 667 9221, e-post:fond@trigon.ee,
koduleht: www.trigon.ee
SEB Ühispanga Fondid
Tornimäe 2, 15 010 Tallinn, tel 665 6565
faks 665 7122, e-post fondid@seb.ee,
koduleht: www.seb.ee
Seesam Varahalduse AS Tartu mnt 2,
10 145 Tallinn, tel 680 0426, faks 680 0402,
e-post pension@pension.ee,
koduleht: www.pension.ee

SARI "LEMMIKLEKTORITE LOENGUD" EESTI LINNADES

Äripäeva maksukoolitus
Maksuseadused 2005

VÄLJA MÜÜDUD!
2. juuni

LISAKOOLITUS
7. juuni
RAAMATUPIDAJALE TALLINNAS
hotellis Radisson SAS

Lektor BDO Eesti AS
juhtiv maksukonsultant **Kalle Kägi**

NB! Registreerudes koolitusele kuni 2. juunini (k.a) on koolituse hind 2099 krooni (km-ga 2476.82)
Peale 2. juunit on koolitusele registreerumise hind 2799 krooni (km-ga 3302.82).
Registreerimine ja info telefonil 667 0233 (Merle Kumari), faks 6670 165. www.aripaev.ee/seminar/

Äripäev BDO
Fair play... intrum justitia

indeksid

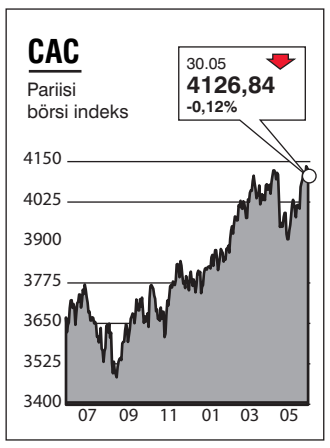
Dow Jones	10542,55	0,05
Nasdaq	2075,73	0,22
Helsingi	6987,46	-0,10
Stockholm	793,19	0,31
London	4986,30	-0,17
Frankfurt	4480,97	0,82
Pariis	4126,84	-0,12
Tokyo	11266,33	0,66

indeksid kl 18 seisuga, allikas Bloomberg

Maailma väärtpaberiturud

indeks	viimane	muutus eelmisest, %	52. nädala kõrgeim	52. nädala madalam
Ameerika				
Standard & Poors 500	1198,78	0,10	1229,11	1060,72
Euroopa				
Oslo	283,79	0,50	285,81	199,77
Kopenhaagen	326,45	0,06	331,30	251,55
Madrid	1020,71	0,59	1027,52	801,40
Milano	31832,00	0,41	32964,00	26040,00
Amsterdam	368,39	0,40	380,19	307,31
Kesk- ja Ida-Euroopa				
Varssavi WIG	26744,52	0,12	28681,53	22914,41
Praha PX50	1142,30	0,28	1267,90	766,10
Moskva RTS-Interfax	666,79	-0,69	722,16	518,15
Vilnius LITIN-10	3753,16	-0,20	3973,02	2542,18
Riia RIGSE index	451,50	0,24	480,60	322,84
Aasia				
Hongkong Hang Seng	13845,10	0,95	14339,06	11781,82

indeksid kl 18 seisuga, allikas Bloomberg

Börsid hääletuse järel tõusul

Ehkki esimese reaktsioonina Prantsusmaa referendumi tulemusele toimus Euroopa börsidel hinnalangus, pöördusid aktsiaturud hiljem tõusu suunas.

Peamisteks hinnatõusu vedajateks olid suuremad eksportöörid eesotsas autotootja DaimlerChrysleri ning Euroopa suurima tarbeelektroonika tootja Philipsiga.

Kuna referendumi tulemus kukutas euro kursi seitsme kuu madalaimale tasemele, on suurimad võitjad dollarimaadesse eksportijad. Näiteks Philipsi käibest annab 23 protsenti müük USAs ja DaimlerChrysleri möödunud aasta müügist andis Põhja-Ameerika 45 protsenti. Mõlema aktsia hind oli pärastlõunaks kerkinud 0,7 protsenti. "Dollari tugevnemine on alati hea Euroopa eksportijatele," lausus Bloombergile Societe Generale fondide peastrateeg Michala Marcussen. Lisaks sellele on tema sõnul oodata muutusi Prantsusmaa valitsuse koosseisus. ""Ei" oli ootav, kuid vastuhääletajate hulk võib põhjustada Prantsusmaal valitsuskriisi," kommenteeris Reutersile Hypovereinsbanki valuutastrateeg Armin Mekelburg. President Jacques Chirac andis referendumijärgses lühikeses kõnes mõista, et lahkujaks on peaminister Jean-Pierre Raffarin.

Pariisi börsi CAC-indeks liikus terve päeva negatiivsel territooriumil, olles suurimas miinuses (0,82 protsenti) kohe kauplemispäeva alguses. Pärastlõunaks oli see taandunud juba 0,13protsendiseks languseks. Indeks oli üks vähestest langevatest Lääne-Euroopa indeksitest.

Pühade tõttu Suurbritannias ja USAs oli kauplemisaktiivsus madalam ka mujal Euroopas.

Tõnis Oja

USA börsid 27.05.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52. nädala min	52. nädala max	p/e
Advanced Micro Device	16,21	-0,92	10,76	24,95	70,5
AIG	56,40	1,24	49,91	74,98	12,9
Alcoa	27,47	0,48	26,03	34,99	17,2
Altria Group	67,55	-0,19	44,50	68,50	13,6
Amazon.com	35,50	0,14	30,60	54,70	44,4
Apple Computer	40,56	-0,44	13,81	45,44	44,1
AT&T	18,99	-0,37	13,59	20,01	17,8
Bristol Myers Squibb	25,53	-0,27	22,22	26,60	15,7
Caterpillar	94,31	-0,13	68,50	99,96	15,3
ChevronTexaco	54,58	1,60	44,77	63,15	9,7
Cisco Systems	19,79	-0,55	17,01	24,20	22,6
Citigroup	47,28	-0,21	42,10	49,99	11,4
Coca-Cola	44,93	0,09	38,30	52,75	21,7
DaimlerChrysler	40,62	0,25	38,77	48,63	-
Dell	40,31	-0,22	32,71	42,57	29,2
Du Pont	46,87	-0,34	39,88	54,90	19,7
Eastman Kodak	26,73	-0,22	24,63	35,19	12,6
eBay	38,30	1,24	30,78	59,21	58,9
Exxon Mobil	56,80	1,03	43,10	64,37	13,2
FedEx	89,88	-0,50	72,28	101,87	19,3
Flextronics	12,75	0,08	10,06	17,95	19,0
Ford Motor	10,07	0,40	9,07	16,48	5,6
General Electric	36,88	-0,16	30,82	37,75	22,5
General Motors	31,83	-0,38	24,67	48,27	22,9
Gillette	53,31	-0,21	37,77	54,33	30,5
Google	266,00	2,62	85,00	266,05	-
Hewlett-Packard	22,77	-1,00	16,08	23,25	16,4
Home Depot	39,97	0,13	32,39	44,30	16,9
IBM	77,10	-0,05	71,85	99,10	15,5
Intel	27,39	0,07	19,64	29,01	22,5
International Paper	32,54	0,28	31,20	44,81	20,2
JP Morgan Chase	35,80	-0,39	33,35	40,45	12,3
JDS Uniphase	1,61	-3,01	1,32	3,94	-
Johnson & Johnson	67,43	0,01	54,37	69,99	20,8
Juniper Networks	25,79	-0,42	19,65	30,25	49,6
Lucent Technologies	2,83	0,71	2,35	4,16	8,5
McDonalds	31,26	-0,70	25,64	34,56	15,9
Merck	32,45	0,31	25,60	48,78	10,9
Merrill Lynch	54,53	0,06	47,35	61,99	12,4
Microsoft	26,07	0,66	23,82	30,20	20,7
3M	76,98	0,00	73,31	90,29	19,8
Morgan Stanley	49,26	0,00	46,54	60,51	11,4
Motorola	17,34	-0,69	12,38	18,65	19,3
Oracle	12,85	-0,54	9,78	14,87	21,1
PepsiCo	56,60	-0,72	47,37	57,20	23,9
Pfizer	28,35	-1,90	21,99	36,30	13,3
Procter & Gamble	55,76	-0,09	50,53	57,40	21,5
SBC Communications	23,67	0,08	22,78	27,29	16,4
Starbux	55,63	0,80	40,62	64,26	51,5
Sun Microsystems	3,87	1,31	3,29	5,65	-
Texas Instruments	27,75	-0,72	18,06	28,07	24,8
Time Warner	17,59	0,11	15,41	19,90	21,5
Wal-Mart Stores	47,27	-0,08	46,20	57,89	19,2
Walt Disney	27,88	0,29	20,88	29,99	24,0
Wells Fargo	60,79	-0,25	56,12	64,04	14,4
Verizon Communications	35,46	0,31	33,71	42,27	13,9
Yahoo!	37,27	0,35	25,52	39,79	86,7

sulgemishinnad, USD, allikas Bloomberg

Helsingi börs 30.05.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52. nädala min	52. nädala max	p/e
Comptel	1,91	-5,45	1,74	2,32	20,4
Elisa Comm.	12,51	-0,16	8,80	13,76	16,3
Elcoteq Network	15,89	0,00	13,35	18,34	12,5
Elektrobit Group	2,53	0,40	2,15	3,15	13,9
Finnair	6,91	-0,14	4,46	7,00	23,5
Fortum	12,47	-0,32	7,07	12,55	8,7
F-Secure	1,86	-0,53	1,34	1,99	20,7
Kemira	10,81	-1,19	8,80	12,00	19,4
Metso	16,32	-1,09	9,48	16,70	17,4
Nordea	7,40	0,27	5,48	8,27	-
Nokia	13,67	-0,15	8,83	13,93	19,0
Outokumpu	11,30	-0,09	10,59	14,72	5,6
Perlos	7,76	0,26	7,14	13,14	9,1
Pohjola Yhtyma	10,31	-1,81	7,42	10,50	11,8
PKC Group	9,61	-0,41	7,54	11,99	11,9
Sampo	11,36	0,18	7,20	11,70	8,3
Stockmann	26,45	-0,11	18,50	26,94	24,7
Stonesoft	0,67	4,69	0,46	0,81	-
Stora Enso	10,67	-0,09	10,05	12,17	22,5
Tietoenator	25,26	1,45	19,90	28,00	7,8
UPM Kymmene	15,70	-0,63	14,54	18,15	7,4

hinnad kl 18 seisuga , EUR, allikas Bloomberg

Stockholmi börs 30.05.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52. nädala min	52. nädala max	p/e
ABB	48,60	-0,21	35,40	49,00	-
Autoliv	342,50	0,74	278,50	357,50	-
Assa Abloy	98,75	0,00	86,00	116,00	21,2
AstraZeneca	315,50	0,64	237,00	362,50	-
Electrolux	162,00	0,31	126,00	172,50	13,8
Ericsson	23,30	0,87	17,40	23,80	17,8
FöreiningsSparbanken	170,50	-0,58	134,50	182,00	9,9
Hennes & Mauritz	263,50	0,57	178,00	264,50	28,6
Holmen	199,50	0,25	188,50	248,50	15,7
Investor	99,75	0,00	70,00	103,00	10,4
Sandvik	294,00	0,51	242,50	311,50	15,5
Skandia	41,00	-0,73	25,20	43,50	-
Skanska	92,25	-0,81	62,00	93,00	12,0
SKF	75,75	-0,33	59,81	81,74	2,8
SEB	128,50	0,78	99,50	140,50	12,7
Securitas	124,50	0,40	86,00	127,00	25,5
Svenska Handelsbanken	161,50	-0,31	137,50	175,00	11,7
Tele2	71,25	-0,35	70,39	106,07	5,0
TeliaSonera	37,30	0,81	30,30	43,40	13,7

hinnad kl 18 seisuga, SEK, allikas Bloomberg

Moskva kauplemissüsteem 30.05.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52. nädala min	52. nädala max	p/e
Jukos	0,55	3,11	0,45	9,45	-
Lukoil	34,55	-1,00	24,10	36,85	7,6
Rostelekom	2,03	-1,10	1,66	2,48	188,8
Surgutneftegaz	0,69	0,00	0,60	0,84	34,6
UES	0,29	-1,00	0,23	0,33	12,9

sulgemishinnad, USD, allikas Bloomberg

Londoni börs 27.05.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52. nädala min	52. nädala max	p/e
Barclays	522,00	-1,14	434,50	619,00	10,2
British Airways	276,00	0,09	196,00	287,25	11,7
BP	557,00	-0,62	475,75	579,50	12,5
BT	213,00	-1,05	176,00	218,00	10,0
HSBC Holdings	868,00	-0,23	784,00	953,50	14,6
Lloyds TSB	458,00	0,00	387,00	513,50	10,6
Marks & Spencer	338,75	-0,22	318,00	388,25	19,5
mm02	129,25	2,17	84,25	131,75	36,9
Reuters	384,25	-1,98	283,00	431,25	15,3
Royal Bank of Scotland	1615,00	0,56	1456,00	1845,00	11,7
Shell Trans & Trading	485,50	-0,41	378,75	508,00	10,2
Unilever	549,50	-0,27	438,00	555,00	22,0
Vodafone	138,25	-0,36	113,50	148,50	-

sulgemishinnad, GBp, allikas Bloomberg

Frankfurdi börs 30.05.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52. nädala min	52. nädala max	p/e
Adidas-Salomon	134,8	0,79	93,20	136,32	17,8
Allianz	95,50	1,33	72,66	102,07	13,1
BASF	54,04	0,67	41,65	58,50	13,2
Bayer	27,35	0,29	18,55	27,42	-
BMW	35,16	0,63	31,52	37,38	10,7
Commerzbank	17,75	3,50	12,75	18,06	19,9
DaimlerChrysler	32,51	0,56	29,78	39,16	14,2
Deutsche Bank	63,78	2,02	52,37	69,90	11,6
Deutsche Lufthansa	10,27	-0,39	8,42	11,70	-
Deutsche Post	19,34	-0,05	14,92	19,77	13,4
Deutsche Telekom	15,21	0,60	13,19	16,89	11,7
E.ON	71,27	-0,04	55,85	71,90	10,8
Infineon	7,14	-0,83	6,40	11,34	357,0
Metro	41,05	1,73	34,20	44,36	16,2
Münich Re	89,37	2,96	72,22	94,80	10,3
Siemens	59,24	0,66	53,01	63,60	16,3

hinnad kl 18 seisuga, EUR, allikas Bloomberg

Tokyo börs 30.05.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52. nädala min	52. nädala max	p/e
Bridgestone	2 165	1,41	1 818	2 190	21,1
Hitachi	648	0,15	604	767	202,8
Honda Motor	5 340	0,00	4 680	5 700	34,5
Matsushita	1 651	0,36	1 372	1 659	51,9
Mitsubishi Motors	135	2,27	72	224	-
NEC	598	1,87	555	806	47,9
Nissan Motor	1 080	-0,74	1 025	1 245	46,5
Nomura Holdings	1 373	1,40	1 278	1 694	18,0
NTT	441 000	0,92	418 000	598 000	15,2
NTT DoCoMo	165 000	-1,20	159 000	213 000	15,5
Sharp	1 689	0,66	1 437	1 877	26,6
Sony	4 060	-0,25	3 550	4 420	-
TDK	7 950	-0,38	6 790	8 630	26,7
Toyota Motor	3 940	1,03	3 780	4 520	24,6
Toshiba	449	0,22	379	478	82,0

sulgemishinnad, jeen, allikas Bloomberg

Vilniuse börs 30.05.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52. nädala min	52. nädala max	p/e
Ekranas	4,00	5,26	3,50	7,75	-
Grigiskes	3,47	0,00	2,40	3,85	-
Invalda	10,40	0,00	4,02	12,30	-
Lietuvos Telekomas	2,19	0,00	1,70	2,40	-
Lithuanian Energy	2,23	-0,45	1,78	3,31	20,8
Mazeikiu Nafta	7,95	0,00	2,55	8,30	24,0
Snaige	16,30	0,00	15,50	19,85	35,3
Rokiskio Suris	77,00	-1,28	64,50	82,50	22,8
Vilniaus Vingis	5,00	0,00	4,90	8,50	4,8

sulgemishinnad, LTL, allikas Bloomberg

Riia börs 30.05.

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52. nädala min	52. nädala max	p/e
LASCO	0,72	4,35	0,37	0,78	16,8
Latvijas Gaze	6,72	0,00	5,50	7,01	20,6
SAF Tehnika	12,75	-1,16	11,67	16,00	-
Valmieras Fiberglass	1,95	-0,51	1,33	2,34	54,2
Ventspils Nafta	1,75	0,00	1,11	1,88	-

sulgemishinnad, LVL, allikas Bloomberg

Ettevõtluse tippsündmus 2005
8. juunil Rakveres
Wesenberghi hotellis
Äripäev

Lääne-Virumaa Arengukonverents

Soodushind 1290 kr (km-ga 1522 kr) kuni 31. maini registreerimisel.
Mitme osaleja korraga registreerimisel kehtib soodustus -10%.
Täishind 1490 kr (km-ga 1758).
Registreerimine ja info www.aripaev.ee/seminar
või telefonil 667 0233, Merle Kumari

Koostööpartnerid
HANSABUSS Konverentsi ametlik transport
KREDEx
if... If Eesti Kindlustus
ups

intervjuu Kunda tselluloositehase juhi Margus Kohavaga

Kas oskustööliste põud saab Eestile saatuslikuks?
haridus- ja teadusministeeriumi asekantsler Riho Raave

Kuidas valmib miljardikroonine tselluloositehas?
intervjuu Kunda tselluloositehase juhi Margus Kohavaga

Kuidas maal edukalt majandada?
intervjuu Voore Farmi omaniku Indrek Klammeriga

Kuidas ära hoida halbu investeeringuid?
Krediidiinfo asedirektor Alar Jäger

Kuidas edukalt eksportida?
KredExi äriklientide toodete osakonna juht Raivo Sulg

Lühikoolitus: juhist liidriks!
Invicta treener Urmo Vallner

Kuidas ettevõtja saab vältida läbipõlemist?
Wismari haigla raviarst Jaanus Mumma

Lääne-Virumaa ettevõtete TOP 2004 avalikustamine ja autasustamine:
maavanem Urmas Tamme kõne
Lääne-Virumaa ettevõtete TOP 2004

Prantslaste "ei" kukutas euro 7 kuu madalpunkti

Prantsusmaa rahvaküsitluse tulemus langetas euro kursi seitsme kuu madalaimale tasemele.

Euro oli eile pärastlõunaks nõrgenenud 1,2466 dollarini, mis teeb USD kursiks 12,55 krooni. Eesti Pank fikseeris eile dollari ametlikuks kursiks 12,49 krooni.

Juba avaliku arvamuse küsitlused näitasid prantslaste üha suurenevat vastuseisu põhiseaduslikule leppele. Maikuu jooksul on euro nõrgenenud kolm protsenti. Lisaks tuleb iga päev uudiseid, mis näitavad euroregiooni majanduskasvu aeglustumist.

Bloombergi ennustuse kohaselt langetab Euroopa Keskpank neljapäeval eurotsooni majanduskasvu prognoosi 0,2 protsendipunkti võrra, 1,2 protsendile, mis on juba kolmas prognoosi alandamine viimase kuue kuu jooksul.

"Me oleme sisenemas ebaselguse perioodi, aga investoritele ebaselgus ei meeldi," kommenteeris referendumi "ei" tagajärgi Prantsusmaa rahandusminister Thierry Breton. Ka valuutakauplejad on euro kursi edasise liikumise suhtes ühel meelel. "Edaspidine on küllalt selge: müüge eurot, selle kurss liigub madalamale," ennustas Royal Bank of Scotlandi valuutaturgude juht Luke Waddington. Euro võib langeda 1,2450 dollarini, mis teeb USD kursiks 12,57 krooni. Eile oli Suurbritannias ja USAs kauplemine pühade tõttu tavapärasest passiivsem, mistõttu ei pruukinud meeleolud täies mahus kajastuda. **Tõnis Oja**

Euribor

30.05.2005 **2,139**

6 kuud -0,071% 30.11.2004 **2,210**

1 kuu	2,104
2 kuud	2,114
3 kuud	2,124
6 kuud	2,139
9 kuud	2,150
12 kuud	2,173

Eesti Pank 30.05.

valuuta	tähis	EEK
Araabia ÜE dirham	AED	3,40125000
Aserbaidžaani manat	AZM	0,00262471
Austraalia dollar	AUD	9,52225000
Bulgaaria lev	BGN	8,00019000
Euro	EUR	15,64660000
Hiina jüaan (renminbi)	CNY	1,50937000
Hongkongi dollar	HKD	1,60572000
Horvaatia kuna	HRK	2,13799000
IMF arveldusühik	SDR	18,54970000
India ruupia	INR	0,28694800
Indoneesia ruupia	IDR	0,00131692
Islandi kroon	ISK	0,19318500
Jaapani jeen (yen)	JPY	0,11582500
Kanada dollar	CAD	9,94016000
Kasahstani tenge	KZT	0,09409680
Korea won	KRW	0,01246050
Kõrgõzstani somm	KGS	0,30500500
Küprose nael	CYP	27,16900000
Leedu litt	LTL	4,53157000
LAVi rand	ZAR	1,88465000
Läti latt	LVL	22,48030000
Malta liir	MTL	36,45130000
Moldova leu	NDL	0,99224100
Norra kroon	NOK	1,96338000
Poola zlott	PLN	3,77268000
Rootsi kroon	SEK	1,70480000
Rumeenia leu	ROL	0,00043251
Singapuri dollar	SGD	7,52412000
Slovakkia kroon	SKK	0,40065100
Sloveenia talaar	SIT	0,06531410
Suurbritannia nael	GBP	22,79470000
Šveitsi frank	CHF	10,12220000
Taani kroon	DKK	2,10237000
Tai baht	THB	0,30929200
Taiwani dollar	TWD	0,39873400
Tšehhi kroon (koruna)	CZK	0,51267300
Ukraina grivna	UAH	2,48111000
Ungari forint	HUF	0,06152020
USA dollar	USD	12,49230000
Usbekistani somm	UZS	0,01133000
Uus Türgi liir	TRY	9,10852000
Uus-Meremaa dollar	NZD	8,92387000
Valgevene uus rubla	BYR	0,00580700
Venemaa rubla	RUB	0,44463100
Kuld (EEK/oz)	XAU	5240,52000000

Börsikaubad 27.05.

Kütused Rotterdami sadamates (CIF)

	USD/t
Nafta*	50,70
Kerge kütteõli	455-458
Masuut	210-212
Bensiin	489-491
Diisel	456,5-456,5

*Brenti segu Londoni rahvusvahelisel naftabörsil (USD/barrel)

Väärismetallid

	USD tr.oz
Kuld	418,25
Hõbe	7,1700
Plaatina	863,00
Pallaadium	184,00

1 tr.oz=31,105 g
Londoni fiksingud

Värvilised metallid

27. mai seisuga

	ühik	ost	müük
Alumiinium	USD/t	1737,0	1737,5
Nikkel	USD/t	17170,0	17175,0
Plii	USD/t	1007,0	1008,0
Tina	USD/t	8050,0	8060,0
Tsink	USD/t	1266,0	1267,0
Vask	USD/t	3260,0	3264,0

Londoni Metallibörs

Kohv

Arabica (USc)/LB	121,90
Robusta (USD/t)	1167,00

1 LB = 453,59 g
LIFFE, CSCE

Suhkur

valge suhkur(USD/t)	245,20
toorsuhkur (USc/LB)	8,75

LIFFE, CSCE
Allikas: Bloomberg

Põhivaluutade kursid 30.05.

	USD ost	USD müük	EUR ost	EUR müük	SEK ost	SEK müük
ÜLEKANNE						
Krediidipank	12,4200	12,5398	15,6220	15,6720	1,6939	1,7109
Tallinna Äripank	12,4401	12,5551	15,6232	15,6701	1,6958	1,7136
Parex Pank	12,4970	12,5847	15,6466	15,6466	1,6993	1,7096
SULARAHA						
Krediidipank	12,4170	12,5420	15,5700	15,7000	1,6900	1,7110
Tallinna Äripank	12,4363	12,5588	15,5800	15,6800	1,6655	1,7141

Allikas: pangad, kursid on päeva jooksul korrigeeritavad

Läti, Leedu ja Vene valuuta kursid 30.05.

	RUB ost	RUB müük	LTL ost	LTL müük	LVL ost	LVL müük
ÜLEKANNE						
Krediidipank	0,4425	0,4465	4,5157	4,5474	22,3900	22,5700
Tallinna Äripank	0,4414	0,4488	4,5078	4,5561	22,3590	22,6090
Parex Pank	0,4447	0,4491	4,5180	4,5452	22,4080	22,5430
SULARAHA						
Krediidipank	0,4410	0,4560	4,5000	4,5770	22,3570	22,5930
Tallinna Äripank	0,4436	0,4549				

Allikas: pangad, kursid on päeva jooksul korrigeeritavad

Arvelduskonto ja reservhoiuse intressid

Nordea Pank EEK, EUR, % päevasaldolt

	klient	hõbeklient	kuldklient
arvelduskonto, eraisikud			
kuni 50 000 EEK	0,40	1,00	1,25
50 000–250 000 EEK	1,75	1,75	2,00
üle 250 000 EEK	2,10	2,10	2,10
reservhoius, eraisikud			
kuni 50 000 EEK/kuni 3196 EUR	2,05/2,10	2,15/2,20	2,25/2,30
50 000–250 000 EEK/3196–15 978 EUR	2,15/2,20	2,25/2,30	2,35/2,40
üle 250 000 EEK/üle 15 978 EUR	2,25/2,30	2,35/2,40	2,45/2,50

Allikas: pangad

Kommertspankade intressitooted

pank	jooksev hoius % keskmiselt kuu jäägilt	jooksev hoius % kuu püsijäägilt	jooksev hoius % minimaalne püsijääk	tähtajaline hoius % 1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	2 aastat	min summa
Sampo Pank	0,25	0,25(4)	-	1,75	1,80	1,85	2,05	2,35	2,55	2,55	1000/5000(6)
Sampo Pank(5)	0,30	-		2,05	2,05	2,05	2,20	2,45	2,70	2,70	1000/5000(6)
Krediidipank	0,30	-		2,20	2,25	2,30	2,50	2,75	3,00	3,15	1000/3000(6)
Ühispank	0,20	0,25		1,90	1,92	1,94	2,00	2,30	2,55	2,55	2000*
Hansapank	0,20	-		-	-	1,75	1,95	2,20	2,40	2,40	3000/100 000(3)
Tallinna Äripank	0,20			2,00	2,10	2,15	2,40	2,60	2,85	2,85	1000
Nordea Pank	kuni 2,10 (vt arvelduskonto ja Reservhoiuse tabel ülal)			2,15	2,20	2,25	2,40	2,58	2,75		5000 EEK
Parex Pank	2,0			2,15	2,20	2,35	2,40	2,40	2,55	2,55	
SBM Pank	0,25	0,30		2,50	2,50	2,50	3,00	3,00	3,50	3,50	5000 EEK

	tähtajaline hoius %, USD							tähtajaline hoius %, EUR						
pank	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	min summa	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	min summa
Sampo Pank	2,65	2,75	2,80	3,10	3,35	3,55		2,05	2,05	2,05	2,10	2,10	2,25	
Krediidipank	2,70	2,80	2,85	3,20	3,50	3,75	100/200 (6) USD	2,10	2,15	2,20	2,35	2,55	2,70	100/200 (6) EUR
Ühispank	2,50	2,60	2,70	3,00	3,30	3,55	200 USD	1,90	1,92	1,94	2,00	2,06	2,12	200 EUR
Hansapank	-	-	2,70	2,90	3,05	3,30	248 USD	-	-	1,75	1,80	1,90	2,05	192 EUR
Tallinna Äripank	2,75	2,85	2,90	3,20	3,45	3,65	100 USD	2,15	2,15	2,15	2,20	2,20	2,40	65 EUR
Nordea Pank	2,49	2,56	2,63	2,84	3,01	3,14	300 USD	2,08	2,12	2,16	2,28	2,34	2,40	320 EUR
Parex Pank	2,10	2,15	2,30	2,50	2,50	2,75		2,10	2,15	2,20	2,30	2,30	2,50	
SBM Pank	2,70	2,80	2,85	3,15	3,40	3,60	500 USD	2,50	2,50	2,50	3,00	3,00	3,50	350 EUR

Forward-tehingute kursid Eesti pankades 27.05.

	USD ost	USD müük	EUR ost	EUR müük	SEK ost	SEK müük
Nordea Pank						
spot	11,7938	11,7969	15,6455	15,6475	1,7431	1,7443
1 nädal	11,7936	11,7972	15,6458	15,6478	1,7431	1,7444
1 kuu	11,7907	11,7966	15,6441	15,6492	1,7430	1,7447
3 kuud	11,7846	11,7955	15,6441	15,6561	1,7430	1,7456
6 kuud	11,7710	11,7909	15,6502	15,6746	1,7437	1,7478
9 kuud	11,7490	11,7769	15,6529	15,6886	1,7432	1,7488
12 kuud	11,7240	11,7619	15,6544	15,7045	1,7425	1,7497

Allikas: pangad

Kontaktandmed

SEB Eesti Ühispank –
Tornimäe 2, Tallinn tel 665 5100
Hansapank –
Liivalaia 8, Tallinn tel 631 0311, faks 631 0410
Eesti Krediidipank –
Narva mnt 4, Tallinn tel 669 0900, faks 661 6037
Tallinna Äripank –
Vana-Viru 7, Tallinn tel 668 8088, faks 668 8089
Nordea Pank –
Hobujaama 4, Tallinn 10151 tel 628 3300, faks 628 3201
e-post: tallinn@nordea.com, www.nordea.ee
Sampo Pank –
Narva mnt 11, Tallinn 15015 tel (24h) 680 0800,
e-post: info@sampopank.ee, www.sampo.ee
SBM Pank –
Pärnu mnt 12, Tallinn 10158 tel 680 2500, faks 680 2501
Parex Pank –
Rootsikrantsi 2, Tallinn 10119 tel 611 0200, faks 611 0244, parex@parex.ee

intervjuu Eesti Põlevkivi juhatuse esimehe Mati Jostoviga

Ettevõtluse tippsündmus 2005
15. juunil Narva-Jõesuu sanatooriumis
Äripäev

Ida-Virumaa Arengukonverents

Kas oskustööliste põud saab Eestile saatuslikuks?
haridus- ja teadusministeeriumi asekantsler Riho Raave

Kuidas ambitsioonikas projekt teoks teha?
intervjuu Silbeti tegevjuhi Vjatšeslav Šlõkiga

Kuidas hoida ära halbu investeeringuid?
Krediidiinfo asedirektor Alar Jäger

Kuidas edukalt eksportida?
KredExi äriklientide toodete osakonna juht Raivo Sulg

Lühikoolitus: Juhist Liidriks!
Invicta treenerid Mihkel Pärjamäe ja Juhani Seilenthal

Kuidas ettevõtja saab vältida läbipõlemist?
Wismari haigla raviarst Jaanus Mumma

Ida-Virumaa ettevõtete TOP 2004 avalikustamine ja autasustamine
Maavanem Ago Silde kõne

Ida-Virumaa ettevõtete TOP 2004

Soodushind 1290 kr (km-ga 1522 kr) kuni 7. juunini registreerimisel.
Mitme osaleja korraga registreerimisel kehtib soodustus -10%.
Täishind 1490 kr (km-ga 1758).
Registreerimine ja info **www.aripaev.ee/seminar**
või telefonil 667 0233, Merle Kumari

Koostööpartnerid CITROËN HANSABUSS Konverentsi ametlik transport KREDEX if... If Eesti Kindlustus UPS

VENELANE
ON JÕUKAS KUNDE

Деловые Ведомости

Äripäeva Kirjastuse AS

Venekeelses majanduslehes Delovõje Vedomosti avaldatud info jõuab kindlalt adressaadini. Delovõje Vedomosti tiraažist 76% läheb tellijatele. Paremuselt järgmise vene lehe vastav number on 50%.

Allikas: Eesti Ajalehtede Liit, 2004. a. andmed

MBA
kraad
TTÜ 1918
TTÜst
majandus.ttu.ee/mba2005

Shark Line

- **asutamisaasta:** 2000
- **tegevusala:** klaasplasttoodete valmistamine
- **käive:** ei avalda
- **kasum:** ei avalda
- **investeeringud:** 500 000 kr
- **saadud toetused:** ei ole

Allikas: Shark Line

Shark Line'i logistika- ja tootmisjuhi Priit Lainejärve (vasakul) sõnul on kevad ja suvi kanuu- ja süstavalmistamise tipphooaeg. Foto: Raul Mee

Paadivalmistamise muudab tulusaks veematkamise kasvav populaarsus

Kes plaanib suvel isikliku kanuu või kajakiga sõitma minna, peab selle soetamisele varakult mõtlema – praegu veel ületab nõudlus tootmist.

Kaarel Aluoja
aripaev@aripaev.ee

Veematkajate hooaeg algab varakevadel, siis, kui jõgedelt jääkaaned kaovad. Kui nõukogude ajal olid enim kasutatud matkariistad kummipaat ja süst, siis juba kümmekond aastat valitseb Eesti jõgedel kanuu.

Kanuuga saab sõita nii üksi kui ka kaaslastega, saab kalastada või niisama lõbusõitu teha, võib käia matkamas nii pere kui sõpradega.

Kanuusid, kajakke ja sõudepaate valmistavas väikefirmas Shark Line tootmise ja logistika eest vastutav Priit Lainejärv ohkab hooaja algusest rääkides. "Kevadel ja suvel on tööd nagu jube," sõnab ta. "See ongi meie töö suur miinus, et kõik sõltub hooajast: talvel pole õieti midagi teha, kevadel jällegi ei jõua nii palju toota, kui küsimas käiakse."

Möödunud suvel oli Shark Line'is palgal kaheksa inimest, talvel saadakse hakkama kolmekesi, sest siis on tööks vaid kaatrite ja paatide remont ning hooldus. Või nagu Lainejärv ütleb: rämpsust uue korraliku kauba valmistamine.

"Eesti inimene juba on kord selline, et ärkab alles siis, kui naabrimees õngelatti sätib ning paati käru peale tõstab," kirjeldab ta. Siis äkki on kõigil nii kiire, et kuigi kanuu või kajaki valmimise päev ning kellaaeg on nimetatud, on klient juba mitu tundi varem kohal ning ootab närviliselt veesõiduki valmimist.

Ning kõik, mis töökojas vähegi valmimas, ollakse nõus kohe ära viima. "Ühel aastal mõtlesime, et teeme ühe kanuu iseendale kasutamiseks," meenutab Lainejärv. "Tegime ta sellise hästi õhukese, et oleks hea kerge tõsta, ning värvisime tumesiniseks, et keegi teine ei tahaks." Esimene klient, kes uksest sisse astus, ütles, et just sellist ta soovibki, ning kauples aluse endale. Nüüd on Shark Line'i mehed nii palju kavalamad, et omi sõiduriistu enam tootmishalli lähedal ei hoia – muidu lihtsalt viiakse kevadel käest ära.

Möödunud aastate kogemuse põhjal soovitab Lainejärv: "Oma plaanid tuleb varem paika mõelda. Muidu juhtub nii, et head ilmad saavad suvel enne otsa, kui järjekord soovijani jõuab." Nõudlus on suur, sest Eestis on n-ö enda õues puhkamine populaarne.

"Eks see tule ka sellest, et meilgi hakkab üha rohkem inimesi järjele saama ja senise hullu töörabamise kõrval leitakse aina rohkem aega pere seltsis olla, kanuusõit aga ongi pere- ning seltskondlik üritus," arutleb Lainejärv. Kajak istub jällegi neile, kes rohkem ürituse sportlikule küljele rõhuvad, sest sobib sõitmiseks kärestikulistel ja kiirevoolulistel jõgedel.

> **Oma plaanid tuleb varem paika mõelda. Muidu juhtub nii, et head ilmad saavad suvel enne otsa, kui järjekord soovijani jõuab.**
>
> **Priit Lainejärv**, Shark Line'i tootmis- ja logistikajuht

Shark Line hakkas kajakeid tootma alles möödunud aastal, toorik selleks toodi Tšehhist. "Mudeli töötas välja kolmekordne kärestikusõidu maailmameister, temalt me selle ostsime," seletab Lainejärv. "Eks kajakite tootmine ole kaasaminek moega – nii nagu mujal, muutub trend ka veematkamises." Kuigi kanuu või kajak valmib tavaliselt paari päevaga – Shark Line'is valmib neid kuus keskmiselt 20–30 ühikut –, ei tule soovijatest puudust. "Rohkem me endale reklaami lubanud pole kui kodulehekülg internetis, niigi on järjekord kogu aeg ukse taga," sõnab Lainejärv.

Ostjateks on enamasti turismiteenuse pakkujad. "Tavainimese probleem pole enamasti hind, vaid see, et tal pole kanuud kusagil hoida," teab Lainejärv öelda.

Enda kohta märgib ta, et on kõiksugused veesõidukid läbi proovinud, kuuriuksest merejahini välja. "Olen hull kalamees – eks igal inimesel ole mingi kiiks küljes. Eks seetõttu saagi seda asja nii punnitatud ja veetud, et hobi ja töö langevad mul kokku. Aga see on ju parim!"

Shark Line pakub mugavust ja turvalisust

■ Eestimaa jõed on varakevadest hilissügiseni täis kanuudel sõitvaid veematkajaid, aga ka niisama kalastajaid või puhkajaid.

Enamik neist kipub pärast mõnetunnist vee peal sõitu nihelema: kui just endal pole pehmet istmepatja ligi võetud, jääb istmik kõval istmel kangeks.

Kuigi Shark Line'i kanuud on nn tavamudelist veidi kallimad, on neil mitu eelist. Esiteks on nad kergemad, kaaludes 31 kuni 33 kilogrammi. Teistest sarnastest kanuudest on nad seega seitse kuni kümme kilo kergemad. Takistusterohketel jõgedel, kus kanuusid tuleb tihti veest välja tirida, on see üsna oluline.

Kanuu lame põhi tagab stabiilsuse ja tänu kiiludele kanuu mõlemas otsas on see suunakindel.

Kerge kaal ja lame põhi annavad sellele kanuule head sõiduomadused: stabiilsus (kanuu ei lähe kergesti kummuli), madal süvis (kanuu libiseb vaevata üle veealuste takistuste) ja hea juhitavus. Turvalisust tagab Shark Line'i kanuude topeltpõhi.

Olemise sõidukis muudavad mugavaks õhku läbilaskvad punutud istmed. **Äripäev**

> **Meie toodangu eksklusiivsem pool on kiirendusautode kered soomlaste Saapola Motorsportile.**
>
> **Priit Lainejärv**, Shark Line'i tootmis- ja logistikajuht

Tootmine tekkis turu nõudlusest

■ Shark Line alustas kanuude tootmisega 2002. aasta juunis. Tollal oli firmas kolm töötajat: kaks inimest tootmises ja üks tegeles müügiga.

Tootmisjuht Priit Lainejärv meenutab, et tegelikult alustas ta tolle äriga juba 2000. aastal. Enne seda oli ta FIE ning putitas autosid üles, veel varem töötas mehaanikuna Subaru esinduses.

Üks toonane klient, kes tegeles kanuulaenutusega, kirjeldaski talle, kui popiks on maaturism ja veematkamine Eestis muutunud ning milline nõudlus valitseb kevaditi veesõidukite järele. "Sealt see mõte idanema hakkas," ütleb Lainejärv.

Et toota, oli vaja ruume. "Mõtlesin, et tootmine võiks asuda paarkümmend kilomeetrit linnast väljas – see on selline sobiv kaugus nii kliendile kui endale," seletab Lainejärv. "Sellest lähtuvalt hakkasin Tallinna ümbruse külasid lihtsalt autoga läbi kammima, kuni lõpuks leidsingi sobiliku koha."

Shark Line'i tootmiskompleks asub Kiili lähedal Lähtses, 20 kilomeetrit Tallinna kesklinnast. Rendil on 300 ruutmeetrit tootmispinda ja sama palju laopinda. Enamik müügituludest on seni kulunud tootmisvõimsuse kasvatamiseks, loodud on uusi mudeleid ja parandatud tootmistingimusi.

2003. aastal hakati toodangut eksportima: Soome, Rootsi, Norrasse. Möödunud aastal asuti looma kontakte teiste Euroopa riikidega. Täna müüakse 90 protsenti Shark Line'i kanuudest, kajakkidest ja sõudepaatidest väljaspool Eestit.

Lisaks veesõidukitele võetakse teha teistsuguseid tellimustöid. "Meie toodangu eksklusiivsem pool on kiirendusautode kered soomlaste Saapola Motorsportile," märgib Lainejärv. Tellimusi tuleb Soomest juurde vastavalt sellele, kui palju suudetakse suvega masinaid puruks sõita. Shark Line'is valmistatud keredega sõidab ka kodumaine Amper Racingu vormelitiim.

"Praegu tööd jätkub. Mis tulevik toob, ei tea Juula ega lapsedki," lausub Lainejärv Anton Hansen-Tammsaare romaanile "Põrgupõhja uus Vanapagan" viidates. Tõde on ta ütlemises sees, sest põhjanaabrite juures suleb uksi üks plastikufirma teise järel – plastikust midagi toota on niivõrd kallis. Eestis järjekorrad töökodade uste taga täna veel aina kasvavad.

Kaarel Aluoja

Kasutatud akude ümbertöötlemisega tegelev **AS Ecometal** võtab tööle:

ECO ME TAL

OSTU- JA MÜÜGIJUHI

Kandidaadilt eeldame
- majandusalast kõrgharidust
- vähemalt 3aastast erialast juhtimiskogemust
- kõrgtasemel eesti, inglise ja vene keele oskust
- väga head arvuti kasutamise oskust
- head suhtlemisoskust ning korrektsust

Omalt poolt pakume
- püsivat töökohta Sillamäel
- konkurentsivõimelist töötasu

CV koos palgasooviga palume saata hiljemalt 8. juunil 2005 e-postiga ecometal@ecometal.ee, aadressil Kesk 2/26, 40231 Sillamäe või faksil 392 9265. Info telefonil 392 9121

Äripäeva käsiraamatute osakond võtab tähtajalise lepinguga tööle

projektijuhi-toimetaja

kes tegeleb käsiraamatute ja nende täienduste toimetamisega ning käsiraamatute arendamise ja turundusega.

Kandidaadilt eeldame:
- tekstide toimetamise kogemust
- eesti keele korrektset valdamist
- arvuti kasutamise oskust (Word, InDesign, Excel)
- korrektsust ja täpsust
- vastutustunnet
- head suhtlemisoskust
- valmisolekut meeskonnatööks
- loovust, algatusvõimet ja iseseisvat mõtlemist

Pakume tööd sõbralikus, koostöövalmis ja tulemustele orienteeritud meeskonnas

Äripäev

CV ja avaldus saata **kuni 10. juunini** e-posti aadressile malle.heerde@aripaev.ee. Info telefonil 667 0067, Liivi Kedelauk. www.aripaev.ee/kasiraamat

---

MPS (Management Personnel Services), an international concern operating on the field of human resource management, was established in 1975 and has been represented in Estonia since 1997.

Our client is a well-established international investment institution managed by an experienced team with an excellent investment track record and leading position in Northern Europe.

In connection with expanding activities in Baltics our client is looking for

HEAD OF A FUND MANAGEMENT COMPANY

who has the responsibility of Fund Management functions and has a leading role in the investment team throughout the investment process, including originating, evaluation and due diligence, negotiation, execution and monitoring. The location will be Tallinn.

The successful candidate:
- has relevant work experience preferably in Banking, Investment Banking, Credits, Corporate analysis
- has a relevant academic degree (in Economics, Law or Engineering)
- has impeccable business and personal reputation
- is capable of independent working, problem solving and decision making
- has good communication and negotiation skills
- is ready for travelling
- is fluent in English and Estonian, additional skills in Latvian, Lithuanian, Polish, Russian or German are an advantage.

In return will be offered:
- a challenging and success-oriented working environment
- development opportunities and relevant training
- excellent possibilities for career development through expansion of operations
- a competitive and motivating package

The successful candidate will be offered good opportunities for self-fulfilment and development in a dynamically expanding international business environment.

Please send your application letter and CV in English, with reference „Investment Fund" by June, the 8th, 2005 to MPS Eesti OÜ, Kreutzwaldi 12, 10124 Tallinn or by fax 683 0351, e-mail: mps.eesti@mps.ee. Contact person MPS Eesti consultant Anna Tammerik, 683 0350.

Äripäeva Kirjastuse ASi telefonimüügiosakond võtab tööle

andmehalduri

kelle põhiülesandeks on andmebaaside ettevalmistamine postituseks ja telefonimüügiks.

Kandidaadilt eeldame:
- väga head kontoritarkvara kasutamise oskust
- töökogemust andmebaasitarkvaraga Access ja SQLi tundmist
- head suhtlemisoskust
- analüütilist mõtlemist
- süsteemsust, korrektsust
- head rutiinitaluvust

Omalt poolt pakume:
- sõbralikku ja tulemustele orienteeritud töökollektiivi
- täiskohaga tööd
- motiveerivat töötasu

Äripäev

Kandideerimiseks palume saata CV koos sooviavaldusega hiljemalt **10. juuniks** aadressil malle.heerde@aripaev.ee või Äripäeva Kirjastuse AS, Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn. Märgusõna "Andmehaldur".

MPS (Management Personnel Services) on 1975. aastal asutatud inimressursi haldamise alal tegutsev rahvusvaheline kontsern, mis on Eestis esindatud alates 1997. aastast. Meie kliendiks on hästi väljatöötatud rahvusvaheline investeerimisinstitutsioon eesotsas kogenud meeskonnaga, kellel on suurepärased investeerimisalased saavutused ning juhtiv positsioon Põhja-Euroopas. Seoses tegevuse laiendamisega Baltimaades otsib meie klient

FONDIJUHTIMISE ETTEVÕTTE JUHTI, kes vastutab Fondi juhtimise eest ja kellel on juhtiv roll investeerimis-meekonnas kogu investeerimise protsessi kestel, sh alustamine, hindamine ja *due diligence*, läbirääkimised, teostamine ja monitooring. Asukoht Tallinnas. Edukas kandidaat omab vastavaid töökogemusi, soovitavalt panganduse, investeerimispanganduse, krediidi, korporatiivanalüüsi valdkonnas, omab vastavat akadeemilist kõrgharidust (majandusalast, õigusalast või tehnilist), on laitmatu äri- ja isikliku mainega, on võimeline iseseisvalt töötama, probleeme lahendama ja otsuseid tegema, omab häid suhtlemis- ja läbirääkimisoskusi, on valmis reisima, valdab vabalt inglise ja eesti keelt; läti, leedu, poola, vene või saksa keele oskus on eeliseks.

Pakutakse: väljakutseid pakkuvat ja edukusele orienteeritud töökeskkonda, arenguvõimalusi ja vastavat koolitust, suurepäraseid karjääri arendamise võimalusi tegevuse laienemise kaudu, konkurentsivõimelist ja motiveerivat tasu

Edukale kandidaadile pakutakse häid enesetäiendamise ja arenemise võimalusi dünaamiliselt laienevas rahvusvahelises ärikeskkonnas.

Kandideerimiseks palume saata ingliskeelne soovialavaldus ja CV märgusõnaga "Investeerimisfond" 8. juuniks k.a. MPS Eesti aadressil Kreutzwaldi 12, 10124 Tallinn või faks 683 0351, E-post: mps.eesti@mps.ee. Kontaktisik MPS Eesti konsultant Anna Tammerik, 683 0350.

Ootan Riigikontrolli teenistusse

FINANTSAUDITI JUHTI,

RIIGIKONTROLL

kes on valmis pühenduma Riigikontrolli missiooni täitmisele, juhtides finantsauditeid Keskkonnaministeeriumi, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ning Põllumajandusministeeriumi valitsemisalas eesmärgiga
- anda hinnang riigi majandusaasta koondaruandele ning hinnata raamatupidamisarvestuse, -aruandluse ja nende suhtes rakendatava sisekontrollisüsteemi tõhusust
- teha koostööd audiitorifirmadega, kes auditeerivad riigi äriühinguid ja nende tütarettevõtteid

Healt auditijuhi kandidaadilt eeldan:
- majandusalast kõrgharidust
- soovitavalt finantsaudiitori või siseaudiitori kutsekvalifikatsiooni
- mitmeaastast töökogemust finantsaudiitori või siseaudiitorina ning vastavasisulist juhtimiskogemust
- inglise keel oskust
- demokraatliku riigi toimemehhanismide tundmist ja ühiskondlike probleemide taju
- avaliku sektori finants- ja haldusjuhtimise arengusuundade tundmist
- kontseptuaalse ja analüütilise mõtlemise võimet
- enesekehtestamisvõimet
- head meeskonnatööoskust
- head kuulamis-, kirjutamis- ja kõnelemisoskust

Elulookirjelduse koos lühikese motivatsioonikirjaga palun saata **6. juuniks** Riigikontrolli Narva mnt 11a, 15013 Tallinn või e-postiga kairi.kubarsepp@riigikontroll.ee.

Lisateave IV auditiosakonna peakontrolörilt Olav Lüüsilt telefonil 640 0737 või personalijuhilt Kairi Kübarsepalt telefonil 640 0703.

Austusega

Mihkel Oviir
Riigikontrolör

Reinu Toidukaubad OÜ
otsib seoses müügimahu suurenemisega

turundusjuhti

asukohaga Tartus,

kelle ülesandeks on
müügiosakonna juhtimine,
toidukaupade müügi korraldamine ja planeerimine,
tootearendus ja tootehaldus,
reklaamitegevuse korraldamine

***Eeldame** erialast haridust, eelnevat müügitöökogemust, juhtimiskogemust, arvutioskust, head suhtlemisoskust, isikliku sõiduauto olemasolu*

***Pakume** huvitavat ja vaheldusrikast tööd arenevas ettevõttes, konkurentsivõimelist töötasu*

Info telefonil 50 34 207
CV palume saata e-posti aadressil reinu@kodu.ee

OÜ Vettel on 1999. aastast Saaremaal tegutsev kalatööstus, kelle toodangust 90% on suunatud Euroopa ja Põhja-Ameerika turgudele. Ettevõtte omanik on investeerimisfond Amber Trust S.C.A. Ettevõte koos oma kahe tsehhiga asub kauni looduse keskel Vätta poolsaarel. Meie eesmärgiks on saada Eesti juhtivaks kalatööstuseks.

VETTEL

Seoses ettevõtte kiire arenguga ja uue modernse tehase valmimisega otsime oma uuenenud meeskonda:

TOOTEARENDUSJUHTI,

kelle põhiülesandeks on tootearendusprotsessi juhtimine ja uute toodete väljatöötamine.

Oma töös allub tootearendusjuht otseselt ettevõtte tegevjuhile.

Kandidaadilt eeldame:
- kõrg- või keskeriharidust (toiduainete tehnoloogia või toitlustuse erialal)
- töökogemust toiduainetööstuses või toitlustuses
- head inglise keele oskust
- algatusvõimet ja iseseisvust
- loovat lähenemist ja entusiastlikku töösse suhtumist
- positiivset ellusuhtumist
- valmisolekut meeskonnatööks
- ambitsiooni ennast teostada

Kasuks tuleb
- turundusalane kogemus
- võõrkeelte oskus

Omalt poolt pakume:
- väljakutseterohket tööd
- laialdaste kogemustega rõõmsameelset meeskonda
- aktiivset osalemist ettevõtte muutumise protsessis
- kaasaegset tehnoloogiat ja rahvusvahelist töökeskkonda
- konkurentsivõimelist töötasu

Sooviavaldus ja CV saata hiljemalt 6. juuniks aadressil Suure-Rootsi küla, Pihtla vald, 93825 Saare maakond, faksil 459 0142 või e-posti aadressil ylo.rekkaro@vettel.ee.
Täiendav informatsioon telefonil 453 1650.

EKSPRESS HOTLINE 1182 www.1182.ee

Helista ja küsi...

SOLIS Reklaamriided

Hansapank sai parima Balti brändi tiitli, kuid koduturul jääb kliendirahulolult SEB Eesti Ühispangale alla.

Foto: Raul Mee

Eestlased on kriitilisemad parima Baltimaade brändi suhtes

Kuigi selle aasta parimaks Balti brändiks tunnistati Hansapank, on eestlased Hansapangaga vähem rahul kui lätlased ja leedulased.

Ä **Eda-Liis Kann**
eda-liis.kann@aripaev.ee

Pan European Performance Satisfaction Initiative'i (EPSI) uuringust selgus, et kuigi leedulased on Hansabankasega kõige rohkem rahul ning Lätis jagavad SEB Unibanka ja Hansabanka esimest ja teist kohta, on Eestis tipus hoopis SEB Eesti Ühispank, mitte Hansapank.

EPSI küsitles telefoni teel 5000 inimest Eestis, Lätis ja Leedus. Uuringust selgus, et SEB Eesti Ühispank sai eestlastelt 72,5 punkti ning Hansapank 71,8 punkti. Rahuloluindeks võib ulatuda 0–100. Mida suurem on punktisumma, seda rohkem on tarbijad teenusepakkujaga rahul. Keskmine rahuloluindeks on 60–70. Tulemus üle 75 punkti on väga hea ja näitab klientide suurt rahulolu.

Lätlased andsid nii Hansabankale kui ka SEB Unibankale 75,4 punkti ja leedulased Hansabankasele koguni 86 ja SEB Vilniaus Bankasele 81,4 punkti.

Baltic Brandi konkursil, kus arvestatakse kolme riigi tulemust, valiti teist aastat parimaks Balti brändiks Hansapank, mis edestas napilt Jacobsit ja Santa Mariat.

Parima brändi tiitli Eesti rahvuslikus kategoorias sai Elion, teise koha Saku Originaal ning kolmanda Viru Keskus.

Parimaks Läti brändiks osutus magusatootja Laima ning Leedu sama kategooria võitjaks tuli telekanal LNK.

Brändikonkursi Baltic Brand eesmärgiks on välja selgitada ja tunnustada neid ettevõtteid, kes on saavutanud oma brändi arendamisel parimaid tulemusi.

Kokku osales konkursil üle 50 kaubamärgi, mis on rohkem kui eelmisel aastal. Võitjad selgitati välja kaheetapilise hindamisprotseduuri käigus. Tulemusest moodustas 70% kõigis kolmes Balti riigis läbi viidud turu-uuring ning 30% ekspertkomisjoni hinnang.

Hansapank võitis Balti brändi tiitli juba teist aastat järjest. Eesti ekspertkomisjoni liikme ja Media House'i arendusjuhi Hanno Kindeli sõnul on Hansapak astumas seda teed, mida mööda käivad innovatiivsed pangad mujal maailmas juba ammu – ei reklaami ennast finantsasutusele kohaselt konservatiivse ja igavana.

"Turunduses ei ole reklaami tegemine eesmärk omaette, vaid ikka ärikasumi suurendamine. Hansapanga majandusnäitajad ja turuväärtus on olnud suurepärased, mis näitab, et ollakse õigel teel," lisas Kindel.

> **Parima brändi tiitli Eesti rahvuslikus kategoorias sai Elion, teise koha sai Saku Originaal ning kolmanda Viru Keskus.**

Teise koha sai kohvikaubamärk Jacobs. Kindeli sõnul kaldus ekspertide kaalukauss tublisti Jacobsi kasuks eelkõige brändi turunduses kasutatud uudsete ideede tõttu.

"Leedus kasutas Jacobs oma toodete tutvustamiseks kohviaroomiga dosaatoreid, mida paigutati avalikesse kohtadesse, näiteks ühissõidukitesse," rääkis Kindel, lisades, et sellega läheneti kliendile täiesti uue meeleorgani kaudu.

Jacobs märgiti ära ka kui kõige innovatiivsemate turundusvõtete kasutaja.

Hansapank on parim Balti bränd

- **Parim Balti bränd:** Hansapank
- **Paremuselt teine Balti bränd:** Jacobs
- **Paremuselt kolmas Balti bränd:** Santa Maria

- **Parim bränd Eesti rahvuslikus kategoorias:** Elion
- **Paremuselt teine bränd Eesti rahvuslikus kategoorias**: Saku Originaal
- **Paremuselt kolmas bränd Eesti rahvuslikus kategoorias:** Viru Keskus

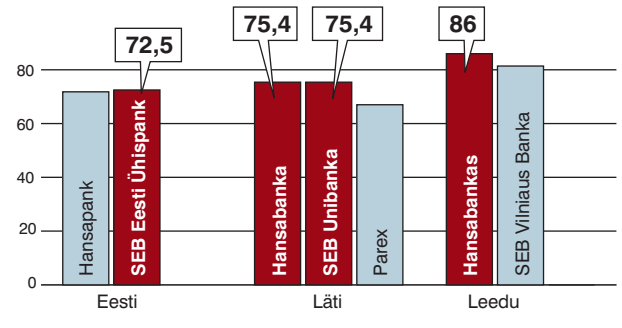
- **Parim bränd Läti rahvuslikus kategoorias:** Laima
- **Paremuselt teine bränd Läti rahvuslikus kategoorias:** Hansabanka
- **Paremuselt kolmas bränd Läti rahvuslikus kategoorias:** Kekavas Putnu fabrika

- **Parim bränd Leedu rahvuslikus kategoorias:** LNK
- **Paremuselt teine bränd Leedu rahvuslikus kategoorias:** Švyturys
- **Paremuselt kolmas bränd Leedu rahvuslikus kategoorias:** Hansabankas

Allikas: Baltic Brand 2005

Leedukad peavad kõige paremaks Hansabankast

rahuloluindeks: mida rohkem punkte, seda rahulolevamad on kliendid

Allikas: Balti pankade rahuolu-uuring

Baltimaades ollakse pankadega rahul

■ Rahuloluindeksit arvutatakse 0–100. Mida suurem on punktisumma, seda rohkem on tarbijad teenusepakkujaga rahul. Keskmine rahuloluindeks on 60–70. Kui indeks jääb alla 60, siis on ettevõte silmitsi faktiga, et ta võib kliente kaotada. Kui indeks on üle 75, on tegu väga hea tulemusega ja see kinnitab tarbijate suurt rahulolu. Uuring näitab, et Baltimaades ollakse pankadega rahul.

Äripäev

Hansapank kulutab kampaaniatele aastas üle 34 miljoni krooni

Küsimustele vastab Hansapanga turundusdirektor Toomas Tiivel.

Ä **Eda-Liis Kann**
eda-liis.kann@aripaev.ee

Toomas Tiivel, Hansapanga turundusdirektor

Miks Hansapank osales Baltic Brandi konkursil ja mida tähendab konkursi võit pangale?

Meie osalemise eesmärk oli ühelt poolt võrrelda end teiste Pan-Balti brändidega, teiselt poolt hinnata olukorda Eestis.

Kui palju on Hansapank investeerinud oma brändi arendamisse Eestis, Lätis ja Leedus?

Me ei erista brändi arenguks minevaid kulusid. Hansapanga turundustegevus kolmes Balti riigis on detsentraliseeritud ja iga riik vastutab ise brändi arendamise eest.

Sisuliselt võib kõiki turunduskulusid käsitleda kui brändi arenguks minevaid. Näiteks panustas Hansapank 2004. aastal erinevate valdkondade toetuseks kokku üle 34 miljoni krooni.

Kuidas kommenteerite EPSI uuringut, mis ütleb, et eestlased on SEB Ühispangaga rohkem rahul kui Hansapangaga?

Hansapank on kasutanud juba aastaid rahulolu-uuringut, mida viib läbi uuringufirma Emor. Emori viimase ehk 2004. aasta uuringu põhjal oli Eestis rahulolu kõige kõrgem just Hansapangaga.

Samas on täheldatud tendentsi, et eestlased on hinnangute andmisel kriitilisemad kui meie lõunanaabrid ning samuti on ootused Hansapanga suhtes kõrgemad kui teiste pankade suhtes.

Kuidas reklaamib Hansapank end Balti riikides?

Reklaamisõnumid on riigiti ja läbi aegade erinevad, sõltuvalt vajadusest, sihtrühmast, reklaamitavast objektist jne.

Balti aasta bränd 2005

- Brändikonkurss: **Baltic Brand 2005**
- **Toimus:** Riias 27. mail
- **Eesmärk:** selgitada välja ja tunnustada neid ettevõtteid, kes on saavutanud oma brändi arendamisel parimaid tulemusi
- **Hind**: rahvusliku brändi konkursil osalemine maksis 600 eurot (9400 kr), Balti brändi konkursil osalemine 1400 eurot (21 900 kr)

Allikas: Baltic Brand

Tallinna Ülikool jätkab uue logo otsimist

■ Tallinna Ülikooli uue logo konkurss nurjus, sest laekunud 19 tööd ei olnud nii heal tasemel, kui oleks oodanud, ütles Tallinna Ülikooli pressiesindaja Krista Männa.

Samas otsustas žürii premeerida logokonkursi avalikul hääletusel enim hääli saanud kavandi "Murphy" autorit, Tallinna Ülikooli üliõpilast Jaano Esterit 3000 krooniga.

Ülikool otsustas osta teenuse sisse reklaamiagentuurist. Reklaamiagentuur valitakse välja juunikuus. Männa sõnul on valida umbes 20 agentuuri vahel, millest pooled on ise ülikooliga ühendust võtnud.

Äripäev

Lipumast – elegantne visiitkaart

8 m lipumastidele 10% hinnasoodustus

Suur-Sõjamäe 30
11415 Tallinn
tel 646 5222
e-post info.ee@flagmore.com
www.flagmore.com

Flagmore

express post
Reklaammaterjalide postitus:
• aadressiga
• aadressita
• nimekirja alusel
Lisaks kande-eelne töötlus
Aitame Teie head uudised kiirelt kohale!
www.tellimine.ee
otsepostitus@expresspost.ee
tel 666 2497

metroprint systems
UUS VÕIMALUS
PRINT TEKSTIILIL
Peterburi tee 34
tel 6 56 08 80
info@metroprint.ee

Müügikasv oleks võinud suurem olla

Ligi 70% müügikasvu nädalaga pean normaalseks kampaania tulemuseks siis, kui tootele pole pakutud soodushinda ning müük on tõepoolest toimunud tänu tublidele konsultantidele ning eriväljapanekutele kauplustes.

Šampooniturg on Eestis suhteliselt hinnatundlik, L'Oreali šampoonibrändide Elvitali ja Fructise kampaaniate edu võtmeks on soodushind ja eriväljapanek kaupluses ning seda toetav meediakampaania. Kampaaniat pole mõtet korraldada ning raha investeerida, kui tulemus ei ületa vähemalt 150% kuu keskmist müüki.

Pantene juuste seisukorda hindav aparaat on minu nägemuses väga tore turunduslik abimees, mis tõstab toote usaldusväärsust tarbija silmis ning eristab brändi teistest samas segmendist pakutavatest. Kindlasti pole tegemist mingi imevahendiga, pigem vahva turundustrikiga, mis haakub ka nende tootekontseptsiooniga ning töötab hästi just naiste peal.

konkurent
Theresa Tarum
L'Oreal Paris Producti mänedžer

100 000 krooniga 68% müügikasvu

- **Tellija:** Procter & Gamble
- **Agentuur:** Sales-Star
- **Kestvus:** 7.–13. märtsini Rimi hüpermarketites
- **Eelarve:** alla 100 000 kr
- **Meedia:** ei kasutatud
- **Korraldajate eesmärk:** haarata esitlusse kõik Rimi hüpermarketite külastajad
- **Tulemus:** juukseid analüüsis kokku 4470 inimest

Allikas: Procter & Gamble

Tooteesitlusel rõhu tarbija kasule

Tootetutvustusel rõhumine tarbija otsesele kasule paneb inimesi meelsamini kaupa ostma kui aktiivne müük.

Eda-Liis Kann
eda-liis.kann@aripaev.ee

Rimi hüpermarketite ilunädala raames toimunud Pantene Pro-V šampooni esitlus kasvatas ühe nädala jooksul Pantene šampoonide läbimüüki ligi 70%.

Kampaania ajal oli toote soodustus 12%. Esitluseaegset müügi kasvu on võrreldud eelneva ja järgneva nädala tulemusega, kui oli ka soodushind.

Pantene Pro-V šampoonide tooteesitlust läbi viinud ASi Sales-Star müügiedendajate juhi Laili Taru sõnul ületas Pantene Pro-V šampooni esitlus mitmekordselt esialgsed ootused. Sellise edu tagas Taru sõnul loominguline lähenemine tarbijale. "Tavalistest "palun tulge proovima" müügiesitlustest ning päheõpitud müügijutust ei piisa enam ammu inimeste tähelepanu saavutamiseks ning ostueelistuste mõjutamiseks," usub Taru.

Ta lisas, et kuna iga päev toimub suuremates poodides kümneid tooteesitlusi ja nende korraldamine on muutunud tarbijatele rutiiniks, tuleb soovitud tulemuste saavutamiseks ning konkurentidest eristumiseks olla järjest leidlikum.

Pantene Pro-V tooteesitlusel analüüsiti vabatahtlikel juukseid ja vastavalt juuksetüübile soovitati osta Pantene sarjast sobilik toode. Foto: Procter & Gamble

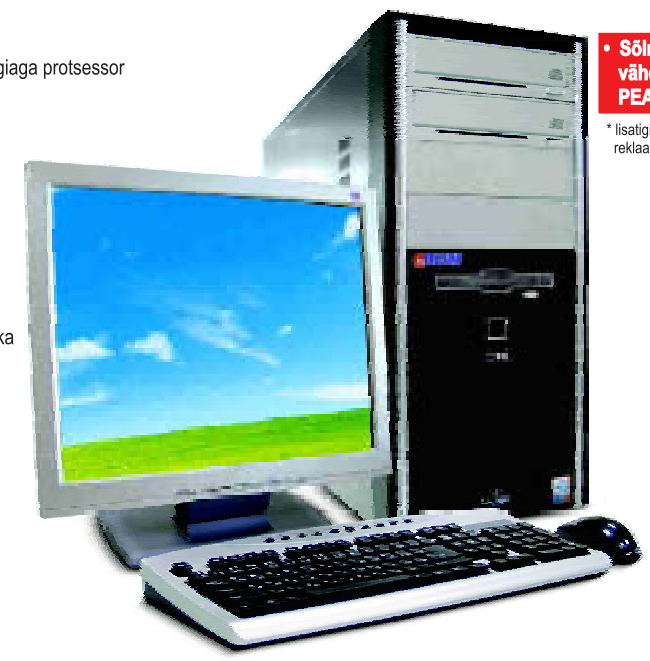
Kõnealuses esitluses ei rõhunud Pantene Pro-V müügile, vaid spetsialistidele ja nende soovitustele. Igas esitluspaigas oli püsti terve juuksehoolduskeskus, kus töötas juuksur koos abilisega. Näiteks oli ühe teenusena võimalik kohapeal teada saada oma juuksetüüpi, kasutades selleks originaalset juuste kahjustatuse taset määravat käsiseadet.

Vastavalt tulemustele sai juuksur koos kliendiga objektiivselt inimese juuste olukorda analüüsida ning leida maksimaalselt sobiv lahendus Pantene sarjast.

Sellise esitluse läbiviimine on Taru sõnul traditsioonilistest tooteesitlustest küll kallim, kuid investeering tasub end igati ära. Niisuguse esitluse mõju on Taru sõnul pikem kui tüüpesitlusel ja see on šampooniturul, kus ostjad pole mingile brändile lojaalsed, väga oluline. Taru usub, et tootesarjaga seotud spetsialisti soovitus mõjutab veel kaua nende toodete ostmist.

SONEX CO. bVECTOR Kvaliteet loob väärtusi
8590 EEK
Hind sisaldab käibemaksu
VAHETA OMA VANA RAAL UUE VASTU!
Uuendage oma arvutiparki Intel® Pentium® 4 HT tehnoloogial põhineva bVector® Turbo arvutiga.
Vältige vanade arvutitega kaasnevaid tõusvaid püsikulutusi ja tõstke oma äritegevuse tootlikkust.

bVector® Turbo arvuti
- Intel® Pentium® 4 530 HT tehnoloogiaga protsessor
  - 3,0 GHz
  - 800 MHz FSB
  - 1MB L2
- Intel® D915GAGL emaplaat
- Microsoft® Windows® XP Pro operatsioonisüsteem
- 2x256 MB DDR PC3200 CL2.5 operatiivmälu
- 80 GB 7200 p./min. kõvaketas
- CD-RW optiline seade
- Intel® GMA900 integreeritud graafika
- Intel PRO 10/100 võrgukaart
- 6 x USB 2.0
- Klaviatuur, optiline hiir, hiirepadi
- Garantii 3 aastat
- Ettevõtetele nüüd liisingu sissemakse 0%!!!

• Sõlmides meiega IT teeninduslepingu vähemalt aastaks, saate ühe arvuti PEALEKAUBAI*
* lisatingimused. Tasuta arvuti konfiguratsioon võib erineda reklaamis pakutavast arvutist.

intel inside pentium 4

SONEX CO. | www.sonex.ee
Tallinn, Türi 10c, tel. +(372) 6501620, faks. +(372) 6501621, info@sonex.ee; Tartu, Narva 27, 51013 Tartu, tel. + (372) 7421 224, info@sonex.ee
Intel, Intel logo, Intel Inside, Intel Inside logo, Intel Centrino, Intel Centrino logo, Celeron, Intel Xeon, Intel SpeedStep, Itanium, Pentium, and Pentium III Xeon are trademarks or registered trademarks of Intel Corporation or its subsidiaries in the United States and other countries.

meediaturu TOP

Hansapank hõivas liidripositsiooni

kümme suurimat ajalehtedes reklaamijat (lehekülgede arvu põhjal) perioodil 20.05.2005–26.05.2005

koht (*)	firma	lehekülgede arv	reklaamide arv
1. (3.)	Hansapank	10,8	72
2. (1.)	Rimi Baltic	9,8	19
3. (9.)	Arco Vara	8,8	125
4. (4.)	SEB Eesti Ühispank	6,8	32
5. (18.)	Uus Maa	6,5	130
6. (10.)	Pindi Kinnisvara	6,1	66
7. (5.)	EMT	6,0	10
8. (8.)	MPDE	5,8	30
9. (11.)	Kinnisvaraekspert	5,6	56
10. (12.)	Indata	5,2	11

Saku ja A. Le Coq tõusid ühe koha võrra

kümme suurimat telekanalites reklaamijat (sekundite arvu põhjal) perioodil 20.05.2005–26.05.2005

koht (*)	firma	sekundite arv	klippide arv
1. (1.)	Procter & Gamble	20670	799
2. (3.)	Coca-Cola	8410	281
3. (2.)	Reckitt-Benckiser	6145	214
4. (4.)	Colgate-Palmolive	5275	262
5. (6.)	Berlin-Chemie	4753	181
6. (5.)	Saku Õlletehas	2753	203
7. (8.)	A. Le Coq Tartu Õlletehas	2509	123
8. (13.)	EMT	2465	130
9. (7.)	Wrigleys	2420	85
10. (16.)	LTT	2160	72

Sulgudes koht eelmisel perioodil.
Allikas: TNS Emori reklaamipanuste uuring (lisainfo adex@emor.ee)

Ajalehtede iganädalane reklaamijate pingerida sisaldab 44 ajalehe andmeid:

Delovõje Vedomosti, Den Za Dnjom, Eesti Ekspress, Eesti Päevaleht, Eesti Spordileht, Harjumaa, Hiiu Leht, Järva Teataja. Koit, Kuldne Börs, Kuulutusteleht PM, Linnaleht, Linnaleht: Pärnu, Linnaleht: Tallinn, Linnaleht: Tartu, Lääne Elu, Maaleht, Meditsiini Uudised, Meie Maa, MK, Estonija, Molodjož Estonii, Narvskaja Gazeta, Nelli Teataja, Nädaline, Postimees, Põhjarannik, Pärnu Börs, Pärnu Postimees, Referent, Sakala, Severnoje Poberežje, Sirp, SL Õhtuleht, Soov, Tartu Postimees, Terviseleht, Valgamaalane, Vesti Dnja, Vesti Nedeli, Virumaa Teataja, Vooremaa, Võrumaa Teataja, Õpetajate Leht, Äripäev,

Hansabussi tegevjuht Neeme Tammis peab reisi õnnestumise eeldusteks bussijuhi head teenindusoskust ning empaatiavõimet. Foto: Raul Mee

Bussi tellimisel tuleb lähtuda ettevõtte taustast ning töökogemusest

Bussi tellimisel tasub arvestada ettevõtte maine ja senise töökogemusega ning klientfirmade arvamusega ettevõtte kohta.

Ä **Kristo Kiviorg**
kristo.kiviorg@aripaev.ee

Hansabuss ASi juhataja Neeme Tammise sõnul tuleb ennekõike arvestada, milline on sõidu eesmärk, kas on tegu pulmade, laste ekskursiooni, väliskülaliste vastuvõtu või näiteks turismireisiga, ning selle järgi tuleks valida buss ning bussifirma.

"Kindlasti tuleks arvestada, et bussiga kulub sõitmiseks rohkem aega kui näiteks sõiduautoga, ja sellest lähtuvalt arvestada suurema ajakuluga. Samuti tuleks läbi mõelda, kas bussi vajatakse ka kohapeal sõitmiseks või mitte," sõnas Tammis.

Väga oluline on välja selgitada, mida makstava hinna eest saab, kas hinnas on pikemate sõitude puhul näiteks arvestatud bussijuhi majutuse, toitlustuse ja päevarahadega, samuti teemaksude ning parkimistasudega.

"Tõde on see, et reisi õnnestumise või ebaõnnestumise määrab 90% ulatuses ikkagi bussijuht, seega on kulukamatel väljasõitudel mõistlik enne bussijuhiga tutvust teha," soovitas Tammis.

Amer Auto OÜ juhatuse liikme Martin Indrekantsi sõnul vastutab bussifirma võimalike probleemide eest transpordis ning on kohustatud rikkiläinud bussi asendama uuega. Sõltuvalt senisest koostööst võib olla vaja maksta bussifirmale ettemaksu.

"Kindlasti on vajalik ettemaks bussifirmale juhul, kui reis läheb väljapoole Eestit. See tuleb tasuda keskeltläbi kolm päeva enne sõitu. Eesti-sisestel sõitudel, sõltuvalt kliendist, alati ettemaksunõuet ei ole," lausus Indrekants.

Estravel ASi asepresident Balti tootesuuna alal Malle Pottsepp ütles, et bussifirma valikul saavad määravaks senine koostöö, positiivne kogemus ning võimalus valida erineva mugavusastmega busse.

"Hinnast tähtsamaks peame ikkagi kvaliteeti, sest madalate bussihindadega on tavaliselt seotud suuremad riskid, mis lõppkokkuvõttes võib tähendada suuremaid kulutusi kui kvaliteetse teenuse ostmise puhul," nentis Pottsepp.

Reeglina ei kasuta Estravel nn ühemehebussifirmasid, sest neil on raskusi tehnilise rikke te korral asendusbussi leidmisega. Samuti eelistatakse teha koostööd ettevõtetega, kes regulaarselt koolitavad bussijuhte, korraldades neile klienditeenindus- ja keelekursusi.

> **"Hinnast tähtsamaks peame kvaliteeti, sest madalate bussihindadega on tavaliselt seotud suuremad riskid.**
>
> **Malle Pottsepp**, Estravel ASi asepresident

"Suurte bussifirmade puhul on positiivne ka see, et firmad teevad omavahel koostööd. Kui midagi juhtub ning ettevõttel on kõik bussid parajasti kinni, leitakse koostöös teise firmaga kiiresti lahendus," tõi Pottsepp näite.

Bussifirmade kohta informatsiooni saamiseks võib pöörduda ka Eesti Turismifirmade Liidu või Eesti Autoettevõtete Liidu poole.

Mugavusaste sõltub sõidu eesmärgist

Tellija ABC

- Mõtle, kas tellitud bussis on piisavalt ruumi ning mis reisiseltskonnaga on tegemist.
- Sõidugraafiku planeerimisel võta arvesse ka vahepeatustele kuluvat aega.
- Pikematel väljasõitudel peab bussijuhi töös arvestama töö- ning puhkeaja seadusega.
- Väljasõitudel oleks hea hoolitseda bussisõitjatele meelelahutuse pakkumise eest.

Ettevõtte külastus annab ülevaate teenusepakkujast

Seitse olulist nüanssi, mida arvestada bussi tellimisel

- firma maine
- bussipark
- millised on bussijuhid
- klienditeeninduse tase
- hind
- kellele enne teenust on pakutud – tagasiside turult
- ettevõtte tegutsemisajalugu
- võimalusel võtta ette teenust pakkuva firma külastus

Allikas: Neeme Tammis, Martin Indrekants

Suvel busside tellimine raskendatud

■ Kui soovitakse mai ja septembri vahele jäävaks ajaks bussi tellida, on soovitatav sellele juba varakult mõelda, sest kõrghooajal on tellimisgraafikud tihedad.

Hansabuss ASi tegevjuhi Neeme Tammise sõnul tuleks maist kuni septembrini broneerida buss tavalisest kuu aega varem. Muul ajal piisab, kui broneerida buss 1–2 nädalat enne.

Samal seisukohal on ka Estravel ASi Baltimaade asepresident Malle Pottsepp. Tema sõnul broneerib Estravel bussid suvekuudeks juba talvel. Kõrghooajast väljaspool on võimalik busse saada ka paar päeva varem ette teatades. **Äripäev**

Leping tuleks sõlmida kirjalikult

Riho Friedrichs
OÜ Ratio Legis jurist

Kuigi võlaõigusseadus ei sätesta kohustuslikku kirjalikku vormi tellimusveolepingu puhul, oleks mõistlik nimetatud leping sõlmida vähemalt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

Tegemist on kokkuleppega, mis reguleerib reisijaveoteenuse osutamisel bussi ja bussijuhi andmist lepingupoole või reisija kasutusse.

Seadus näeb ette ka poolte kohustusi lepingu täitmisel. Need kehtivad, ilma et neis oleks täiendavalt kokku lepitud. Nimetatud kohustused põhinevad peamiselt mõistlikkusel ning kahjude tekkimise vältimisel.

Eelkõige peetakse silmas kohustust teavitada, millise pagasiga on tegemist, kahju tekitamise üldaluste järgimist ning arvestades lepingu iseloomu, poolte käitumist veolepingu täitmisel. Viimase hulka kuulub ka juhi, vedaja või muu pädeva isiku antud korralduste täitmine reisijate poolt.

Oluline on lepingu sõlmimisel teada, et seadusega on teatud juhul vedaja ja reisija vastutust laiendatud või kitsendatud.

Vedajat ei vabasta vastutusest sõidukijuhi füüsiline või vaimne puue ja/või vedamiseks kasutatava sõiduki puudus, bussivedaja ei vastuta väärtasjade kaotsimineku või kahjustumise eest, kui neid eraldi vedaja juures ei hoiustatud eesmärgiga vältida kaotsiminekut või kahjustumist.

Vedaja ei vastuta asjade eest, mille olemasolust teadmise korral ei oleks ta nende vedamisega nõustunud.

Seaduses on kahju tekitamisel vedaja vastutus piiratud rahalise suurusega, v.a juhul, kui vedaja on tekitanud kahju tahtlikult või see on tekkinud vedaja raske hooletuse tõttu.

Seadus sätestab ka vastutuse rahalise suuruse piirangu laienemise muudele kui lepingust tulenevatele nõuetele.

sõnumid

United Motors hakkab müüma SCAMi tarbesõidukeid

■ AS United Motors sõlmis Itaalia autotootjaga SCAM SRL esinduslepingu, mille kohaselt alustab ettevõte juunist SCAMi tarbesõidukite müüki Eestis. SCAM on nelikveoline väikeveok, mille baasil valmistatakse peamiselt eriotstarbelisi tarbesõidukeid raskesti ligipääsetavates kohtades töötamiseks.

United Motorsi juhataja Kaljo Karilaid ütles lepingut kommenteerides, et Eestis on tarbesõidukite turul arenguruumi ja firma otsustas täita ühe tühja niši.

"Eriotstarbeliste väikeveokite osas puudusid Eestis seni sisuliselt head lahendused, mis lähtuksid tarbija vajadustest. SCAMi tarbesõidukeid saab komplekteerida vastavalt tellija erivajadustele, seejuures on personaalsed lahendused väga konkurentsivõimelise hinnaga," selgitas Karilaid.

United Motorsi turundusdirektori Toomas Pärna sõnul on SCAM ehitatud n-ö lego põhimõttel, kus ühele autole saab komplekteerida kuni kolm üksteisest sõltumatult töötavat agregaati.

SCAMi mudelite hinnad algavad 814 800 kroonist.

Äripäev

Aprillis kaevati enim bussiliikluse ja taksoarvete üle

■ Tarbijakaitseameti andmetel laekus aprillikuus seitse pretensiooni transporditeenuste kohta, millest enamik oli seotud riigisisese transpordiga.

Harjumaa ja Tallinna bussireisijad polnud rahul, et bussid ei pea kinni sõidugraafikutest ning paljudes peatustes puuduvad busside väljumisgraafikud.

Kaks tarbijakaebust puudutasid taksondust, kaevati liiga suurte taksoarvete üle.

Äripäev

Sõjaväeautost välja kasvanud uus Iveco Trakker. Foto: Ardi Sillaorg

Iveco tõi Eesti turule uue ning võimsa *off-road*-raskeveoki

Kristo Kiviorg
kristo.kiviorg@aripaev.ee

Alates selle aasta maikuust on Eestis võimalik endale tellida Iveco Trakkeri raskeveokit.

Sõjaväeautost välja kasvanud uuel Iveco Trakkeril on oma eelkäija EuroTrakkeriga võrreldes mitmeid uuendusi: Iveco Straliselt üle võetud kabiin, kabiini all pesitsev uue põlvkonna kursormootor, spetsiaalne õhkvedrustus nii kabiinil kui ka veermikul, mis hõlbustab rasketes oludes töötamist. Erimudeliga on võimalik vedada ka näiteks autorongi kogumassiga kuni 300 tonni.

ASi Iv Pluss müügidirektori Leino Luige sõnul on masinal mitmeid kasutamisviise, näiteks betoonsegumikserina, karjääriautona, teehooldusautona, raami peale on võimalik paigaldada ka kraana.

Uus Iveco Trakker on tüüpiline *off-road*-raskeveok, tema kõrge kliirens tagab maastikul hea läbitavuse. Samas on Trakker kõrge sisenemislävega, mis võib vanematele meestele pisut raskusi valmistada.

Juba kabiinis olles on olemine mugav ning nähtavus nii ette kui taha hea.

ASi Iv Pluss müügidirektori Leino Luige sõnul on Iveco Trakkeri puhul tegemist *off-road*-masinaga, millel on *on-road*'i mugavusaste.

> **Masina raamile on võimalik panna nii segumikser, kraana kui ka tehnilise abi kong.**
>
> **Leino Luik**, ASi Iv Pluss müügidirektor

"Masina raamile on võimalik panna nii segumikser, kraana, tehnilise abi kong jms. Trakker leiab rakendust edukalt ka teetöödel, näiteks soolapuistur-sahana, prügiveokina, tuletõrje-päästeautona jms," iseloomustas Luik Trakkeri kasutusvõimalusi.

"Juhi tööd lihtsustab kindlasti ka täisdiagnostikaga pardakompuuter," lisas Luik.

Sõjaväeautost välja kasvanud Trakkeril on eelkäija EuroTrakkeriga võrreldes uus õhkvedrustusega kabiin ja veermik.

Võimalik on valida 8- ja 13-liitrise kursormootori vahel, mille võimsus jääb 270 ja 540 hobujõu vahele. Käigukastide valikus on nii automaat- kui ka manuaalkäigukast.

Trakkeril kolm erinevat kabiini: lühike päevakabiin, ühe magamiskohaga kabiin ja kõrgendatud laega kahe magamiskohaga kabiin.

Võimalik on valida ka eri masinaraami paksuste vahel, mis jäävad vahemikku 7–10 mm.

Trakkeri hinnad algavad 700 000 kroonist.

Iveco Trakkeri peamisteks konkurentideks võib pidada Mercedes-Benzi, Volvo ning Scania raskeveokeid.

Lisaks Trakkerile on uudismudeliks Eurocargo, mis sobib linnatöödeks.

Jüri TEHNOPARK
www.jyritehnopark.ee
Uus multifunktsionaalne
lao- ja tootmishoone
1970 m² hoone on projekteeritud võimalusega seda jagada 1-3 ettevõtte vahel.
1 korrus: 1543 m² laopinda ja töötajate sots. ruumid.
2 korrus: kontoriruumid üldpindalaga 300m².
Hoonel on kaks trepihalli ja 6 laadimisust. Vaba kõrgus 8m. Hoone paikneb 4550 m² krundil. Parkimine 22 autole. Lisaks veoautode manööverdusplats.
Kodu Grupp AS
Narva mnt 53, 10152 Tallinn
tel +372 627 7566, fax +372 627 7565
gsm +372 501 7121
kodu@kodugrupp.ee
Kodu Grupp

Standoor
Uks, mida võib usaldada
ROLTEX
ROLTEXI volitatud esindaja Eestis
Roltex – kompromissitu Soome kvaliteet
LAADIMISSILLAD
LAADIMISTIHENDID
LAADIMISMAJAD
KÄÄRTÕSTUKID
ALUMIINIUMSILLAD
TÕSTUKSED

Üle 30 aasta kogemust laadimissildade tootmise alal
Müük • Paigaldus • Hooldus • Varuosad
Standoor Eesti OÜ
Aiandi tee 24, 74001 Viimsi, Harju maakond
Tel 600 8930, faks 609 1420, info@standoor.ee
www.standoor.ee

KIMMEREST
HAAGISTE, VÄIKEHAAGISTE, TREILERITE REMONT JA HOOLDUS
Teostame keevitus-, elektri-, värvimistöid ja veermiku remonti ning haagiste ümberehitust.
Pakume haagiste transporti kliendilt meile ja tagasi.
Töötund 170 krooni.
Asume Padisel, 40 km Tallinnast.
Info tel 50 47 167, 51 35 097. Faks 608 1246

Pakume transporditeenust
külmik- ja tenthaagistega nii Skandinaavias kui ka Euroopas.
Seoses töömahtude suurenemisega
pakume tööd sadulveokitele.
Hassor Transport • Info tel 56 58 140 • e-post hassor@telia.com

NISSAN FORKLIFT
KAHVELTÕSTUKID
Asume:
Tartus Ringtee 43E
Tel 509 0770,
Pärnus tel 50 29 762
e-post simo@forklift.ee

Otsite soodsat võimalust kaupade ladustamiseks ja Eesti-sisese logistikategevuse korraldamiseks?
1200 alusekohta vaba pinda!
www.jaotuskeskus.ee
Pakume erinevaid logistilisi lahendusi: jaotuskeskus
LADUSTAMISEKS
• pakendatud toidukaupade ladustamine tava-, jahutus- ja sügavkülmrežiimil
• tarbekaupade jt tööstuskaupade ladustamine
KAUPADE KÄITLEMISEKS
• komplekteerimine, kaupade vastuvõtt ja väljastamine
• etikettimine ja müügikomplektide koostamine
JAOTUSVEOKS
• regulaarsed kaubaveoliinid katavad kogu Eesti
Jaotuskeskus OÜ
Telefon 605 2552
Peterburi tee 49, Tallinn
info@jaotuskeskus.ee

sõnumid

Digitaalse sõidumeeriku tulek lükkub edasi

■ Käesoleva aasta viiendaks augustiks planeeritud digitaalse sõidumeeriku kasutuselevõtt lükkub seadusandliku ning tehnilise mittevalmisoleku tõttu aasta võrra edasi.

Digitaalse tahhograafi tootjad jõuavad küll luua vajaliku riistvara, kuid tarkvara mitte, sest Euroopa Parlament ja Euroopa Komisjon ei suutnud kokku leppida sõidu- ja puhkeaja seaduses. On ebatõenäoline, et sellega jõutakse valmis käesoleva aasta augustiks.

Äripäev

Laadur esitles uut Yale'i tõstukiseeriat

■ Alates 1993. aastast tõstukite müügi ja hooldusega ning laosisustuse müügiga tegeleva ettevõtte Laadur OÜ territooriumil Peterburi tee 48 toimus uute Yale'i tõstukite Euroopa, Kesk-Aasia ja Aafrika esmaesitlus.

Uut seeriat oli teiste seas tutvustamas Yale'i Euroopa üksuse peadirektor Mike Rowlett. Vahepealsete aastate jooksul väiksemaid uuendusi läbi teinud Yale'i tõstukite viimane suurem mudeliuuendus toimus ligemale viisteist aastat tagasi.

Äripäev

Chr. Jensen Eestil uued ookeaniliinid

■ 1996. aastast Eestis ekspedeerimisteenust pakkuv Chr. Jensen Eesti AS esindab alates 1. maist uusi ookeaniliine, nagu Ladina-Ameerika suurim laevakompanii CSAV, samasse ettevõtete gruppi kuuluv ning peamiselt ida-lääne suunaliste kaubavoogude vedamisega tegelev Norasia ja Brasiilia ettevõte Libra. **Äripäev**

Kauba saatmine meritsi sõltub sihtkohast

Meritsi on kasulikum kaupa saata kaugematesse sihtkohtadesse ning maismaad mööda raskesti ligipääsetavatesse piirkondadesse.

Kristo Kiviorg
kristo.kiviorg@aripaev.ee

Üheks konteinerite eeliseks on võimalus kaupa kiiresti käsitleda. Foto: Rivo Sarapik

CF& S Agentide ASi juhatuse liikme Ants Ratta sõnul pole küsimus selles, mida meritsi vedada, vaid kuhu vedada.

"Laevadega veetakse üldjuhul suuremaid kaubakoguseid, mida on õhu-, auto- või raudteetranspordiga kallis vedada, või on meretee tunduvalt lühem kui ligipääs maismaa kaudu. Headeks näideteks on siinkohal Soome ja Rootsi," selgitas Ratas.

"Konteinervedude puhul on eeliseks, et kaupa on võimalik kohe laadida, samas pole veograafik jälle nii tihe kui autotranspordil," lausus Ratas.

Merevedude osakaalu suurenemisele on kaasa aidanud ka sadamate infrastruktuuri paranemine ning tänapäevase sadamatehnika järkjärguline kasutuselevõtt, mis lühendab merevedude tarneaegu.

GS Cargomasters Eesti tegevjuhi Raido Rebase sõnul on käesoleval aastal merevedude hulk kasvanud 25–30% ning seda just tänu uutele konteineritele, mis mahutavad sarnaselt treileriga kõrvuti kaks euroalust, mahutavusega 89 kuupmeetrit, ehk kokku 33 euroalust, konteineri pikkus on keskeltläbi 13,5 meetrit ning kõrgus 2,5–2,7 meetrit.

"Sisuliselt pole kauba saatjal vahet, kas saadetis läheb konteinerisse või treileri peale," nentis Rebane.

Tema sõnul on rusikareegel, et merevedu konteineris tasub end ära kuni 60 km kaugusele sadamast. Treileri puhul on kaugus sadamast tunduvalt suurem, see võib olla ka näiteks 500 km.

Tasuvuspiir sõltub geograafilisest asukohast ning sihtpunkti maismaaühenduste headusest.

"Konteinervedude hinnapakkumised on näidanud, et sadamast kaugemale kui 60 km jäävasse alasse on maismaatransport mõttekam," lausus Rebane.

Pakitud kasvuturba ning vedelväetiste tootmisega tegeleva ASi Eesti Turbatooted juhatuse esimehe Tarmo Rattasepa sõnul on hetkel toodete vedu laevaga kallis ning tendentsiks on vedude liikumine tagasi autotranspordile.

"Põhiline kriteerium alternatiivide olemasolul on ikkagi veohind," nentis Rattasepp. Tema sõnul on viimase viie aasta jooksul oluliselt kallinenud mereveod, samuti Eesti-sisesed veod ja sadamateenused.

"Oleme meritsi transportinud *ca* 50 protsenti oma toodangust, kuid plaanime suurendada autotranspordi osa," sõnas ta.

Euroopa-sisestel vedudel valibki firma põhiliselt just mere- või autotranspordi vahel. Merevedude puhul kasutab ettevõte põhiliselt konteinereid.

Vastseliinas asuva, peamiselt mööblidetailide ning saepurubriketi valmistamisega tegeleva Sep Holding OÜ tegevjuhi Alar Reiska sõnul eksportivad nad toodangut peamiselt Rootsi ja Taani, milleks kasutatakse nii mere- kui ka autotransporti.

"Taani eksportimisel kasutame nii mere- kui ka maismaatransporti läbi Poola. Kuna logistikateenuse ostame sisse, siis on see logistikafirma pädevuses, milline variant parajasti kõige otstarbekam on. Ise me tasuvusuuringuid teinud ei ole," lausus Reiska.

Saepurubriketti turustab firma peamiselt Eestis, sest madala hinna tõttu ei tasu seda müügiks kaugemale transportida.

Paljude toodete puhul mängib rolli hooajalisus

Ants Ratas
CF&S Agentide ASi juhatuse liige

Hooajalisus on oluline paljude kaupade puhul. Kütteõli, puidugraanuleid, briketti jms veetakse kütteperioodil, turvast veetakse taimede istutamise ajal, graniitkillustikku veetakse suvel teedeehituseks jne.

Otsus, millist transpordiliiki kasutada, tehakse tavaliselt veoaja ja hinna põhjal.

Eesti peamisi eksportkaupu, nagu puit, turvas, veetakse valdavalt Soome, Rootsi, Taani, Norrasse, Hollandisse, Saksamaale, Hispaaniasse. Vanametalli veetakse ELi riikidesse ja Kaug-Itta.

Konteinereid veetakse peamiselt Kaug-Idast, Põhja-Ameerikast ja kaugematest EL-i riikidest nagu Hispaania, Portugal, Itaalia, Suurbritannia, Holland, Belgia.

Konteineritega veetakse kõige rohkem kaupu Kaug-Idast Eestisse, peamiselt tarbekaupu, elektroonikat, riideid.

Ro-ro-laevadega veetakse põhiliselt Soome ja Rootsi vahet sõitvaid autoronge ja treilereid. Põhja-Euroopasse veetakse autoronge ja treilereid ro-ro-laevadega vähem, kuna meretranspordile on alternatiiviks maismaatransport.

Lähiaastate trendiks on meretranspordi osakaalu suurenemine Põhja-Euroopas, sest ELi transpordipoliitika toetab lähimerevedusid. Sellise arengu ilmekaks näiteks on Paldiski sadam.

Tõusvad autojuhtide palgad, kütuseaktsiis ning raskeveokimaksud suurendavad meretranspordi atraktiivsust.

BT
Tõstukid ja laotehnika
Tel 606 6020
info@bt-eesti.ee
www.bt-baltic.com

KARLA AUTO DIISLIKESKUS OÜ
WWW.KARLA.EE
BOSCH SERVICE
PETERBURI TEE NR. 38

www.forklift.ee
KAHVELTÕSTUKID
• müük, rent, ost
• hooldus
• remont
• varuosad
• lisaseadmed
• transport
• konsultatsioonid
tel 50 90 770 asume Tartus Ringtee 43e

Kampaania kehtib 24. juunini 2005. a. ostu- müügilepingu sõlminud ning liisingtaotluse esitanud klientidele. Pildil on illustreeriv tähendus.

Silwi Autoehituse AS

Põhjendatud bussivalik

Mercedes-Benz bussid on hinnatud transpordivahendid nii sõitjate mugavuse kui ka madalate hoolduskulude, kindla turvalisusgarantii ning heade sõiduomaduste tõttu. Mercedes-Benz transporterite põhitootest Sprinterist on Silwi Autoehitusega koostöös valminud Eesti turu nõudlusele sobivaim põhitoode – 16- või 19-kohaline väikebuss.

Vajadustele vastav toode ja parimad finantseerimistingimused

Ohutussüsteemid ABS, ASR ja ESP
Mootorivõimsus 129 hobujõudu
Hooldusvälp kuni 40 000 kilomeerit
Võimalus sõlmida ka täisteenindusleping

Parim liisinguintress 2,5%
Liisinguperiood kuni 60 kuud
Erakordselt väike sissemakse:
16-kohaline väikebuss sissemaksega 16 000.-
19-kohaline väikebuss sissemaksega 19 000.-

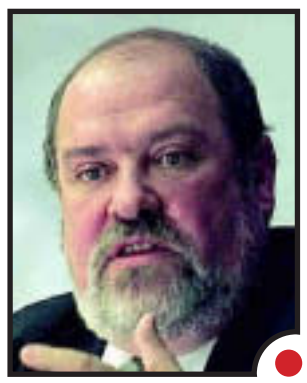
SILBERAUTO
Usalduse maaletooja

AS Silberauto Järve, Järvevana tee 11 Tallinn, tel 626 6000 • AS Silberauto Maardu, Fosforiidi 16 Maardu, tel 611 9700 • AS Silberauto Tartu, Ringtee 61, Tartu, tel 730 0720 AS Silberauto Pärnu, Riia mnt 231A, Pärnu, tel 445 1990 • AS Pargi Autokeskus, Pargi 5B, Viljandi, tel 435 4910 • AS Keila Autokeskus, Paldiski mnt 35, Keila, Harjumaa, tel 671 2777 • Mercedes-Benz peaesindus Eestis AS Silberauto • www.mercedes-benz.ee

Конференция

Как пробиться бизнесу в Эстонии?

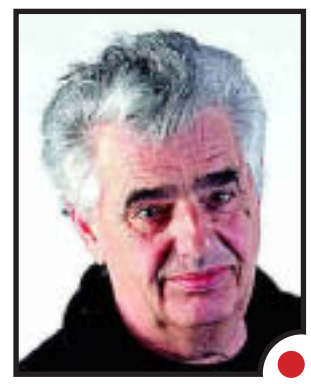
Конференция пройдет 7 июня 2005г. в Таллинне в гостинице Reval Hotel Olümpia.
Вечернее мероприятие: клуб Bonnie & Clyde в гостинице Olümpia. Рабочий язык конференции: русский

Перспективы торгово-экономических отношений Эстонии и России Инвестиционный климат в России
Константин Провалов, Посол РФ в ЭР

Дискуссия на тему "Налоговая практика: чего бояться предпринимателю?"
Дмитрий Егоров, руководитель налогового отдела Эстонского Налогового и Таможенного Департамента
Лемми Оро, руководитель отдела налоговой политики Министерства финансов Эстонии
Владимир Вайнгорт, доктор экономических наук, научный руководитель Клуба "Из первых рук"

Предпосылки успешного семейного предприятия в Эстонии
Юри Росс, директор, Infotark AS (торговая сеть Büroomaailm)

Как привлечь и удержать работников?
Елизавета Гаврилова, директор спецпроектов, Onako Eesti Grupp AS

Найдут ли завтра работу умелые руки женщин Ида-Вирумаа?
Меэлис Виркебау, советник совета уполномоченных Центрального Союза Работодателей Эстонии и член правления Baltex2000

Опасен ли российский капитал транзиту Эстонии?
Олег Оссиновский, председатель правления, Spacecom AS

Есть ли еще смысл инвестировать в недвижимость?
Маргус Мяндметс, член правления, SRV Kinnisvara AS

Предприятие и газета: враги или друзья?
Аллан Соон, главный редактор газеты «Деловые Ведомости»

Как выиграть в конкурсе государственного заказа?
Тийт Таммемяги, директор, EMI EWT Ida-Lääne Koolituse AS

Футбол как бизнес
Юрий Чурилкин, директор, ФК «Левадия»

Последняя возможность зарегистрироваться по льготной цене 2513 ЕЕК.
С 1 июня стоимость участия 3590 ЕЕК (стоимость указана без НСО)

Зарегистрироваться и получить дополнительную информацию можно по телефону: 667 0020.
www.aripaev.ee/seminar

МЕРОПРИЯТИЕ ПОДДЕРЖИВАЕТ: ups

ОРГАНИЗАТОРЫ КОНФЕРЕНЦИИ: Äripäev Деловые Ведомости

Prantslaste pidurdamine aitab Eesti majandust kiirendada

juhtkiri

Äripäeva hinnangul võib prantslaste poolt pühapäevasel referendumil Euroopa põhiseaduse leppe mahahääletamine mõjuda Eesti majandusarengule positiivselt.

Põhiseaduse leppega loodeti muuta Euroopa Liidus otsustamisprotsessid lihtsamaks ja paindlikumaks. Konsensuslikkus väheneks ja otsuste langetamisel saaks määravaks hääletamine. Kui otsuse poolt on 15 riiki 25st ning 65% ELi elanikkonnast, siis otsus jõustub. Taolist kahetasandilist hääletusmehhanismi peeti kahjulikuks aga väikeriikidele, sh Eestile.

Erand tehti küll maksuküsimuste üle otsustamisel, kus jäi liikmesriikidele vetoõigus alles. Samas teistes küsimustes ei pruugi uue põhiseaduse jõustumisel Eesti kui väikeriigi huvid saada kaitstud, sest meil pole oma ideedele piisavalt laia toetust.

Oleme majanduspoliitikat ajades üritanud Euroopa Liidust pigem erineda, kui teiste liikmesriikidega sarnaneda. Põhiseaduslik lepe võimaldab erinejatest kergemini teerulliga üle sõita.

Prantsusmaal olid "ei" hääletajate leeris tsentrist vasakule jäävate jõudude toetajad, kes "ei" öeldes protesteerisid liberaliseerimise ja globaliseerumise vastu. Ehk nende põhimõtete vastu, mida just Eesti üritab järgida. "Ei" öeldes võisid aga Prantsusmaa vasakjõud teha endale karuteene, sest oma otsusega võivad nad hoopis Euroopa majanduse liberaliseerimist soodustada.

Stanfordi ülikooli juures asuva Hooveri instituudi analüütik Melvyn Krauss on 25. mai Äripäevas ilmunud artiklis pidanud prantslaste "ei" puhul positiivseks seda, et selline tulemus sunnib aeglase majanduskasvuga Prantsusmaad enda majandust reformima.

"Ei" tähendab Prantsusmaa ning ka Saksamaa mõjuvõimu kahanemist Euroopas ja see on kasulik väikeriikidele. Prantslased ja sakslased on teravalt kritiseerinud uute liikmesriikide maksupoliitikat, mis soosib ettevõtluse arengut ja sunnib ka vanu liikmesriike muudatustele.

Kui uus põhiseadus ei saa liikmesriikide inimeste toetust, siis ühe lahendusena võidakse seda hakata parandama. Väidetakse, et selline asjade käik pidurdab Euroopa Liidu arengut ja vähendab euroliidu majanduse konkurentsivõimet. Raske on 25 riiki panna vedama ühte vankrit ja seetõttu tuleks otsustusmehhanisme muuta. Põhiseaduslik lepe oleks aidanud paremini riikide vahel tekkivaid vastuolusid lahendada.

Teisalt annaks põhiseadusliku leppe ümbertegemine uutele liikmesriikidele võimaluse see dokument endale soodsamaks muuta. Praegune lepe koostati ajal, mil käis euroliidu laienemisprotsess ja Ida-Euroopa riigid ei suutnud või ei julgenud või ei osanud enda huvide eest kõva häälega seista.

Ida-Euroopa liikmesmaad polnud praeguse leppe visandamise juures, kuid teisel korral nad oleksid, kommenteeris laupäevases Postimehes Florence Deloche-Guadez Pariisi Sciences Po Euroopa Uuringute Keskusest. Just uute liikmesriikide tõttu on tema väitel riskantne arvata, et Prantsusmaal õnnestub saada tulevikus parem põhiseaduslik lepe.

Euroopa Liidus kavandatud muudatustele tõmmati pühapäeval pidur peale. Teistest liikmesriikidest erinevale Eestile võib see tulla kasuks, kui me ainult oma erisused enda tugevusteks oskame muuta.

Abirahast võime suu puhtaks pühkida

Ülo Ennuste
majandusprofessor

Eurostati andmetel on Eesti teaduse rahastamise osas Euroopa Liidu riikidest üks mahajäänumaid. Põhjuseks väike teaduskulutuste osa rahvatulust. Eestis on vastav näitaja alla 1 protsendi.

Meie mahajäämus kipub muutuma veelgi lootusetumaks. Euroliit kavatseb eraldada senisest kaks korda suuremas mahus teadus- ja arendustegevuse toetusi. Brüsseli eesmärk on tõsta teadusrahastus senise keskmise *ca* 2 protsendi asemel 3 protsendini rahvatulust.

Teadusele omaselt hakatakse täiendavaid toetusi tõenäoliselt jaotama konkurssside alusel ja on oht, et täiendava raha saamiseks ei piisa liikmesriigil omapoolsetest sissemaksudest, vaid riik peab olema kõrge rahvusteaduse tasemega. Eesti ei suuda piisavat taset näidata ja seega võib meie mahajäämus teadmusloome alal edasi süveneda.

> **Eestil on kesised võimalused Euroopa Liidust teadus- ja arendustegevuseks abiraha saada.**

Eesti teadusrahastamine tuleb viia tasemele, mis suudab kindlustada noorte juurdevoolu ja aitab vältida kogenud teadurite vallandamise formaalsete vanusepiirangute alusel.

Kirjeldatud allakäigu nõiaringist välja pääsemiseks tuleb meie valitsusel lähtuda järgmistest arusaamadest.

Tuleb mõista, et turumajanduskapital ei hakka ise automaatselt oluliseks kaasosalejaks rahvuslikus teadusrahastamises. Selleks on alati vaja valitsuse sihikindlat majandus- ja teaduspoliitilist tegevust.

Tuleb mõista, et elades globaalses infomaailmas, on meil teadmuspõhise majanduse rajamiseks vaja üldist haritust. See eeldab laialdast teadustegevust. Teadustegevus peaks toimuma kõigil aladel, mida meil kõrgkoolides õpetatakse.

Meie valitsejad ja ka mitmed teadusjuhid peaksid hakkama mõistma, et rahvusliku teaduse arendamise eesmärgid ei ole mitte eeskätt ja mitte ainult kitsalt merkantiilsed. Tuleb aru saada, et meil ei ole küllalt ressurssi, et kitsal teemal teadustootmises rahvusvaheliselt läbi murda.

Tuleks ka uuesti meelde tuletada aastatetagust nn PRESTi aruannet, mille koostasid inglise teadlased Eesti teadusrahastamise süsteemi kohta. Selles märgitakse, et meie praeguse teadusrahastamise korra juures oleks rahastamise mahu suurendamine mõttetu, sest suur osa rahast kulub mittesihipäraselt. Näiteks tuleb vältida raha liigset sattumist riigikogulaste-professorite või keskpanga nõukogus istuvate või ministriametit pidava ning teadusvälise tegevusega väga koormatud tegelaste kasutusse. Hädavajalik on parandada kontrolli teadusasutuste juhtide rahastamistegevuse üle.

Viiendaks, haridus- ja teadusministeeriumis tuleks kõrvaldada teadusteemade sihtrahastamise reeglistiku lõksud, mis võimaldavad teatud eriala esindajatel teiste erialade taskuid tühjendada. Näiteks praegu ei ole nende reeglite tõttu ühtegi majandusteadlast, kes rangelt kvalifitseeruks oma publikatsioonide järgi sihtfinantseeritavat teemat juhtima. Nimelt on majandusteaduslikud tekstid mahukad ja seotud kohaliku ainevallaga ning ainult kahe või kolme kaasautoriga. Kuid paljudel teistel erialadel on tekstid lühikesed ja kaasautoreid tavaliselt pool tosinat.

Kõige tõsisem probleem puudutab aga tippteadusliku tööga tegelevaid doktorante, kes ei või sihtfinantseeritava teema raames saada töötasu. Arenenud maailmas aga on suures osas teadustöö areng just doktoritööde tegijate õlul. Doktoritöö tegijate finantsiline eemalesurumine sihtfinantseeritavast teadusarendamisest on suureks konkurentsilöögiks nii meie teadusarengule üldse kui ka doktorite järelkasvule.

Teadustegevuse arendamiseks tuleb muuta seniseid arusaamu

- Erakapitalist üksi ei piisa teadustegevuse rahastamiseks
- Teadustegevus peab toimuma kõigil kõrgkoolides õpetatavatel erialadel
- Meil pole piisavalt ressurssi, et kitsal teemal rahvusvaheliselt läbi lüüa
- Tuleb tõhustada kontrolli teadusraha kasutamise üle
- Teadustöö areng on doktorantide õlal, seetõttu tuleb doktorantidele tagada konkurentsivõimeline sissetulek.

Allikas: Ülo Ennuste

repliik

Pea ees tundmatusse ehk prantslased Maailmapanga eksperimentides

Prantsusmaa riiklik postisüsteem hakkab Maailmapanga eksperimentideks eraisikutelt raha kaasama. Alates 6. juunist saavad prantslased sõlmida viieaastase hoiuse Toniciel Banque Mondiale. Hoiustena laekunud raha eest ostab La Poste Maailmapanga võlakirju. La Poste'il on 17 000 kontorit ja 12 miljonit eraisikute arvelduskontot.

Imelik, et Eestis pole selle peale tuldud – läheks Hansapanka, seal pakutaks KredExi hoiust, Ühispangas EBRD hoiust, Nordeas Rootsi Ekspordikrediidi hoiust ja Sampo Pangas näiteks Aafrika Arengupanga hoiust. Kõik lähemad ja kaugemad projektid leiaksid finantseerimist ja üleilmne heaolu aina kasvaks.

Tekib vaid küsimus – kas Maailmapanga võlakirjade müügiga on tekkinud raskusi?

Romet Kreek
romet.kreek@aripaev.ee

Äripäev 5 aastat tagasi

31. mai 2000

Riigiametnike palk kavas avalikuks muuta

Valitsus kiitis heaks avaliku teabe seaduse eelnõu, millega muu hulgas muudetakse riigiametnike palk avalikuks, kirjutas Äripäev viis aastat tagasi. Seadus muudab avalikuks riigi- ja kohalike omavalitsuste ametnike ning riiklike mittetulundusühingute töötajate palga. Avalikustamisele kuulub ka selliste ettevõtete nõukogu liikmete palk, milles on riigil või omavalitsusel osalus.

Valitsus kavatseb sama seaduse alusel infotehnoloogilise lahenduse väljatöötamist, kuhu jookseks interneti vahendusel operatiivselt kokku kogu riigiasutuste info. "Seda ideed saab rakendada siis, kui kõigis riigiasutustes on rakendunud vastavad infotehnoloogiaprogrammid. Sellest võiks kujuneda portaal, kust saab kõikvõimalikku teavet riigi- ja omavalitsusasutuste kohta," märkis siseminister Tarmo Loodus.

Hetkeseis: Riigiametnike palgad on endiselt avalikud. Ettepanekud muuta avalikuks ka kõigi maksumaksjate makstud maksude suurus pole leidnud piisavalt toetust. Samuti pole leidnud toetust börsifirma juhtide palkade avalikustamise idee.

Äripäeva peatoimetaja **IGOR RÕTOV**, väljaandja Äripäeva Kirjastuse AS
Aadress: Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn
telefon: (372) 667 0111, (372) 667 0222, faks: (372) 667 0265, (372) 667 0165
e-post: aripaev@aripaev.ee, WWW: http://www.aripaev.ee
TOIMETUS: e-post: aripaev@aripaev.ee, tel: (372) 667 0111, faks: (372) 667 0265
Korrespondent Tartus: Väinu Rozental, vainu.rozental@aripaev.ee
Korrespondent Washingtonis: Kertu Ruus, kertu.ruus@aripaev.ee
REKLAAMIOSAKOND: e-post: reklaam@aripaev.ee, tel: (372) 667 0105, faks: (372) 667 0200
TELLIMINE JA LEVI: e-post: register@aripaev.ee, tel: (372) 667 0099, faks: (372) 667 0300
Tellimishind 12 kuuks 2425 kr. Tellimine internetis www.aripaev.ee/tellimine. Trükk AS Kroonpress

Toimetus võtab endale õiguse kirju ja kaastöid vajaduse korral lühendada. Toimetus kaastöid ei tagasta. Kõik ajalehes Äripäev ja tema lisades avaldatud artiklid, fotod, teabegraafika (sh päevakajalisel, majanduslikul, poliitilisel või religioossel teemal) on autoriõigusega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma Äripäeva Kirjastuse ASi kirjaliku nõusolekuta keelatud.
Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eall.ee või tel (372) 646 3363.

Maksud aitavad loodust hoida

kolumn

Valdur Lahtvee
Säästva Eesti Instituudi juhataja

„ Eestis on keskkonnamaksude osa liiga väike. Näiteks Soomes annavad keskkonnaga seotud maksud üle 12%, Eestis aga 6% maksulaekumisest.

Mitmes Äripäeva juhtkirjas ja artiklis on väljendatud vastuseisu ühele või teisele ökoloogilise maksureformi komponendile. Lahmivad süüdistused, et kavandatav on seotud vaid eelarveaukude lappimisega, näitab nii ajakirjanike kui ka nende süüdistustega ühinenud huvigruppide vähest arusaamist kogu protsessist.

Ökoloogilise maksureformi üheks lähtealuseks on maksukoormuse nihutamine tööjõult loodusressursside maksustamisele. Teine lähtealus on, et üldist maksukoormust ei tõsteta.

Ökoloogiline maksureform tähendab maksusüsteemi ümberkorraldamist eesmärgiga maksustada enam keskkonnakahjulikke tegevusi, mis kaasnevad loodusressursside tarbimisega. Reformi esimene pool – tööjõu maksustamise vähendamine – on juba käivitunud. Nüüd on tarvis paika saada teine pool, tugevdada ja täiendada keskkonnakasutust piiravaid ja suunavaid maksuhoobasid.

Meetmete valikul ületarbimise ohjamiseks ja maksukoormuse nihutamiseks tulumaksuvähenduse ulatuses arvestatakse Eesti jaoks olulisi keskkonnaprobleeme, mille lahendamisel oleme seni hätta jäänud.

Keskkonna kvaliteet langeb

Keskkonnakasutus pole Eestis piisavalt lahutatud majanduskasvust ja seetõttu näeme koos majandusliku heaolu kasvuga kahetsusväärset keskkonna kvaliteedi langemise trendi.

Põlevkivil baseeruva energiatootmise negatiivne keskkonnamõju on liiga suur. Alternatiivenergiaallikate kasutamist elektri tootmisel takistab põlevkivienergeetikale antud turueelis: sotsiaalsetel põhjustel madalal hoitud hind, madalamad keskkonnamaksud, elektrienergia tootmist ja jaotust kattev sisuline monopoolsus jne. See on olnud Eesti riigi ja eelkõige tarbijate senine valik hoolimata sellest, et nii oleme pidurdanud majanduse arengut ja elanud loodusvarasid raisates.

Taastuvenergiaallikad hakkavad põlevkivi meie energiabilansis asendama vaid siis, kui kaotame subsiidiumid, mis täna toimivad energiasektori heitmetele kehtestatud madalamate saastetasude näol. Alles siis, kui kehtestame põlevkivile ja teistele fossiilkütustele süsinikuemissioonipõhise koormise nii, et energiatootmise kaudsed kulud kajastuksid senisest enam energia hinnas, motiveerime ettevõtteid ja kodutarbijaid energiat efektiivsemalt kasutama.

Eesti majandus on liiga energia- ja materjalimahukas, mis suuresti on tingitud väliskulude mittearvestamisest loodusvarade hinna määramisel ja madalatest saastetasudest.

Eesti ettevõtete tegelik konkurentsivõime ei sõltu sellest, kui madalal suudame hoida elektri hinda ettevõtetele ja tarbijatele, vaid hoopis sellest, kui efektiivsed oleme oma loodusvarasid, sh energiat kasutades.

Energiakasutus peab muutuma efektiivsemaks

Oluliste majanduse efektiivsusnäitajate osas, nagu energiakasutuse intensiivsus või materjalitootlikkus, näeme Eesti suurt mahajäämust võrreldes naabrite vastavate näitajatega. Eesti majandusele omane suur energia- ja materjalimahukus on tingitud madalatest ressursimaksude määradest, mis ei õhuta tehnoloogilisele innovatsioonile ega materjali- ja jäätmevähesele tootmisele üleminekut.

Ökoloogilise maksureformi teine oluline ja vajalik suund energiakasutuse efektiivsuse tõstmise kõrval on autokasutuse piiramine ja ühistranspordi viimine inimeste liikumisvajadusi rahuldava tasemeni ning kolmas suund on seotud taastumatute loodusvarade kasutamise efektiivsuse tõstmisega ja jäätmetekke vähendamisevältimise ning jäätmete taaskasutuse osakaalu suurendamisega.

Kui keegi väidab, et keskkonnamaksud on meil juba liiga kõrged, siis pole neil väidetel alust. Keskkonnaga seotud maksud annavad näiteks Soomes üle 12%, Eestis umbes 6% (sellest kütuseaktsiis üle 80%) maksulaekumistest. Suurem osa keskkonnamaksude liikidest on Eestis rakendatud, aga nii nagu nende osa maksulaekumistes, on ka nende mõju tänaste madalate tasumäärade juures liiga nõrk.

Suurima osa maksulaekumistest annab täna kütuseaktsiis, mille tõstmine on pikemas perspektiivis juba energiamaksustamise direktiivi rakendamise üleminekuperioodidega paika pandud, paraku mitte aga ressursitasud.

Selmet tee-ehitamisel teetammidesse tee kõrval asuvat liiva ja kruusakünkaid kühveldada – sest maksab vedu ja materjal ei maksa pea midagi –, tuleks hoopis kruusale-liivale õiget hinda määrates panna tee-ehitajaid iga aasta tekkivat 5–6 miljonit tonni põlevkivituhka vääristama ja tee-ehituses kasutama. Nii ka teiste taastumatute loodusvaradega. Näiteks laekub turba kaevandamisest riigieelarvesse umbes 1,8 miljonit krooni aastas, kuid riik kulutab märgatavalt rohkem turbaväljade rekultiveerimisele.

Automaksu vastastele tasub meelde tuletada, et 1998. aastal maksis 2,0-liitrise mootorimahuga auto ostja umbes 37 000 krooni aktsiisimaksu ja 4,5-liitrise maasturi ostja 135 000 krooni maksu. Täna ei sentigi ja muudkui kurdame, et miks meil tänavad autodest umbes.

Mõistliku tarbija rahakotis peaks ökoloogilise maksureformi järel valitsema tasakaal. Eeldades, et tänasest märksa enam keskkonnamõju arvestavad tasumäärad sunnivad maavara- ja energiatarbijat rakendama säästumeetmeid, võivad targa tarbija kulutused tänu ökoloogilisele maksureformile isegi väheneda.

Eesti viis aprillis läbi tõelise maksureformi

Aare Kurist
Pricewaterhouse-Coopersi maksuosakonna juhataja

Eesti on astunud julge maksupoliitilise sammu, mis parandab Eesti positsiooni maksukonkurentsis, kuid teisalt avab meie oma riigieelarve maksulaekumised maksukonkurentsi tõmbetuultele.

Tegemist on nii olulise muudatusega Eesti maksupoliitika rahvusvahelisel suunal, et see väärib maksureformi nimetust, erinevalt arutelust, kas maksumäär peaks langema ühe või kahe protsendi võrra aastas.

Riigikogu võttis 20. aprillil vastu tulumaksuseaduse muudatused, mis peamiselt puudutavad Eesti maksumaksjate ettevõtlust ja investeeringuid väljaspool Eestit ning millest enamik hakkab kehtima tagasiulatuvalt 2005. aasta algusest.

Muudatuste põhisisu seisneb selles, et kui Eesti juriidilised isikud jaotavad dividende välisriigis teenitud ja maksustatud kasumite arvel, siis selliseid dividende ei maksustata Eestis enam tulumaksuga. Eestis seni topeltmaksustamise ärahoidmiseks kasutatud nn krediidimeetod põhines kapitali ekspordi neutraalsuse põhimõttel. See tähendab, et kodu- ja välisriigist saadud tulud maksustati ühetaoliselt ning see süsteem ei takistanud ega ka motiveerinud investeerimist väljapoole koduriiki.

Kui välisriigi maksumäär oli juhtumisi madalam, siis koduriigis pidi vahe kinni maksma. Näiteks kui Eesti osaühing teenis Lätis 100 krooni kasumit ja maksis 15 krooni Läti tulumaksu, siis selle kasumi jaotamisel Eesti osaühingu osanikule (enne 2005. aastat) pidi Eesti osaühing maksma Eestis lisaks 11 krooni Eesti tulumaksu ning osanikule jäi 74 krooni.

Eesti poolt topeltmaksustamise ärahoidmiseks edaspidi kasutatav nn vabastusmeetod on paremini kooskõlas ELi ühisturu põhimõtetega ja põhineb kapitali impordi neutraalsuse põhimõttel. See tähendab, et koduriik ei maksusta enam teist korda välisriigist saadud tulusid, kuna välisriigis on juba maks tasutud. See jätab välisriigile maksumäärade ja maksusoodustuste pakkumisel vaba valiku ning samas lubab koduriigi maksumaksjatel välisturgudel konkureerida võrdsetel tingimustel sealsete maksumaksjatega.

Kui enne näiteks toodud Eesti osaühing teenib nüüd Lätis 100 krooni kasumit ja maksab 15 krooni Läti tulumaksu, siis kasumi jaotamisel Eesti osaühingu osanikule (alates 2005. aastast) ei pea Eesti osaühing enam Eestis tulumaksu maksma ning õnnelikule osanikule jääb 85 krooni. Siit tuleneb oluline järeldus – Eesti ettevõtjal, kes soovib kasumit jaotada, on nüüd soodsam teenida kasumit seal, kus maksumäär on madalam.

Arvestades ainuüksi maksukonkurentsi ELi sees, pakub uus olukord Eesti maksumaksjatele hulgaliselt uusi võimalusi ja väljakutseid, mis ongi ELi ühisturu üks eesmärke. Samuti parandab vabastusmeetodi rakendamine Eesti maksusüsteemi rahvusvahelist konkurentsivõimet ning avab esimest korda Eestile reaalse võimaluse pakkuda konkurentsi Hollandile ja Luksemburgile väljastpoolt ELi tulevate investeeringute tegemiseks, näiteks *holding*-ühingu asukoha valikul.

See tähendaks, et näiteks USA investeeringud suunatakse Eestisse ning siit edasi teistesse Euroopa riikidesse, ehk läbi Eesti hakkaks voolama raha, mis muidu siia kunagi poleks tulnud. Selle võimaluse realiseerimiseks oleks küll vaja veel muudatusi Eesti investeerimiskeskkonnas, sh maksuhalduri siduvad eelotsused, kiiremad ja lihtsamad äriregistri toimingud ning selgemini väljendatud poliitiline tahe ses valdkonnas riigina konkurentsivõimeline olla.

loe ka uudist lk 2

10 aastat turismiturul Estintour
VIISA
REISID
MAJUTUS
VIISATEENUSED
VENEMAA, UKRAINA,
VALGEVENE,
TEISED SRÜ RIIGID
Pärnu mnt 20a, Tallinn, www.estintour.ee
Tel 646 1390, tel/faks 646 3601, e-post info@estintour.ee

HOIATUS
firmajuhile!
Ära lase raisata raha turundusele enne, kui sa pole kuulanud seda TASUTA lindistatud sõnumit telefonil:
611 9966 (24 h)
Kuuled lindilt 4 surmavast turundusveast, millest hoidumisel võid teenida üle 25% rohkem kui praegu.
Reigo Rahula International
tel 600 7676, www.rri.ee

AUTENTE
VALMIS OSAÜHINGUD
RAAMATUPIDAMISTEENUSED
Tallinnas Narva mnt 7–643, VI k
Telefon 660 1760
Tartus Vallikraavi 2, IV k
Telefon 744 0460
www.autente.ee info@autente.ee

ALTIUS CONSULT
FIRMADE ASUTAMINE JA MÜÜK
Tõnismägi 3a, tel 646 3760
info@altius.ee
www.altius.ee

KADUNUD VÄIKE TERJER KAISA
KADUS TISKRES 28/05
AADRESS: KOTLEPI 12
TEL: 522 1426 (ingl k.)
501 9813 (eesti k.)
LEIUTASU: 1000 EEK

Äripäeva seminar
Innovatiivsed ideed logistikas
15. juunil Radisson SAS hotelli Hansa saalis
Transpordi arengukava 2005-2013
Kulude optimeerimine
IT uuendused logistikas
Laosüsteemi muutmine efektiivsemaks
Kuni 9. juunini kehtib registreerujatele soodushind 2240 krooni (km-ga 2643,20 kr). Hiljem registreerujatele 2800 krooni (km-ga 3304 kr). Mitme osaleja korraga registreerimisel ühest maksjaettevõttest kehtib soodustus 10%.
Vaata päevakava: www.aripaev.ee/seminar
Telefon: 667 0233 Merle Kumari
Äripäev

ISSN 1406-2585

Kauba eest saab raha tagasi vaid müüjaga kokkuleppel

Kuna seaduse järgi kauplus ostetud kauba tagasitoomise korral raha tagasi andma ei pea, otsustab iga kauplus ise, millistel juhtudel ta raha tagastab või kuidas kauba välja vahetab.

Gert D. Hankewitz
gerth@aripaev.ee

Eelmise nädala kolmapäeva õhtul ostsin endale K-Arvutisalongist hiire. Kuna polnud kindel, kas mu arvuti hiire omaks võtab, uurisin müüjalt, kas mul on võimalus hiir pärast katsetamist tagasi tuua ja raha tagasi saada. Oma üllatuseks sain teada, et saan tagasi vaid 50 protsenti toote hinnast. Küsimusele, miks ainult pool rahast tagastatakse, vastas müüja, et seadus olevat selline.

Tarbijakaitseametist selgus, et sellist seadust siiski pole. "Seda ma küll ei usu, et ükski inimene oleks nõus oma toote eest vaid poole rahast tagasi saama," lisas avalike suhete osakonna juhataja Kristina Vaksmaa. Tema sõnul pole kauplustel üldse mingit kohustust korralikult töötava kauba eest raha tagasi maksta ning seda pole kunagi ka olnud. Küll aga võib müüja raha tagasi anda puhtast inimlikkusest.

K-Arvutisalongi haldava firma ASi Klisseran juhatuse esimehe Peeter Kargu sõnul on selline reegel firmasisene, mitte seadusest tulenev. Kui ostja soovib kaupa tagastada, peab ta ostu ajal müüjaga sellise kokkuleppe tegema. Hiljem saab sama müüja käest poole rahast tagasi, teised müüjad raha ei tagasta.

"Kui inimene ostab minult mälu, siis ei saa mina tema IT-alastes teadmistes kindel olla. Ma ei tea, kuhu ta selle topib, ega saa ka raha tagasi anda, sest pole kindel, kas see enam töötab, kuigi pealtnäha on kõik korras," selgitas Kargu.

K-Arvutisalongi kõrval uurisin asja Enter IT-Marketi kahest esindusest. Mõlemas väideti, et raha kauba eest tagasi ei maksta.

Rõivastekauplustes on teine tava. Nimelt proovitakse seal kliendi kaebuse puhul kompromiss leida. Reservedi ja Esprit'i kaupluse juhatajad rääkisid, et viimase lahendusena antakse ka raha tagasi. "Esmalt vaatame koos kliendiga, kas leiame talle teise numbri," rääkis Viru tänaval asuva Esprit'i juhataja Tiina Tross, kuidas ebasobiva riietuseseme puhul tegutsetakse. "Kui klient sobivat numbrit ikkagi ei leia, anname raha tagasi," lisas ta.

Reeglina pakutakse raha tagastamise asemel alternatiivseid lahendeid. "Üldjuhul me raha tagasi ei anna," oli Apollo raamatupoe juhataja Küllike Kraveksi seisukoht. Tavaliselt pakutakse klientidele samuti vahetamisvõimalust või kinkekaarti.

„ Seda ma küll ei usu, et ükski inimene oleks nõus oma toote eest vaid poole rahast tagasi saama.

Kristina Vaksmaa, tarbijakaitseamet

„ Kui inimene ostab minult mälu, siis ei saa mina tema IT-alastes teadmistes kindel olla. Ma ei tea, kuhu ta selle topib, ega saa ka raha tagasi anda.

Peeter Kargu, ASi Klisseran juhatuse esimees

Kui te ostate poest näiteks arvutihiire, aga teile see siiski ei sobi, pole poel kohustust selle eest raha tagasi maksta. K-Arvutisalong näiteks on nõus tagastama poole hiire hinnast.

Foto: Andras Kralla

palju õnne!

Edgar Savisaar 55
majandus- ja kommunikatsiooniminister

Peeter Kuusk 50
Electrum ASi juhataja

Ain Tromp 49
Aspi ASi juhatuse esimees

Rein Leipalu 46
Ragn-Sells ASi juhatuse esimees

Raivo Kütt 42
Amserv Grupi ASi juhatuse esimees

Mauno Leppik 40
Paljassaare Kalatööstus ASi juhatuse esimees

ärilause

Arnold Kimber
Riigikogu liige, endine toiduainetööstur

„ Veterinaar- ja tervisekaitseinspektor ei vastuta millegi eest, ainult käib ja segab tööd.

Äripäev 30.05.2005

SINU ABIGA TEEME UNISTUSE TEOKS

Lapsi sünnib kõikide rõõmuks järjest rohkem. Sinu abiga rajame Eesti ühe suurima sünnitusmaja juurde PEREKESKUSE, kus saavad nõu ja abi kõik lapseootel ja beebidega pered.

PELGULINNA SÜNNITUSMAJA TOETUSFOND

Aita alustada elu!

Helistades numbritel
900 6000 annetad 25 krooni
900 6100 annetad 100 krooni

numbrid andis emt Elion PUFFET INVEST